Rok XIV. **Warszawa, dnia 5 maja 1938 r.** **Nr. 9**

OSZCZĘDNOŚĆ

DWUTYGODNIK POŚWIĘCONY SPRAWIE ORGANIZACJI OSZCZĘDNOSCI W POLSCE
ORGAN ZWIĄZKU KOMUNALNYCH KAS OSZCZĘDNOŚCI W WARSZAWIE

Komitet Redakcyjny: *Bolesław Chomicz, Mikołaj Dolanowski, Kazimierz Kohlmann, Jarosław Żaboklicki.*
Redaktor — *Bolesław Obszyński.*

Prenumerata z przesyłką pocztową wynosi:

Rocznie	zł. 28.—
Półrocznie	„ 14.—
Kwartalnie	„ 7.—
Miesięcznie	„ 3.—
Cena Nr. pojedyńcz. .	„ 1.40

REDAKCJA I ADMINISTRACJA:
Warszawa, ul. Miodowa 6.
Konto czekowe w P. K. O. Nr. 1520.
Nakład i wydawnictwo „Samorządowego Instytutu Wydawniczego" Sp. z ogr. odp. w Warszawie, ul. Miodowa Nr. 6. Telef. 5-92-63.

Rękopisów nadesłanych redakcja nie zwraca.
Przedruk dozwolony za podaniem źródła

CENY OGŁOSZEŃ

Strona w tekście: 300 zł., 1|2 str. 150 zł., 1|4 strony 75 zł. Poza tekstem za stronę 200 zł., 1|2 str. 100 zł., 1|4 str. 50 zł.
Dla Komunalnych Kas Oszczędności bilanse i tabl. (dostarc. bezpośrednio do admin.) za str. 70 zł., 1|2 str. 35 zł., 1|4 str. 20 zł.

Walne Zgromadzenie Związku Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie

Zgodnie z § 15 statutu Związku Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie (Monitor Polski Nr 122, poz. 188 z dn. 1 czerwca 1937 r.) podaje się do wiadomości, że w dniu **21 maja 1938 r. o godzinie 11-ej rano odbędzie** się w **Wilnie** w gmachu Izby Przemysłowo - Handlowej przy ul. Mickiewicza Nr 32

Zwyczajne Walne Zgromadzenie Związku Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie.

Porządek dzienny Walnego Zgromadzenia obejmuje:

1) Zagajenie i wybór Prezydium;
2) Sprawozdanie z działalności Związku łącznie ze sprawozdaniem rachunkowym za rok 1937;
3) Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej;
4) Preliminarz budżetowy oraz ustalenie wysokości składek członkowskich na rok 1938;
5) Upoważnienie Zarządu do przeprowadzenia virement w budżecie oraz do ewentualnego przekroczenia budżetu o 10%;
6) Referat Zastępcy Prezesa Związku p. Dyr. B. Chomicza pt. „K. K. O. na tle struktury gospodarczej Polski";
7) Wybór 2 członków Zarządu na miejsce wylosowanych oraz 2 zastępców (§ 24 statutu Związku);
8) Wybór 3 członków Komisji Rewizyjnej oraz 2 zastępców (§ 38 statutu Związku);
9) Wolne wnioski.

W razie braku odpowiedniej ilości delegatów reprezentujących co najmniej połowę członków Związku, Walne Zgromadzenie odbędzie się w drugim terminie w tymże lokalu i z tym samym porządkiem dziennym — dn. 21 maja 1938 r. o godz. 13-ej, a uchwały jego będą prawomocne bez względu na ilość reprezentowanych członków Związku (§ 16 statutu Związku).

Zgodnie z § 13 statutu Związku, Walne Zgromadzenie składa się z delegatów wysyłanych przez każdą z Kas Oszczędności, będących członkiem Związku, w ilości 1 — 4 osób, według następujących zasad: kasy mające do 5 milionów zł władów oszczędnościowych wysyłają na Walne Zgromadzenie 1 delegata, do 10 milionów zł — 2 delegatów, od 10 do 25 milionów zł — 3 delegatów, powyżej zaś 25 milionów zł — 4 delegatów.

Delegata lub delegatów na Walne Zgromadzenie wysyła Rada Kasy spośród członków organów Kasy i jej pracowników. Diety i koszty podróży delegatów ponoszą poszczególne Kasy Oszczędności.

Każdy delegat na Walne Zgromadzenie winien wylegitymować się uwierzytelnionym przez Kasę odpisem uchwały Rady Kasy, na mocy której to uchwały został delegowany na Walne Zgromadzenie.

Prezes Związku:
(—) Z. Chudzyński.

Nauka z ostatnich tygodni

Ostatni numer „Wiadomości Statystycznych“, który podaje stan wkładów w instytucjach oszczędnościowych w końcu marca, pozwala się zorientować w rozmiarach odpływu wkładów z kas oszczędności, jaki miał miejsce w drugiej połowie marca w związku z wypadkami na granicy polsko - litewskiej. Biorąc na zdrowy rozum, można by sądzić, że tego rodzaju wypadek polityczny nie powinien na tyle zaniepokoić opinii publicznej, aby wywołać objawy paniki wkładców. A jednak cyfry nam mówią, że w marcu odpłynęło z komunalnych kas oszczędności 17,6 miln. złotych wkładów (w P. K. O. odpływ był jeszcze silniejszy, bo wyniósł 37,2 miln. zł). Wprawdzie odpływ ten dotknął głównie kasy w kilku większych ośrodkach miejskich z dużym odsetkiem ludności niepolskiej i, na szczęście, był krótkotrwały, tym bardziej jednak odczuły go kasy nim dotknięte. I tylko dużemu pogotowiu tych kas, a więc ich przezornej polityce, zawdzięczać należy, że nie było wypadku, aby którakolwiek z K. K. O. odmówiła wypłat. Przeciwnie, mimo umówionych terminów wypowiedzenia, kasy wypłacały żądane wkłady bez ograniczeń. I tej postawie naszych instytucji należy zawdzięczać, że panika nie przybrała większych rozmiarów.

Obecnie ten gorący okres mamy za sobą. Nikt jednak nie może przewidzieć, czy się on znowu kiedyś nie powtórzy w mniejszych lub większych rozmiarach. Na taką ewentualność musimy być zawsze przygotowani. Wypadki ostatnie bowiem, podobnie jak dwukrotny odpływ wkładów w r. 1936, dowodzą dobitnie, że psychika naszych wkładców podatna jest niezmiernie łatwo na wszelkie wpływy natury politycznej i gospodarczej, bez względu na to, czy źródło ich jest uzasadnione czy też opiera się na pozorach lub błędnej ocenie. Nie jest również rzeczą wykluczoną, że w okresach szczególnie doniosłych, które będą wymagać od społeczeństwa silnych nerwów i wzorowej dyscypliny, jakaś obca ręka starać się będzie o sianie niepokoju i rozpętanie burzy na rynku pieniężnym. Dlatego powinniśmy się poważnie zastanowić, czy z tej niedawnej przeszłości nie da się wyciągnąć jakiejś nauki na przyszłość, czy nie można znaleźć środków, które by tego rodzaju niebezpieczeństwa mogły osłabić. Bo o całkowitym usunięciu groźby naporu na instytucje pieniężne mowy być nie może. Jest to ryzyko nieodłącznie związane z operacjami depozytywymi.

Sądzę, że pewne wnioski nie tylko możemy, ale musimy wyciągnąć. Przy dużych rezerwach płatniczych, jakie ogólnie biorąc kasy oszczędności posiadają, wnioski o dalsze powszechne ich zwiększenie byłyby niecelowe. Nadmierne pogotowie wpływa ujemnie na rentowność instytucji pieniężnych, a dla kraju powoduje podobne następstwa jak tezauryzacja osób prywatnych. Dlatego nie negując potrzeby uzupełnienia pogotowia w tych kasach, w których jest ono niewystarczające, sądzę, że rozwiązań szukać należy na innych odcinkach.

W komunalnych kasach oszczędności na terenie województw centralnych i wschodnich nieznana jest przeważnie instytucja tzw. wkładów wiązanych, w przeciwieństwie np. do kas małopolskich, gdzie tego rodzaju wkłady są szeroko praktykowane. Kasa w umowie z wkładcą zastrzega sobie możność wypłacania na każde jego żądanie wkładu tylko do pewnej wysokości np. do 500 zł dziennie. Takie „związanie“ wkładu, praktykowane zresztą przy książeczkach P. K. O. przez urzędy pocztowe, posiada dużo stron dodatnich. Kasę oszczędności chroni przed nadmiernym ryzykiem nieprzewidzianych większych wypłat dziennych, co ma szczególne znaczenie na prowincji, gdzie nieraz zmobilizowanie większych sum gotówki przechowywanej w bankach centralnych wymaga paru dni czasu. Związanie wkładu chroni nieraz i wkładcę przed nieprzemyślanym podjęciem całego wkładu pod wpływem chwilowego nieuzasadnionego niepokoju. Oczywiście tego rodzaju zastrzeżenie ma większe znaczenie jedynie przy wkładach większych płatnych bez wypowiedzenia. Kasa oszczędności nie potrzebuje normalnie z tego uprawnienia korzystać i, o ile mi wiadomo, kasy nie korzystały z niego w ostatnich wypadkach. W razie jednak potrzeby kasa może stosować tę klauzulę, nie wywołując wśród wkładców żadnego niepokoju czy podejrzeń, że ograniczenie wypłat wynikło wskutek trudności płatniczych kasy.

Wiele kas sądzi, że stosowanie wkładów wiązanych byłoby wśród wkładców niepopularne i ze względów propagandowych należało by tego unikać. Moim zdaniem, obawa taka nie jest uzasadniona i powszechne wprowadzenie wkładów wiązanych nie wywołałoby żadnych wstrząsów i klientela nasza szybko oswoiłaby się z tym jako z warunkiem normalnym, stosowanym zresztą b. szeroko w kasach zagranicznych.

Zdaję sobie jednak sprawę, że instytucja wkładów wiązanych nie stanowi skutecznego środka w razie długotrwałej paniki czy runu na kasy oszczędności. Dlatego należy szukać również dalszych środków zaradczych.

Dążeniem rozumnej polityki każdej instytucji finansowej jest, aby mieć jak najmniej krótkoterminowych zobowiązań, a przynajmniej, aby zachować zdrową proporcję między wkładami a vista i wkładami terminowymi. Dążenie takie wypływa nie tylko ze względu na kwestię płynności, ale również na zapewnienie sobie większej swobody w działalności kredytowej. Większa suma wkładów terminowych zwalnia kasę od konieczności trzymania wielkich rezerw płatniczych i pozwala udzielać kredytów na dłuższe terminy. Środkiem wiodącym do zdobycia kapitałów dłużejterminowych jest zwykle odpowiednia polityka procentowa oraz przyciąganie wkładów i lokat specjalnych.

Pierwszy z tych środków — polegający na takim zróżniczkowaniu stawek procentowych, aby odpowiednio wyższym oprocentowaniem zachęcić wkładcę do złożenia wkładu na dłuższy termin — w obecnych warunkach nie odgrywa poważniejszej roli. Polityka procentowa zawodzi dziś nie dlatego, że kwestia procentu miałaby być dla drobnego wkładcy — jak twierdzą niektórzy — rzeczą obojętną, ale dlatego, że w czasach pewnego podniecenia i nerwowości zachęcić wkładcę do pozostawienia wkładu na

dłuższy termin mogłaby tylko korzyść procentowa znacznie wyższa od normalnej stawki, stosowanej przy wkładach bezterminowych. Tymczasem przy reglamentacji stopy procentowej, która w imię interesów całości życia gospodarczego dąży do potanienia kredytów, stopa procentowa płacona od wkładów jest tak ścieśniona, że znaczniejsze uprzywilejowanie wkładów długoterminowych byłoby możliwe tylko kosztem odpowiedniego obniżenia stawek normalnych (a vista), co znowu tak ze względów zasadniczych jak konkurencyjnych nie jest możliwe. Dlatego zróżniczkowanie stopy procentowej płaconej obecnie przez kasy komunalne obraca się w wąskich granicach. Tak więc różnica między najwyższym oprocentowaniem wkładów oszczędnościowych (wypowiedzenie 6 mies. i dłuższe) i najniższym (na każde żądanie) wynosi obecnie w kasach mniejszych tylko 1%, a w większych 1¼%; między oprocentowaniem wkładów 6 mies. i 3 mies. różnica ta wynosi zaledwie ½ wzgl. ¼%; różnica zaś między wkładami na każde żądanie a wkładami 3 mies. ¼ wzgl. ½%. Są to różnice zbyt małe, aby mogły zaważyć w poważniejszym stopniu na decyzji wkładcy.

Pozostają wkłady i lokaty specjalne, przeznaczone z natury rzeczy do kapitalizacji długoterminowej, jak wkłady sieroce i osób pod kuratelą, depozyty sądowe, fundusze emerytalne, lokaty Z. U. S. itp. Niewątpliwie kapitały te zawsze będą pożądaną przez kasy lokatą, jednakże w ogólnej sumie wkładów stanowią one pozycję niewielką, a przynajmniej nie na tyle wielką, aby poważnie wpłynąć na politykę finansową K. K. O. Przy tym zauważyć należy, że z różnych względów, które już były swego czasu na tym miejscu omawiane [1]), fundusze te mają tendencję malejącą, poza samorządowymi funduszami emerytalnymi.

Tak więc ani polityka procentowa, ani wkłady i lokaty specjalne w obecnej chwili nie stanowią w ręku kas odpowiedniego środka do zwiększenia wkładów terminowych. Obecnie mamy od paru lat do czynienia raczej ze zjawiskiem odwrotnym: wkłady terminowe stanowią coraz mniejszy odsetek wśród kapitałów wkładkowych kas, rośnie zaś w szybkim tempie pozycja wkładów bezterminowych i rachunków bieżących. Wpływa w tym kierunku zarówno zwyżkowa koniunktura ogólna, jak i wspomniana już nerwowość szerokich rzesz wkładców. Jest to zjawisko powszechne, objawiające się we wszystkich instytucjach finansowych. W kasach Związku Poznańskiego, gdzie ten stosunek jest bodaj najzdrowszy, przy ogólnej sumie wkładów 137,7 miln. zł na koniec r. ub., wkłady za wypowiedzeniem dziennym stanowiły 57,8 miln., wkłady za wypowiedzeniem od 1 do 3 miesięcy 48,2 miln. i wkłady za wypowiedzeniem dłuższym 31,7 miln. Obok tego było tam 15,2 miln. złotych wkładów na rach. bieżących i czekowych, które również zaliczyć wypada do kategorii natychmiast płatnych.

Jakież więc są środki prowadzące do poprawy struktury wkładów w kasach oszczędności? Poważnym środkiem, stosowanym od lat paru na szeroką skalę przez P. K. O., byłoby stosowanie wkładów premiowanych w drodze losowania. Jest to środek doskonały pod wielu względami, gdyż stanowi pierwszorzędny czynnik propagandowy przy zdobywaniu nowych wkładców, a przy tym zapewnia systematyczny przyrost wkładów oraz wiąże wkładcę i jego oszczędności na szereg lat z instytucją Wprawdzie § 30 ust. 2 rozporządzenia Ministrów Skarbu, Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości z dnia 16 marca 1937 r. o K. K. O. przewiduje, że „w drodze premii lub losowania nagród można wyróżnić pewne rodzaje książeczek oszczędnościowych, które Związek Kas Oszczędności uzna za zasługujące na wyróżnienie“, osobiście jednak wątpię, aby wprowadzenie premiowanych książeczek w K. K. O. jako systemu udało się zrealizować. System taki bowiem ze względów technicznych może być stosowany tylko przez wielkie instytucje, a poza tym na przeszkodzie jego realizacji w K. K. O. stanęłyby niewątpliwie i inne poważne trudności.

Natomiast należało by zwrócić większą uwagę na organizowanie przez K. K. O. wkładów celowych. § 25 ust. 2 wspomnianego rozporządzenia z dn. 16 marca 1937 r. wyraźnie tego rodzaju wkłady kasom sugeruje. Powiada on mianowicie, że „kasa oszczędności może przyjmować również wkłady o specjalnym przeznaczeniu“ czyli wkłady celowe.

Przez wkłady celowe rozumiem tego rodzaju system oszczędności, przy którym wkładca na podstawie umowy z kasą zobowiązuje się składać w określonych terminach i w przeciągu ustalonego okresu czasu na określony cel umówione z góry kwoty. Kasa zaś zobowiązuje się stosować umówioną stopę procentową i wypłacić wkładcy w umówionym terminie złożoną sumę wraz z narosłymi procentami. Cele oszczędzania mogą być różne: a więc budowa własnego domu, posag dla dzieci, fundusze na naukę i studia, środki na założenie warsztatu pracy itp. cele konkretne, wyraźnie zarysowane i niezbyt odległe. Aby tego rodzaju system był pociągający, nie wystarczy, moim zdaniem, korzystniejsze oprocentowanie wkładu. Kasy musiałyby użyć innego jeszcze motywu, któryby zarazem czynił postawiony sobie przez wkładcę cel szybszym i pewniejszym do osiągnięcia. Sądzę mianowicie, że należało by użyć tutaj argumentu kredytu, który musiałby być jakoś powiązany w warunkach umowy, w sposób korzystny dla wkładcy i nie kryjący ryzyka dla kasy.

Najpospolityszym typem wkładów celowych jest oszczędność budowlana. Może się ona odbywać przy pomocy specjalnych kas czy spółdzielni budowlano - oszczędnościowych [2]), a również w normalnych kasach oszczędności. Cel — wybudowanie domku — który przy samym jeno składaniu oszczędności byłby dosyć odległy, dzięki połączeniu go z obietnicą pożyczki pod określonymi warunkami, staje się bliski, uchwytny i pociągający.

Podobnie można sobie wyobrazić inne typy wkładów celowych. Nie chcę obecnie wchodzić tutaj w szczegóły techniczne, gdyż do sprawy tej wypadnie jeszcze zapewne nieraz powrócić. Chodziło mi tu tylko o poddanie myśli, rzucenie projektu, który

1) St. Sakłak — „Lokaty z bezpieczeństwem prawnym oraz lokaty instytucyj publicznych w K. K. O.“. („Oszczędność“, Nr 17 i 18 z 1937 r.).

2) C. Metler — „Kasy budowlano - oszczędnościowe“ (Oszczędność Nr 3 z 1938 r.).

uważam za godny głębszego zastanowienia się i rozważenia przez kierowników kas oszczędności. Realizacja jego mogłaby przyciągnąć do kas tak pożądane wkłady długoterminowe, a przy tym oddać wielkie usługi życiu gospodarczemu szerokich rzesz społeczeństwa, że wspomnę tylko problem mieszkaniowy, zapewnienie dorastającej młodzieży uzyskania własnych warsztatów pracy w rzemiośle, handlu itp.

Wreszcie — poruszając zagadnienie uchronienia kas od niebezpieczeństw na wypadek większego odpływu wkładów — nie podobna pominąć milczeniem rzeczy ogólnie znanej, która łączy się zresztą ściśle z ideologią K. K. O. Największe niebezpieczeństwo grozi instytucjom oszczędnościowym ze strony wkładów wielkich. Oczywiście pojęcie wkładu „wielkiego" będzie przedstawiać się różnie w kasie oszczędności wielkiej i małej. Chodzi o to, że wielka liczba drobnych wkładów stanowi o wiele mniejsze niebezpieczeństwo na wypadek większych wypłat dla kasy oszczędności, niż mała liczba wkładów wielkich, zwłaszcza płatnych na każde żądanie. Łączy się to ściśle z zagadnieniem propagandy „wszerz", o czym mówiłem obszerniej w poprzednim artykule. Z tego punktu widzenia przepis art. 31 ust. 2 dekretu Prezydenta R. P. o K. K. O. przewidujący, że Minister Skarbu ustalać będzie najwyższą sumę, jaką wolno będzie przyjmować na jedną książeczkę oszczędnościową, posiada pełne uzasadnienie.

B. Obszyński.

Kredyt dla drobnych i średnich przedsiębiorstw we Francji *)

Francja jest krajem, w którym małe i średnie przedsiębiorstwa zachowały szczególnie duże znaczenie w gospodarce narodowej. Sytuacja jednak tej grupy przedsiębiorców przedstawia się nader niepomyślnie; zostały one dotkliwie doświadczone przez kryzys, odbiły się na ich interesach często w sposób katastrofalny dewaluacja i ustawodawstwo socjalne, zwyżka cen i płac robotniczych. Jedną z głównych trudności, z którymi walczą zresztą mniejsi przedsiębiorcy nie od dziś, gdyż trudności te występowały już przed wojną, stanowi jednak sprawa finansowania ich działalności, sprawa dostarczenia im tak niezbędnych funduszów obrotowych, jak w pewnych wypadkach i kredytów inwestycyjnych. Pogorszenie sytuacji na odcinku finansowym, poza ogólnymi przyczynami gospodarczymi, ma parę przyczyn zupełnie specyficznych. Tak więc zaobserwować można we Francji zanikanie weksla, jako środka finansowania obrotu małych i średnich przedsiębiorstw na skutek odmowy większych przedsiębiorstw, odbierających ich produkcję, regulowania należności w tradycyjny sposób akceptowania traty. Z drugiej strony przemiany strukturalne w bankowości francuskiej, których najbardziej typowym objawem jest zanikanie banków lokalnych, pozbawiły drobnego przedsiębiorcę współpracy najwłaściwszych instytucyj finansowych, gdyż duże banki starają się na wszelki możliwy sposób zniechęcać tę klientelę, operacje bowiem drobnego kredytu ze względu na dość uciążliwą manipulację stały się obecnie mało rentownymi.

Sytuacja drobnych przedsiębiorstw wymagała jednak pomocy i pomoc tę dać mogło i musiało państwo. Poszła ona przede wszystkim w kierunku popierania instytucji banków ludowych...

W r. 1917 wydana została ustawa o „organizacji kredytu dla drobnego i średniego handlu i przemysłu". Ustawa ta ujmuje w ramy przepisów prawnych organizację kredytu krótkoterminowego, na którą składają się związki poręczycielskie i banki ludowe. Związki poręczycielskie nie są w ścisłym tego słowa znaczeniu instytucjami kredytowymi; nie wolno im ani udzielać bezpośrednio kredytów, ani przyjmować wkładów, wyłączną zaś ich rolą jest żyrowanie weksli wystawionych, akceptowanych lub żyrowanych przez ich członków z tytułu prowadzenia interesu. Ustawa zezwala na należenie do związków handlującym, przemysłowcom, fabrykantom, rzemieślnikom i spółkom handlowym, w tej liczbie spółdzielniom wytwórczym i spółdzielniom spożywców.

Jeżeli chodzi o odpowiedzialność związków poręczycielskich, odpowiadają one przede wszystkim swym kapitałem udziałowym i rezerwami; oprócz tego regulamin uchwalony przez dany związek określać może dodatkową odpowiedzialność członków, bądź do wysokości udziałów lub ich wielokrotnej lub nawet nieograniczoną solidarną odpowiedzialność.

Drugim elementem omawianego aparatu kredytowego są banki ludowe. Są to instytucje kredytowe, prowadzące prawie wszystkie operacje bankowe z tym tylko zastrzeżeniem, że pochodzące z wkładów fundusze mogą być obracane wyłącznie na kredyty dla ich udziałowców. Udziałowcami mogą być rzemieślnicy, handlujący lub przemysłowcy wzgl. spółdzielnie, przy czym statut może ograniczyć prawo posiadania udziałów do jednej z tych grup. Powiązanie banków ludowych ze związkami poręczycielskimi nie jest bezwzględne; tak samo jak żyro związku może umożliwiać członkowi dyskonto weksli w innej instytucji kredytowej niż banku ludowym, podobnie bank ludowy może udzielać kredytów za każdym innym zabezpieczeniem, uznanym za wystarczające.

Ustawa nie narzuca bankom ludowym żadnej specjalnej formy organizacyjnej, mogą więc one przybierać tak formę spółek o kapitale stałym jak i kapitale zmiennym... Ustawa, a zwłaszcza praktyka przy zatwierdzaniu statutów, kładzie duży nacisk na

*) W Nr. 4 „Oszczędności" umieściliśmy b. ciekawy artykuł dr Thalera o kredycie dla stanu średniego w Niemczech, publikowany w miesięczniku „Bank". Obecnie, korzystając z pozwolenia Redakcji tego czasopisma, zamieszczamy w streszczeniu artykuł p. Rogóyskiego o kredycie dla stanu średniego we Francji, drukowany w Nr. 4 z rb. miesięcznika „Bank". Stosunki francuskie są o tyle ciekawe, że rolę naszych K. K. O. pełnią tam na odcinku kredytowym w pewnym stopniu instytucje spółdzielcze, banki ludowe, gdyż francuskie kasy oszczędności zebrane kapitały lokują poprzez centralę państwową „Caisse de dépôts et de consignations" w papierach państwowych. Powstałą wskutek tego w francuskim aparacie kredytowym lukę trudno, jak zobaczymy, wypełnić. **(Przyp. Redakcji).**

charakter spółdzielczy instytucji, objawiający się szczególnie w zakazie wypłaty dywidend ponad pewną normę (6%) ,w przepisach dotyczących podziału zysków i ew. dysponowania majątkiem w razie likwidacji.

Jako logiczne uzupełnienie tego systemu, pomyślanego dla przyjścia z pomocą warstwom najbardziej potrzebującym, przewidziane zostało udzielanie z funduszów państwowych dotacji bądź bezzwrotnych, bądź udzielanych na warunkach ulgowych, które by umożliwiły bankom ludowym rozwinięcie ich działalności o charakterze społecznym. Rozdziałem tych funduszów pomiędzy poszczególne banki zajmowała się specjalna komisja.

Utworzony ustawą z dnia 13 marca 1917 system ulegał wielokrotnym zmianom i uzupełnieniom. W r. 1923 wydana została ustawa upoważniająca banki ludowe do udzielania kredytów średnioterminowych (do 5 lat), a jeszcze wcześniej, bo w r. 1919 powierzone im zostało udzielanie długoterminowych pożyczek (do 12 lat) rzemieślnikom oraz drobnym kupcom i przemysłowcom zwalnianym w wyniku demobilizacji z wojska.

Pod wpływem omówionych zarządzeń, ilość banków ludowych wykazała w latach powojennych dość szybki wzrost, osiągając prawie setkę. Praktyka wykazała jednak, że organizacja ich daleką była od doskonałości, toteż ustawą z dnia 24 lipca 1923 została przeprowadzona reforma kredytu ludowego. Reforma ta polegała przede wszystkim na utworzeniu zrzeszenia banków ludowych w postaci *„Chambre syndicale des banques populaires“*, która otrzymała za zadanie: a) reprezentowanie ogółu banków ludowych i obronę ich interesów, b) koordynowanie ich działalności, c) podział pomiędzy banki funduszów państwowych i d) kontrolę ich działalności. Zapoczątkowana w ten sposób akcja została zresztą wkrótce rozbudowana, a mianowicie w latach 1934 i 1936 przez wydanie dalszych ustaw, dotyczących m. in. organizacji centrali finansowej dla banków ludowych w postaci *„Caisse Centrale des Banques Populaires“*.

Chambre syndicale uzyskała daleko idące prawa, jak kontroli działalności banków ludowych, ustalania dla nich regulaminów, stawek procentowych, zatwierdzania ich władz, rozdziału dotacji stawianych do jej dyspozycji przez Skarb Państwa itd. Ważnym zarządzeniem było utworzenie przy Chambre Syndicale wspólnego funduszu gwarancyjnego, tworzonego w drodze składek wszystkich banków ludowych oraz z pewnych innych dochodów. W celu jeszcze ściślejszego zespolenia działalności poszczególnych elementów systemu, prezes Izby Syndykalnej Banków Ludowych został mianowany Prezesem Centralnej Kasy Banków Ludowych.

Wzmacniając strukturę finansową banków ludowych, najnowsze ustawy poszły również w kierunku zapewnienia większego bezpieczeństwa w ich operacjach. Tak więc zakazane zostały bankom ludowym niektóre operacje, jak operacje terminowe na giełdzie, tak na rachunek własny jak i osób trzecich, udział w syndykatach emisyjnych, nabywanie papierów wartościowych dla osób innych niż wkładcy lub stali klienci. Poza przeprowadzanymi rewizjami, Izba Syndykalna upoważniona została do aprobowania każdego kredytu ponad pewną określoną normę oraz wszystkich kredytów udzielanych członkom zarządu banków ludowych. Banki zostały wreszcie zobowiązane do trzymania sum do dyspozycji na rachunku w Centralnej Kasie Kredytu Ludowego...

Wspominaliśmy już kilkakrotnie o dotacjach Skarbu Państwa dla kredytu ludowego. Dotacje te, mające charakter tak subwencji jak i kredytów, miały zasadniczo trzy źródła: Minister Finansów przeznaczał corocznie część sum wpłacanych przez Bank Francuski tytułem udziałów w zyskach, podatku od emisji itd. na potrzeby kredytu ludowego; sumy na ten cel wstawiane były do budżetu; Skarb zaciągał pożyczki w *„Caisse de Dépôts et de Consignations“*, przy czym płacąc tej ostatniej normalną stawkę lokat rynkowych, odstępował pochodzące z pożyczki fundusze bankom ludowym na warunkach ulgowych, przyjmując różnicę oprocentowania na swój ciężar. Dotacje te wahały się w dużych granicach. Tak np. wspomniane już dotacje z lat 1919 i 1923 wynosiły po kilkadziesiąt milionów franków, ostatnia zaś pożyczka, zaciągnięta w Caisse de Dépôts et de Consignations — 200 milionów franków.

Banki ludowe nie stanowią zresztą jedynego narzędzia pomocy finansowej dla klas gospodarczo najsłabszych. Powojenne ustawodawstwo francuskie zorganizowało bowiem pomoc publiczną dla innych jeszcze instytucji, a mianowicie spółdzielni spożywców, robotniczych spółdzielni wytwórczych, robotniczych spółdzielni kredytowych oraz dla kredytu rzemieślniczego i hotelarskiego...

K r e d y t d l a r z e m i o s ł a, tak indywidualny jak i kolektywny (dla zrzeszeń rzemieślniczych) zorganizowany został ustawą z r. 1923. Ustawa przewiduje możność udzielania kredytów rzemieślnikom, dając dokładne określenie tego pojęcia oraz spółdzielniom rzemieślniczym tworzonym w celu „zakupu, wyrobu i rozdziału towarów, surowców, maszyn i innych przedmiotów, potrzebnych bezpośrednio lub pośrednio ich członkom do wykonywania rzemiosła“. Spółdzielnie rzemieślnicze nie korzystają z prawa subwencji, ustawa przyznaje im natomiast ulgi podatkowe oraz prawo do pożyczek. Pożyczki udzielane spółdzielniom nie mogą przekraczać trzykrotnej wysokości ich aktywów, oprocentowanie ich, ustalane dekretem, wahać się ma pomiędzy stopą dyskontową Banku Francuskiego a stopą pożyczek lombardowych. Co do pożyczek indywidualnych, nie mogą one przekraczać 20.000 fr, ubiegający się o pożyczkę musi przy tym wnosić podanie o kredyt za pośrednictwem jednego z uznanych przez władze związków. W tym wypadku kredyty udzielane są przez jeden z banków ludowych. W r. 1932 spółdzielnie zostały upoważnione do uzyskiwania kredytów na udzielanie dłużej terminowych pożyczek na kupno lub budowę własnego lokalu przez rzemieślnika.

Jak wygląda sprawa kredytu ludowego we Francji w chwili obecnej? Według danych, przytoczonych przez „Revue Banque et Bourse“ w roku 1936, w chwili gdy weszła w życie ostatnia ustawa z dn. 13 sierpnia 1936, istniało ogółem 77 banków ludowych, z czego 42 można uważać za całkowicie wysanowane, sytuacja zaś innych może być uważana za zadowalającą; jak widać z tych liczb, w ciągu kilku ostatnich lat, dwadzieścia kilka banków uległo likwidacji, co w dużej mierze stanowi dzieło zreor-

ganizowanej Izby Syndykalnej Banków Ludowych. Działalność istniejących instytucyj ilustrują następujące dane (na koniec r. 1935): dysponowały one 625 placówkami, rozrzuconymi po całym terytorium Francji, kapitał ich, subskrybowany przez 54.000 udziałowców, wynosił 61.150 tys. fr. Wkłady na 143.000 kontach przekraczały 1 miliard franków. Kredytów udzielono 27.000 drobnym kupcom i przemysłowcom, na ogólną sumę 594 miln. fr. Operacje dyskontowe i inkasowe wyniosły w ciągu roku 7.765 miln. fr. Jak z tych liczb wynika, organizacja banków ludowych spełnia obecnie zupełnie poważną rolę w życiu gospodarczym kraju. Na innych odcinkach sytuacja przedstawia się mniej korzystnie, bowiem kredyt dla rzemiosła, a tym bardziej kredyt dla spółdzielni robotniczych nie przybrał rozmiarów, które by pozwalały mówić o nim jako o czynniku, mogącym wpłynąć w sposób decydujący na poprawę sytuacji tych, na korzyść których był pomyślany.

Kredyt ludowy uprzywilejowany nie może jednak wystarczyć dla potrzeb drobnego przemysłu i handlu i szereg przedsiębiorstw zmuszony jest nadal do szukania kredytu prywatnego. Pod tym względem sytuacja nie przedstawia się jednak w sposób zadowalający. Na skutek silnej koncentracji bankowej, ilość banków lokalnych, które dawniej finansowały przedsiębiorstwa mniejsze, gwałtownie zmalała, duże natomiast przedsiębiorstwa o licznych oddziałach niechętnie na ogół podejmują się finansowania drobnych przedsiębiorstw.

Jak dalece korzystanie z kredytu prywatnego jest utrudnione, ilustrują to następujące niezmiernie ciekawe i charakterystyczne dane przytoczone przed francuską parlamentarną Komisją Kredytową przez p. Le Duigou, wice-prezesa syndykatu drobnego i średniego przemysłu.

Byt nowo powstałego średniego zakładu przemysłowego opiera się głównie na dostawach zamówionych przez wielkie firmy; te dostawy stanowią punkt oparcia, a dopiero z biegiem czasu i przy wybitnie sprzyjających okolicznościach przedsiębiorca stwarza sobie „rynek“ zbytu. Dostawy dla wielkich przedsiębiorstw nie są rentowne, lecz przedsiębiorca zgadza się nawet na najniższe ceny, pozwalające ledwo na amortyzację kapitału, byle tylko zaczepić się o coś i rozpocząć produkcję. Otóż wielkie firmy płacą za dostarczone produkty bądź czekiem, płatnym po 90 dniach, bądź czekiem 30 dniowym, potrącając tytułem dyskonta 2% i zakazując równocześnie odstępowania czeku. W pierwszym przypadku przedsiębiorca immobilizuje swój kapitał na długi czas, w drugim zaś płaci ciężki haracz w postaci 2% dyskonta za 30 dni.

Jeżeli natomiast przedsiębiorca dostawia towar dla mniej znacznych firm, otrzymuje zapłatę wekslami bez skrępowania go zakazem pozbywania sumy wekslowej. Tu rozpoczyna się kalwaria przedsiębiorcy. W wielkich bankach takie drobne weksle nie są przyjmowane do dyskonta pod różnymi pozorami, gdyż banki te uważają, że drobne transakcje nie są rentowne, podnosząc zbytnio koszty handlowe. Wobec tego, drobny przedsiębiorca szuka kredytu w małych bankach, tzw. dyskontowych, które umieją doskonale wyzyskiwać swoją monopolistyczną pozycję w stosunku do takich klientów...

Dzięki niezwykle pomysłowo skonstruowanemu łańcuchowi prowizji, opłat rejestracyjnych, stemplowych, potrąceń, różnicy w księgowaniu walut, prowizji obrotowej, opłat za zebranie informacji, druków itp. dochodzi się do tego, że przy zasadniczej stopie dyskontowej wynoszącej z reguły 5 do 7%, cena kredytu jest w ostatecznym rezultacie horendalna, gdyż wynosi ok. 20% w stosunku rocznym...

Jak wynika z innego referatu przedstawionego tejże komisji przez P. Devillez, sytuacja na innych odcinkach kredytu przedstawia się nie mniej niekorzystnie. Przy operacjach otwartego kredytu koszty osiągają jeszcze wyższe normy niż przy dyskoncie, kredyt średnioterminowy nawet dla większych przedsiębiorstw kosztuje do 15% rocznie. Banki zresztą pobierają nadmierne stawki nie tylko przy kredytach. Tak np. przy operacjach inkasowych, większe przedsiębiorstwa uzyskują stawki ulgowe, mniejsze natomiast płacą w pełnej wysokości i tak bardzo wygórowane taryfy, co znowuż stwarza dyskryminację na niekorzyść małego kupca czy przemysłowca.

Parokrotnie już wspomniana Komisja kredytowa zajmowała się również zagadnieniem dalszej rozbudowy kredytu ludowego. Jak wynika ze zgłaszanych w tym przedmiocie dezyderatów, zagadnieniem pilnym jest zorganizowanie kredytu średnio i długoterminowego dla małych i średnich przedsiębiorstw. Kredyt taki jest wprawdzie w niektórych wypadkach udzielany, skoncentrowanie jednak tych operacji w ramach specjalnej instytucji wydaje się wskazanym, przy czym instytucja taka musiałaby być włączona do ogólnego systemu kredytu dla warstw średnich.

Spośród innych zgłaszanych dezyderatów wspomnieć należy żądania dalszej rozbudowy systemu kredytu krótkoterminowego przez spowodowanie powstawania na szeroką skalę przewidzianych przez ustawę związków poręczycielskich, których w praktyce istnieje dotąd bardzo mało, na skutek błędów organizacyjnych i niedostatecznego zrozumienia przez zainteresowanych korzyści podobnej instytucji, rozszerzenia zakresu czynności banków ludowych, przeciwko czemu znów protestują banki prywatne, narzekające i tak na konkurencję tych uprzywilejowanych instytucyj, wreszcie skoordynowanie działalności banków ludowych z działalnością instytucyj prywatnych, które jak np. nieliczne już banki prowincjonalne, pracują jeszcze na terenie drobnej przedsiębiorczości.

Organizację kredytu dla drobnego przemysłu i handlu we Francji cechuje wybitny brak inicjatywy prywatnej; podczas gdy w innych krajach podstawy tego kredytu tworzyły organizacje spółdzielcze, we Francji sfery zainteresowane nie zdobyły się na niezbędny wysiłek. „Nawet więcej — stwierdza P. Emile Guionin — bez zdecydowanej woli władz nie powstałyby nawet zrzeszenia zainteresowanych. Trzeba było w wielu wypadkach licznych ustaw, aby nadać ruchowi pewien rozmach. W żadnym wypadku ustawodawca nie znalazł się wobec stowarzyszeń prywatnych, powstałych samorzutnie z prywatnej inicjatywy. Musiał on sam organizować ugrupowania, którym chciał przyjść z pomocą. Toteż mógł on tym ugrupowaniom nadać wszystkie cechy, jakich potrzebował, narzucając tym, którzy mieli korzystać z do-

brodziejstwa ustawy, surowe warunki i stawiając pomiędzy nimi a państwem całą hierarchię ugrupowań pośredniczących. Narzucone zainteresowanym warunki podyktowane zostały przez trzy zasady: kredyt udzielany przez państwo nie jest udzielany z pobudek wyłącznie gospodarczych, lecz raczej zgodnie z wymaganiami sprawiedliwości społecznej; korzystać z niego mogą „maluczcy" i „zasługujący na uwagę". Następnie pomoc państwa jest pomocą tylko częściową i ograniczoną. Wreszcie udzielany kredyt powinien mieć, w większości wypadków, charakter kredytu spółdzielczego".

Michał Rogóyski.

Polski Bank Komunalny w r. 1937 [1])

Działalność Polskiego Banku Komunalnego S. A. w roku 1937 cechuje znaczna poprawa w porównaniu z rokiem 1936. Wprawdzie pierwsze miesiące roku sprawozdawczego upłynęły pod znakiem akcji oddłużenia samorządu, która doprowadziła do znacznych odpisów, szczególnie w dziale funduszów administrowanych, jednakże wyniki na innych odcinkach działalności Banku nie tylko odpisy te zrównoważyły, ale spowodowały wzrost sumy bilansowej z górą o 6 milionów złotych, do zł 87.391 tys. wobec zł 81.245 tys. w roku 1936.

Wzrost sumy bilansowej spowodowała przede wszystkim emisja nowych obligacyj na sumę zł 5.090 tys. Emisja ta została dokonana zgodnie z art. 1 i 5 rozporządzenia z dnia 24.X.1934 r., upoważniającym Bank do emitowania obligacyj do zł 20.000.000 na spłatę zadłużenia związków samorządowych w K. K. O. i do zł 5.000.000 na ogólne potrzeby samorządu.

Objawy charakterystyczne dla obecnych operacyj zarówno w komunalnych kasach oszczędności, jak i w bankowości w ogóle, znalazły również w wynikach działalności Polskiego Banku Komunalnego swój wyraz. Są nimi: wzrost wkładów, szczególnie natychmiast płatnych i związana z tym konieczność utrzymywania dużego pogotowia kasowego.

Rok 1937 zamknął Bank zyskiem w sumie okrągło zł 325 tys.

Kapitały własne Banku w porównaniu z r. 1936 wzrosły i wynosiły na koniec r. 1937 zł 6.680 tys. wobec zł 6.661 tys. w r. 1936. Składają się na nie: kapitał zakładowy w wysokości zł 5.000.000, kapitał zapasowy zwyczajny — zł 633 tys., kapitał zapasowy obligacyjny — zł 438 tys., inne rezerwy zł 609 tys. Ponadto fundusz amortyzacyjny nieruchomości wynosił na koniec roku 1937 zł 200 tys.

Wkłady wykazują wzrost w sumie łącznej prawie o milion złotych i w porównaniu z r. 1936 wynoszą:

	31.XII.1936	31.XII.1937
na rachunkach terminowych	7.548 tys. zł	8.260 tys. zł
„ „ a vista	7.453 „	3.631 „
„ książeczkach wkładkowych	567 „	840 „
„ rachunkach bieżących	181 „	7.939 „
„ „ „Loro"	9.233 „	11.761 „
„ „ wkładów specjalnych	32.187 „	25.731 „
Razem	57.169 tys. zł	58.162 tys. zł

Wzrost wkładów jest bardzo znaczny, szczególnie gdy uwzględnimy poważne zmniejszenie się pozycji wkładów specjalnych (o zł 6.456 tys.) spowodowane umorzeniami C. K. O. O. dla samorządu. Silny wzrost wkładów w pozostałych grupach nie tylko wyrównał tę różnicę, lecz znacznie ją przekroczył, doprowadzając łączną wysokość wkładów do zł 58.162 tys. Wkłady terminowe w porównaniu z wkładami na każde żądanie wzrosły stosunkowo nieznacznie, co zmusza Bank do utrzymywania dużych rezerw wyrażających się na koniec roku sprawozdawczego sumą zł 3.525 tys. rezerw kasowych i zł 9.534 tys. w biletach skarbowych i papierach wartościowych.

Portfel papierów wartościowych w porównaniu z r. 1936 zmniejszył się o z górą zł 1.300 tys. — odmiennie niż w innych instytucjach kredytowych; świadczy to o dążności Banku w kierunku wzmożenia akcji kredytowej.

Na pierwszy rzut oka uderza olbrzymi wzrost wkładów na rachunkach bieżących. Spowodowane zostało to jednak przeniesieniem do tej pozycji wkładów na rachunkach czekowych, umieszczonych w roku 1936 w pozycji wkładów a vista, zgodnie z ostatnimi przepisami o bilansowaniu.

Akcja kredytowa Banku obejmowała kredyty obligacyjne oraz kredyty gotówkowe, zarówno z funduszów obrotowych własnych jak i funduszów administrowanych.

W dziale kredytów obligacyjnych Bank wydał nowych pożyczek na zł 5.090 tys.; stan ich już po uwzględnieniu pożyczek umorzonych na podstawie decyzji C. K. O. O. i zgodnie z planem umorzenia wynosił na koniec roku 1937 sumę łączną zł 19.863 tys. wobec zł 15.070 tys. w roku 1936. Pożyczki powyższe służą na konwersję zadłużenia samorządu w K. K. O. i niewątpliwie przyczynią się do „odmrożenia" sum w komunalnych kasach oszczędności.

Poważnemu zmniejszeniu uległy kredyty udzielone związkom samorządowym z funduszów administrowanych. Spowodowała to akcja oddłużeniowa, obejmując umorzeniem pożyczki na zł 6.898 tys. Stan tych kredytów i ich ewolucję ilustruje podane na następnej stronie zestawienie (w tys. zł).

Zaznaczyć należy, że znaczna część kredytów z Komunalnego Funduszu Pożyczkowo - Zapomogowego została udzielona w r. 1937 na warunkach ulgowych, przy zastosowaniu do dawnych pożyczek obniżki oprocentowania.

Zwiększeniu natomiast uległy kredyty udzielone z własnych funduszów Banku. Pożyczek na weksle własne związków samorządowych udzielił Bank w roku sprawozdawczym na sumę zł 1.903 tys.; po uwzględnieniu pozostałości z roku 1936 w sumie zł 434 tys. oraz spłat w ciągu roku, stan pożyczek wek-

1) Sprawozdanie ogłoszone drukiem: „Polski Bank Komunalny 1937".

FUNDUSZE	Stan na 31.XII.1935	Stan na 31.XII.1936	Udzielono pożyczek w r. 1937	Spłacono w r. 1937	Umorzono na podstawie decyzji C.K.O.O. w r. 1937	Stan na 31.XII.1937
Komunalny Fundusz Pożyczkowo-Zapomogowy:						
a) pożyczki	29.574	23.641	7.559	3.246	6.477	21.477
b) inne należności	—	1.430	—	1.188	—	242
Drogowy Fundusz Pożyczkowy	6.653	3.431	254	136	151	3.398
Fundusz Inwestycyjno-Budowlany	528	32	—	4	20	8
Fundusz na Rozbudowę Miast	51	3	—	—	—	3
Fundusz Pracy do dyspozycji Komisji Funduszu Pomiarów i Planów Zabudowania	911	604	253	4	250	603
Razem	37.717	29.141	8.066	4.578	6.898	25.732

slowych udzielonych samorządom na koniec roku 1937 wynosił zł 1.123 tys. Wzrost jest więc dość znaczny i wynosi w porównaniu z rokiem 1936 zł 689 tys. (według stanu na 31.XII).

Podobnie wzrósł stan kredytów wekslowych, udzielonych na weksle z żyrem, względnie z wystawienia związków samorządowych. Stan ich na 31. XII.1937 wynosił zł 888 tys. wobec zł 522 tys. na koniec r. 1936.

Saldo weksli zdyskontowanych różnym osobom i instytucjom na koniec 1937 r. wynosiło zł 227 tys. wobec zł 217 tys. w roku poprzednim.

Zmniejszyły się znacznie salda debetowe na rachunkach otwartego kredytu do sumy zł 1.193 tys. wobec zł 1.501 tys. w roku 1936. Zmniejszeniu uległy głównie pożyczki udzielone różnym osobom i instytucjom. Jeżeli chodzi o samorządy, zadłużenie ich na rachunkach otwartego kredytu wynosiło na koniec r. 1937 zł 963 tys., zwiększyło się więc nawet w porównaniu z r. 1936 (zł 903 tys.).

Jeżeli chodzi o komunalne kasy oszczędności, liczba finansowanych przez Bank kas obejmowała 120. Stan przyznanych kredytów dyskontowych K. K. O. wynosił na dzień 31.XII.1937 r. zł 7.649 tys. (w r. 1936 — zł 7.466 tys.), wykorzystanie ich jednak zmalało do 25,8% wobec 34,2% w roku 1936.

Objaw ten łączy się ze znaczną płynnością K. K. O., które w mniejszym stopniu niż dawniej korzystają z pomocy finansowej. Wystąpu to szczególnie w zestawieniu ze stanem lokat K. K. O. w Banku. Rachunki „Loro“, obejmujące w głównej mierze rachunki K. K. O., wykazują wzrost do sumy zł 11.761 tys. (w r. 1936 — zł 9.233 tys.).

Stan kredytów udzielonych K. K. O. obrazuje poniższe zestawienie:

	31.XII.1936	31.XII.1937
na dyskoncie weksli	2.555 tys. zł	1.978 tys. zł
„ rachunkach korespond.	1.406 „	1.262 „
„ książeczkach oszczędność.	1.263 „	1.092 „
Razem	5.224 tys. zł	4.332 tys. zł

Wzrost stanu kredytów z funduszów własnych świadczy o tendencji Banku w kierunku wzmożenia akcji kredytowej, na zmniejszenie zaś globalnej sumy wszystkich udzielonych przez Bank kredytów wpłynęło umorzenie w ramach akcji oddłużeniowej poważnej sumy pożyczek z funduszów administrowanych.

Niewątpliwie rok 1938, wobec zakończenia akcji oddłużeniowej samorządu i wobec dalszych emisyj obligacyj, wyrazi się w cyfrach korzystniejszych niż rok sprawozdawczy, jeżeli chodzi o rozwój akcji kredytowej.

M. Kłak.

Kronika Krajowa

Doroczne zebranie Rady Związku Związków K. K. O.

W dniu 28 kwietnia br. odbyło się w lokalu Polskiego Banku Komunalnego w Warszawie pod przewodnictwem p. dr. St. Uhmy, Wiceprezesa Związku Związków, doroczne zebranie Rady Związku Związków K. K. O. W zebraniu wzięli udział przedstawiciele Związków K. K. O. we Lwowie, Warszawie, Poznaniu i Katowicach, przedstawiciele Polskiego Banku Komunalnego, Komunalnego Banku Kredytowego, Związku Miast Polskich i Związku Powiatów R. P.

Na porządku dziennym poza sprawami administracyjnymi była sprawa reorganizacji Związku Związków K. K. O.

Na wniosek Komisji Rewizyjnej Rada udzieliła jednomyślnie absolutorium dla Prezydium, po czym przystąpiono do dyskusji nad sprawą reorganizacji Związku Związków. Ustalono ogólne wytyczne zmian organizacyjnych i powołano komisję złożoną z przedstawicieli wszystkich wchodzących w skład Związku Związków organizacji i instytucji, która pod przewodnictwem Prezesa Związku Związków ma opracować szczegółowe projekty tej reorganizacji.

Następnie przystąpiono do wyborów władz Związku. W wyniku głosowania wybrano na Prezesa Związku Związków p. Mikołaja Dolanowskiego, Naczelnego Dyrektora K. K. O. m. st. Warszawy oraz na Wiceprezesów (ponownie) p.p. dr. Stefana Uhmę, Prezesa Związku K. K. O. we Lwowie, Leona Barciszewskiego, Prezesa Związku K. K. O. w Poznaniu i dr. Adama Kocura, Prezesa Związku K. K. O. w Katowicach. Do komisji Rewizyjnej wybrani zostali (ponownie) p.p. Józef Dorawski, Dyrektor K. K. O. m. Krakowa, Marian Tułacz, Dyrektor Związku K. K. O. w Katowicach

i Józef Roziecki, Dyrektor K. K. O. pow. Piotrkowskiego.

W wolnych wnioskach poruszono między innymi sprawę udziału kas w abonamencie centralnej kartoteki papierów zastrzeżonych, która ma być zorganizowana przy Instytucie Naukowej Organizacji Pracy.

Walne zgromadzenie akcjonariuszów Polskiego Banku Komunalnego.

W dniu 26 kwietnia rb. odbyło się doroczne Walne Zgromadzenie akcjonariuszów Polskiego Banku Komunalnego, w którym obok delegatów akcjonariuszów wzięli udział członkowie Rady Nadzorczej, Komisji Rewizyjnej i Dyrekcji Banku oraz Komisarz rządowy.

Zgromadzenie otworzył Prezes Rady Nadzorczej p. inż. Piotr Drzewiecki, wzywając zebranych do uczczenia ś. p. Juliusza Zdanowskiego, pierwszego Naczelnego Dyrektora Banku, Prezesa Związku Związków Komunalnych Kas Oszczędności, Prezesa Zrzeszenia Słowiańskich Kas Oszczędności. Prezes Drzewiecki złożył hołd pełnej poświęcenia pracy Zmarłego oraz podkreślił jego niezapomniane dla Banku zasługi, wszechstronną wiedzę i nieskazitelny charakter, po czym zakomunikował, że Rada Nadzorcza uchwaliła asygnować zł 10.000 na Fundusz Wydawniczy imienia Juliusza Zdanowskiego. Fundusz ten przeznaczony będzie na wydawnictwa z zakresu zagadnień, którym ś. p. Juliusz Zdanowski służył czynem i piórem do ostatnich dni swego życia, a z którymi nierozerwalnie związane jest wspomnienie jego owocnej, wytrwałej i pełnej poświęcenia pracy.

Zgromadzeni przez powstanie uczcili pamięć ś. p. Juliusza Zdanowskiego.

Na przewodniczącego Zgromadzenia powołano p. inż. Aleksandra Walawskiego, burmistrza m. Białej Podl., na asesorów pp. Wacława Bołdoka, Starostę Opatowskiego i Tadeusza Hajnrycha, dyrektora Zarządzającego K. K. O. pow. Lubelskiego.

Po wysłuchaniu sprawozdania złożonego przez Naczelnego Dyrektora p. Art. Śliwińskiego i po stwierdzeniu pomyślnego stanu interesów Banku, rozwoju akcji kredytowej, zwłaszcza w postaci kredytów długoterminowych w obligacjach Banku, przyjęto jednogłośnie sprawozdanie Zarządu Banku za rok 1937, zamknięte bilansem w sumie zł 87.390.590,40 oraz również jednogłośnie udzielono władzom Banku, na wniosek Komisji Rewizyjnej, absolutorium i wyrażono Zarządowi uznanie za kierownictwo.

Z osiągniętego za rok 1937 czystego zysku w kwocie zł 325.668,34, a łącznie z pozostałością z lat ubiegłych zł 484.747,24, na wniosek Rady Banku i Zarządu uchwalono jednogłośnie wypłacić dywidendę w wysokości 2% oraz dokonać przeniesień do kapitałów rezerwowych Banku oraz na rachunek zysków przyszłego roku sprawozdawczego. Poza tym uchwalono przeznaczyć m. in. na wydawnictwa z dziedziny samorządowej kwotę zł 10.000 oraz na dotację Związkowi Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie zł 10.000.

W wyborach uzupełniających do Rady Banku wybrani zostali pp.: Michał Gnoiński — Dyrektor Funduszu Pracy, Julian Kulski — V.-Prezydent m. st. Warszawy (ponownie), Józef Przybyszewski — Starosta pow. Mińsko-Mazowieckiego i Stanisław Wasiak — Prezydent m. Płocka (ponownie).

Do Komisji Rewizyjnej wybrani zostali pp.: Zygmunt Chudzyński, Prezes Związku Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie (ponownie), Włodzimierz Kałuba, Starosta pow. Garwolińskiego, Witold Mystkowski — Prezydent m. Włocławka (ponownie), Witold Pełczyński, Starosta pow. Kutnowskiego (ponownie), Feliks Turczyński, Dyrektor Zarządzający K. K. O. pow. Rówieńskiego (ponownie).

Ogłoszenie upadłości Tow. Ubezpieczeń „Przyszłość".

W sekcji upadłościowej wydziału handlowego Sądu Okręgowego została ogłoszona upadłość Towarzystwa Ubezpieczeń „Przyszłość", Sp. Akc. w likwidacji. Sędzią - komisarzem został mianowany sędzia handlowy, dyrektor Szarski, zaś syndykiem masy upadłościowej adw. Tyrchowski. Syndyk dla spraw ubezpieczonych nie został dotychczas mianowany. Komisarzem tego Towarzystwa jest referendarz Państwowego Urzędu Kontroli Ubezpieczeń Daniel Kotowicz.

Lista papierów zastrzeżonych.

Urząd Długów Państwa pismem z dn. 29.IV.38 r. Nr 12470/II/654 U. T./38 zawiadamia, że Sąd Okręgowy Wydział V w Warszawie wzbronił wszelkich wypłat i dokonywania transakcyj następującymi obligacjami:

4% pożyczki konsolidacyjnej

1) postanowieniem z dnia 16.III.1938 r. Nr V. Co. 204/38
obligacjami Nr Nr 221457 im. wart. 100 zł
„ 221459/461 „ „ 100 zł

Nadto wymieniony Sąd uchylił zakaz wypłat i dokonywania transakcyj odnośnie następujących obligacji:

5% państwowej pożyczki konwersyjnej z 1924 roku.

1) postanowieniem z dn. 13.X.1937 r. Nr V. Co. 45/36
obligacją Nr 4142678 im. wart. 500 zł
2) postanowieniem z dn. 23.XI.1937 r. Nr V. Co. 1603/34
obligacjami Nr Nr 4312464 im. wart. 1.000 zł
„ 4297245/247 „ „ 100 zł
3) postanowieniem z dn. 8.III.1938 r. Nr V. Z. 4693/31
obligacją Nr 4331790 im. wart. 1.000 zł
4) postanowieniem z dn. 31.VIII.1937 r. Nr V. Z. 2452/30
obligacją Nr 4096155 im. wart. 500 zł
5) postanowieniem z dn. 31.VIII.1937 r. Nr V. 3971/32
obligacjami Nr Nr 4319735 im. wart. 500 zł
„ 2920375/376 „ „ 10 zł

Charakterystyka położenia gospodarczego Polski w marcu br. w oświetleniu B. G. K.

Stan produkcji przemysłowej, podobnie jak w lutym, kształtował się również w marcu pod wpływem rozpoczynającego się sezonu zwiększonych obrotów oraz przygotowań do inwestycyj i prac budowlanych. Z przemysłów inwestycyjnych szczególnie silny wzrost wytwórczości wykazało hutnictwo żelazne, którego produkcja wzrasta systematycznie dochodząc w marcu do najwyższego w latach powojennych poziomu. Poprawa zatrudnienia wystąpiła również częściowo w metalowym przemyśle przetwórczym, zwłaszcza w dziale wyrobu maszyn, obrabiarek i narzędzi dla przemysłu, przy słabszym natomiast ruchu w fabrykach maszyn rolniczych. Wobec sezonowego zmniejszenia zbytu węgla natężenie produkcji górnictwa węglowego było w marcu słabsze. Wzrosło natomiast wydobycie ropy naftowej. Ze względu na korzystne w marcu warunki atmosferyczne przemysł mineralny przystąpił do zwiększonej produkcji, głównie w cegielniach i cementowniach. W przemyśle drzewnym zwiększył się przerób surowca w tartakach przygotowujących materiały drzewne dla budownictwa. Fabryki włókiennicze, tak w dziale wełnianym jak

i bawełnianym, pracowały intensywnie nad wyrobem tkanin i odzieży na sezon letni; stan obrotów przedstawiał się korzystniej w dziale wełnianym, niż w bawełnianym. W związku z nasileniem produkcji włókienniczej cieszyły się dobrym zbytem barwniki, sztuczne włókno i inne artykuły chemiczne; pomyślniej kształtowała się również sprzedaż nawozów sztucznych. Liczba zatrudnionych robotników w przemyśle miała dzięki temu tendencję wzrostu, co łącznie z podjęciem robót publicznych oraz prac na roli zapoczątkowało wyraźniejsze odprężenie sezonowe na rynku pracy.

Na rynku zbożowym wystąpiła w marcu zniżkowa tendencja cen, spowodowana zwiększoną podażą zbóż w związku z ujawnieniem się większych niż przypuszczano zapasów. Ze względu na wyższe ceny na rynku wewnętrznym wywóz zbóż chlebowych pozostał niewielki. Eksport artykułów hodowlanych został utrzymany z pewną nadwyżką dla niektórych artykułów, przy nieco gorszych jednak cenach produktów hodowlanych.

Bilans handlu zagranicznego zamknięty został również w marcu nadwyżką przywozu na przeszło dwadzieścia milionów złotych. Obroty towarowe wzrosły tak po stronie wywozu jak i przywozu.

W związku z ożywieniem się produkcji i obrotów oraz podjęciem inwestycyj zwiększyło się zapotrzebowanie pieniężne, które poza wzmożonym popytem na kredyt spowodowało przede wszystkim podejmowanie środków nagromadzonych na cele produkcyjne w bankach. Poza tym w połowie marca wystąpiło w instytucjach oszczędnościowych przejściowe, jednak dość intensywne, wycofywanie wkładów pod wpływem nastroju nerwowości, wywołanego wśród części wkładców wydarzeniami politycznymi. Zaniepokojenie to było krótkotrwałe i miało ograniczony zasięg lokalny. W trzeciej dekadzie marca nastąpiło bowiem uspokojenie i podjęte poprzednio wkłady zaczęły stopniowo wracać do instytucyj finansowych. Wycofywanie wkładów, jak również zwiększone zapotrzebowanie środków obrotowych na cele produkcyjne spowodowało jednak obniżenie się ogólnego stanu wkładów w miesiącu marcu. Ze względu na duże rezerwy gotówkowe instytucyj bankowych ultimo marca przeszło bez żadnych trudności i rynek pieniężny wykazywał nadal znaczną płynność. Pod wpływem wzmożonej przejściowo podaży kursy papierów wartościowych zniżkowały w połowie marca, uzyskując jednak w następnych tygodniach poprawę notowań.

Pomyślnie kształtowały się wpływy budżetowe Państwa, które, zwłaszcza w marcu wykazały znaczną przewyżkę nad wydatkami. Pozwoliło to na zamknięcie ostatniego roku budżetowego nadwyżką dochodów powyżej dwudziestu milionów złotych.

Ludność stolicy a ruch budowlany.

W okresie od r. 1935 do 1938 r. liczba nieruchomości zabudowanych wzrosła z 15.404 do 18.071, tj. o 2.657. Rok 1937 był okresem wybitnego ożywienia przemysłu budowlanego w stolicy. W roku tym ukończono 894 nowych budynków, w tym mieszkalnych 839. Ukończono ogółem 8.936 mieszkań o liczbie 23.052 izb. Wzrost liczby nieruchomości mieszkalnych w stolicy wiąże się z silnym wzrostem zaludnienia miasta. Jeśli w r. 1931 Warszawa liczyła 1.171.900 mieszkańców — w dniu 1 stycznia 1938 r. — już 1.265.000 osób. W okresie zatem ostatnich 7 lat zaludnienie stolicy wzrosło o 100.000 osób.

Dynamika rozwoju stolicy jest niezmiernie silna i wszelkie dane wskazują na to, że proces ten trwać będzie nadal.

Państwowa pomoc siewna i paszowa w r. 1937-38.

W związku z klęskami żywiołowymi, jakie wyjątkowo ciężko dotknęły rolnictwo w 1937 r., została, podobnie jak i w latach ubiegłych, zorganizowana rządowa pomoc siewna i paszowa dla poszkodowanych gospodarstw. Pomoc ta była zorganizowana w okresie 1937/38 r. trzykrotnie, a mianowicie w maju, jesienią i zimą ub. r. oraz na wiosnę rb. Niżej podajemy łączne dane o pomocy siewnej i paszowej, zorganizowanej przez Ministerstwo Rolnictwa i Reform Rolnych, zaznaczając, że rolnicy korzystali również z innych form pomocy państwowej, a mianowicie z ulg podatkowych, ulgowego przewozu kolejowego nasion i pasz oraz ze sprzedaży na ulgowych warunkach ściółki leśnej z lasów państwowych.

W roku budżetowym 1937/38 na pomoc zimową i paszową uruchomiono następujące środki finansowe: 2.242.000 zł z budżetu Min. Rolnictwa i R. R., które zostały użyte głównie na zakup i rozprowadzenie przez rolników nasion i sadzeniaków oraz pasz, jak również niewielkich ilości nawozów sztucznych, ponadto z funduszu tego pokryto różnice oprocentowania kredytów siewnych i paszowych, uruchomionych przez P. B. R. i Centr. Kasę Sp. Rolniczych. Artykuły te zostały udzielone rolnikom głównie w formie pożyczek zwrotnych przez odpracowanie równowartości przy robotach publicznych. W wyjątkowych wypadkach pomoc miała charakter całkowicie bezzwrotnej dotacji państwowej.

Kredyt w wysokości 9.382.000 zł z funduszów P. B. R. i Centr. Kasy Spółek Roln. przeznaczony był na ulgowe pożyczki siewne i paszowe dla rolników, znajdujących się w nieco lepszej sytuacji i będących w możności spłacić pożyczki po zbiorach. Pożyczki były udzielane na okres 9 — 12 miesięcy przy oprocentowaniu na 4 proc. rocznie.

3.800.000 zł ulgowo oprocentowany kredyt siewny P. B. R., przeznaczony na dostarczenie rolnikom w naturze nasion w formie pożyczek, zwrotnych w zbożu lub w gotówce. Kredyty te również były oprocentowane na 4 pr. w stosunku rocznym. Zwrot tych pożyczek może nastąpić: w gotówce, według rzeczywistej przeciętnej ceny otrzymanych nasion liczonych z dostawą kolejową oraz z doliczeniem 4 proc. w stosunku rocznym, lub zbożem w naturze, licząc za 100 kg ziarna siewnego 120 kg zwracanego zboża ze zbiorów.

Ogółem w roku budżetowym 1937/38 uruchomiono na pomoc siewną i paszową 15.424.000 zł, co znacznie przekracza wysokość pomocy, organizowanej w latach ubiegłych. (Gazeta Handlowa Nr 100).

Wiadomości zagraniczne

Działalność Niemieckiej Centrali Żyrowej w 1937 r.

Pomyślny rozwój wkładów w niemieckich kasach oszczędności w r. ub. znalazł swe odbicie w ich centralnej instytucji finansowej, jaką jest Niemiecka Centrala Żyrowa. Kapitały obce wzrosły w Centrali o 231,6 miln. RM. do sumy 1.154 miln.

Z sumy tej 66,6 miln. przypada na wzrost płynnych rezerw lokowanych przez centrale żyrowe regionalne, które połowę płynnych kapitałów powierzanych im w myśl przepisów

przez kasy oszczędności lokować muszą w Niemieckiej Centrali Żyrowej. Ogólna suma tych rezerw płynnych w Centrali wyniosła w końcu 1937 r. 548 miln. RM. Pozostałe kapitały obce, wśród których zresztą 95% stanowią wkłady pochodzące z central regionalnych i kas oszczędności, wzrosły do 606 miln. RM., w czym wkłady z terminem wypowiedzenia ponad 3 miesiące stanowią 118 miln. Wobec słabego zapotrzebowania na kredyt i zakazu udzielania kredytów komunalnych, Centrala zmuszona była ulokować prawie całą nadwyżkę wkładów w papierach publ., bezprocentowych bonach skarbowych i papierach łatwych do zlombardowania.

Wskutek coraz większej płynności na rynku pieniężnym i słabego zapotrzebowania na kredyty, co jest powszechnym objawem w Niemczech, nastąpiło dalsze zmniejszenie się dochodów z lokat na rynku pieniężnym. Z drugiej strony Centrala Niemiecka starała się w dalszym ciągu płacić centralom regionalnym stopę możliwie wysoką. Skutkiem tego ogólna marża procentowa, która w roku poprzednim wynosiła 0,46%, spadła w roku 1937 na 0,31%.

Niemiecka Centrala Żyrowa brała żywy udział, podobnie jak w latach poprzednich, w akcji konsolidacji pożyczek państwowych. Jej portfel papierów wartościowych wzrósł o 58,3 miln. RM. Wzrost ten przypada prawie w całości na pożyczki i oprocentowane bony skarbowe Państwa i krajów. Kupno papierów na zlecenie osób trzecich utrzymało się na poziomie roku ubiegłego.

Operacje żyrowe wykazały dalszy wzrost. Liczba operacyj żyrowych dokonanych przez Centralę Niemiecką wzrosła ze 129 miln. na 140 miln. suma zaś operacyj zwiększyła się z 59 miliardów na 69 milrd. RM.

Wynik finansowy, po pokryciu kosztów administracyjnych i dokonaniu odpisów, wynosi netto 3 miln. RM., a łącznie z pozostałością z r. ub. wyniesie 3,69 miln. RM.

Uruchomienie funduszu pomocy kasom w Danii.

W dniu 4 lutego odbyło się w Kopenhadze zebranie Centralnego Związku Kas Oszczędności, na którym omawiano m. in. sprawę uruchomienia funduszu pomocy kasom oszczędności, tj. wspólnego funduszu gwarancyjnego kas. W tymże dniu odbyło się zebranie kierowników wszystkich kas należących do Związku, na którym dokonano wyboru Rady Zarządzającej tego funduszu. W skład Rady wchodzi pięciu członków i pięciu zastępców. W dniu 4 lutego odbyło się zebranie konstytucyjne funduszu.

W ten sposób fundusz pomocy kasom duńskim doczekał się wreszcie uruchomienia. Statut funduszu i warunki uczestnictwa (fundusz jest instytucją dobrowolną) zostały zatwierdzone jeszcze w grudniu 1935 r. Do końca 1937 r. akces do funduszu zgłosiło 291 kas na ogólną liczbę 528 kas w Danii. Kasy te reprezentują sumę wkładów w wysokości 1.493.371.000 koron na ogólną sumę wkładów we wszystkich kasach, wynoszącą 2.176.800.000 koron.

S T A T Y S T Y K A

Stan wkładów w kasach oszczędności na dzień 31. III. 1938 r. według danych G. U. S.

Tysiące złotych.

Rodzaje kas oszczędności Województwa	Liczba kas 31.III.38	OGÓŁEM			Wkłady na książeczkach oszczędnościowych *a*			Wkłady na rachunkach czekowych *b*, bieżących i otwartego kredytu		
		31.I	28.II	31.III	31.I	28.II	31.III	31.I	28.II	31.III
P. K. O.	**1**	**1 034 024**	**1 048 629**	**1 006 471**	**797 268**	**807 411**	**770 222**	**236 756**	**241 218**	**236 249**
Komunalne Kasy Oszczędności *c*	**354 *d***	**816 753**	**832 676**	**815 716**	**716 792**	**729 038**	**711 466**	**99 961**	**103 638**	**104 250**
Miejskie	122	531 693	539 874	524 089	466 486	473 371	457 376	65 207	66 503	66 713
Powiatowe	227	279 916	287 598	286 170	246 829	252 187	250 621	33 087	35 411	35 549
Związków międzykomunalnych	4	2 963	3 005	2 945	2 546	2 557	2 544	417	448	401
Wojewódzka	1	2 181	2 199	2 512	931	923	925	1 250	1 276	1 587
M. st. Warszawa	1	147 498	149 958	144 229	109 352	111 357	105 781	38 146	38 601	38 448
Warszawa	24	47 025	47 284	46 191	40 941	41 366	40 144	6 084	5 918	6 047
Łódź	17	22 022	22 976	23 047	16 843	17 605	16 958	5 179	5 371	6 089
Kielce	18	19 880	20 523	20 742	16 279	16 468	16 355	3 601	4 055	4 387
Lublin	19	11 441	11 679	11 411	9 577	9 800	9 560	1 864	1 879	1 851
Białystok	13	7 415	7 716	7 689	5 834	5 941	5 931	1 581	1 775	1 708
Wilno	8	8 990	9 538	9 235	7 478	7 594	7 541	1 512	1 944	1 694
Nowogródek	8	2 653	2 747	2 685	1 937	2 002	2 011	716	745	674
Polesie	9	2 766	2 802	2 836	2 028	2 016	2 001	738	786	835
Wołyń	13	5 791	5 938	5 855	4 255	4 374	4 327	1 536	1 564	1 528
Poznań	72	117 541	119 526	118 852	109 111	110 708	109 902	8 430	8 818	8 950
Pomorze	40	40 560	41 403	41 745	33 287	33 649	33 548	7 273	7 754	8 197
Śląsk	18	146 275	149 769	150 641	137 422	140 391	141 301	8 853	9 378	9 340
Kraków	22	129 370	131 118	126 999	123 857	125 425	121 848	5 513	5 693	5 151
Lwów	37	88 966	90 794	84 606	80 916	82 438	76 581	8 050	8 356	8 025
Stanisławów	17	11 327	11 448	11 297	10 910	10 976	10 677	417	472	620
Tarnopol	18	7 233	7 457	7 656	6 765	6 928	6 950	468	529	706
Inne kasy *e*	**2**	**35 503**	**35 702**	**33 286**	**35 145**	**35 264**	**32 810**	**358**	**438**	**476**

a Bez sum, figurujących na książeczkach oszczędnościowych, wystawionych przez K. K. O. przed wejściem w życie Rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 24.X 1934 r. o K. K. O., na rzecz państwowych, samorządowych i innych prawno-publicznych instytucji finansowych i ubezpieczeń społecznych z tytułu udzielonych kasom przez te instytucje kredytów. *b* R-ki czekowe w P. K. O. *c* Wobec nienadesłania sprawozdań wzięto sumy z miesięcy poprzednich: w styczniu dla 1 kasy, w lutym dla 1 kasy, oraz w marcu dla 6 kas. *d* W marcu rb. zlikwidowana została K. K. O. m. Obrzycka w woj. poznańskim. *e*. Galicyjska Kasa Oszczędności we Lwowie i Ukraińska Szczadnycia w Przemyślu.

Źródło: Sprawozdania miesięczne kas.

NADESŁANE

„Skarbona Wiejska" zeszyt 8 (26) zawiera: „Nowy etap w uspołecznieniu G. K. P. O."; L. Majeranowski — „Początki bankowości w Polsce w końcu XVIII i początku XIX wieku". Walne zgromadzenie członków Wołyńskiego Związku G. K. P. O. w Łucku; Kronika gospodarcza; Zgon Alenksandra Świętochowskiego; Odpowiedzi prawne; Przegląd prasy.

„Gazeta Bankowa" Nr 8 zawiera artykuły: Z. Sinnreich — „Nowy wyłom w zasadzie uprzywilejowania rolniczych pretensji instytucyj kredytu zorganizowanego"; prof. G. Cassel — „Wytyczne polityki pieniężnej"; J. S. — „Gospodarcze problemy Rumunii". Przegląd wydawnictw, Ustawodawstwo gospodarcze, Skarbowość, Pieniądz i kredyt, Kronika zagraniczna, Przemysł, rolnictwo i handel.

„Przegląd Gospodarczy" zeszyt 9 zawiera: E. R. — „Przegląd sytuacji"; J. B. — „Kongres Bezpieczeństwa Pracy"; A. Olszewski — „Rola przemysłu węglowego w gospodarce narodowej" (I). Notatki: Tzw. zbędny wywóz *(s. k.)*, Nadzieje na Genewę *(W. W-n)*, Słoń a kwestia... kartelowa *(l. o.)*. Przegląd zagraniczny, Rynek pieniężny, Rynki towarowe, Kronika.

Ogłoszenia urzędowe

Do Rejestru Handlowego Sądu Okręgowego w Łomży dział „A" wpisano dnia 21 kwietnia 1938 r. przy firmie „Komunalna Kasa Oszczędności powiatu Łomżyńskiego w Łomży" pod N. 6361/II:

„Rada Komunalnej Kasy Oszczędności powiatu Łomżyńskiego w Łomży — udzieliła prokury kasjerowi Komunalnej Kasy Oszczędności powiatu Łomżyńskiego w Łomży— Henrykowi Święcickiemu z prawem podpisywania czeków, weksli oraz wszelkich dokumentów Kasy łącznie z Dyrektorem Zarządzającym lub jego zastępcą".

STATUT KOMUNALNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI POWIATU PŁOŃSKIEGO W PŁOŃSKU,

uchwalony przez Radę Powiatową w Płońsku w dniu 15 czerwca 1937 r., zatwierdzony decyzją Związku Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie z dnia 22 grudnia 1937 r. Nr 90/S/37 w związku z przepisami art. 7 i 89 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. Ust. R. P. Nr 95, poz. 860) oraz na podstawie § 4 ustęp (1) punkt 1 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 8 lipca 1936 r., wydanego w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych o Związkach Komunalnych Kas Oszczędności (Dz. Ust. R. P. Nr 56, poz. 410) w brzmieniu ustalonym w § 52 rozporządzenia Ministrów: Skarbu, Spraw Wewnętrznych i Sprewiedliwości z dnia 16 marca 1937 r. o K. K. O. (Dz. Ust. R. P. Nr 25, poz. 173).

Na oryginale decyzji Związku Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie, zatwierdzającej statut ,figurują podpisy: Prezesa Związku Zygmunta Chudzyńskiego i Dyrektora Związku Józefa Rożkowskiego.

I. ORGANIZACJA KASY.

A.

Firma, siedziba, terytorialny zakres działania, cel Kasy, odpowiedzialność związku założycielskiego za zobowiązania Kasy oraz przepisy ogólne.

§ 1.

Statutem niniejszym rządzi się Komunalna Kasa Oszczędności powiatu Płońskiego w Płońsku założona pod powyższą firmą przez Płoński Powiatowy Związek Samorządowy w Płońsku w roku 1928, a działająca do dnia wejścia w życie statutu niniejszego pod tą samą nazwą na zasadzie statutu zatwierdzonego przez Wojewodę Warszawskiego dnia 25 czerwca 1928 r. L. SM. 1891/2, a opublikowanego w Warszawskim Dzienniku Wojewódzkich z dn. 30 września 1928 r. Nr 10 w dziale ogłoszeń poz. C.

W dalszym ciągu statutu niniejszego Komunalna Kasa Oszczędności powiatu Płońskiego w Płońsku zwana będzie „Kasą Oszczędności" lub „Kasą". Kasa może używać skrótu K. K. O.

§ 2.

Kasa, zorganizowana na zadach rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 24 października 1934 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 95, poz. 860) oraz rozporządzenia Ministrów: Skarbu, Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości z dn. 16 marca 1937 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 25, poz. 173), posiada osobowość prawną charakteru publiczno - prawnego odrębną od osobowości prawnej Płońskiego Powiatowego Związku Samorządowego w Płońsku.

§ 3.

Terytorialny zakres działania Kasy Oszczędności obejmuje, jeżeli chodzi o obowiązek przyjmowania wkładów oszczędnościowych, obszar Płońskiego Powiatowego Związku Samorządowego w Płońsku oraz obszar, na którym działają oddziały lub zbiornice Kasy.

§ 4.

Na podstawie uchwały Rady Powiatowej i za zezwoleniem władzy nadzorczej Kasa może otwierać oddziały, zbiornice, kantory wymiany i zakłady zastawnicze (lombardy).

§ 5.

Siedzibą Kasy jest miasto Płońsk.

§ 6.

Kasa używa pieczęci owalnej, zawierającej herb Płońskiego Powiatowego Związku Samorządowego w Płońsku.

W otoku herbu mieści się nazwa Kasy, ustalona w § 1 statutu niniejszego.

Do czasu ustalenia herbu Płońskiego Powiatowego Związku Samorządowego w Płońsku Kasa używa pieczęci bez herbu.

§ 7.

Zadaniem Kasy jest rozwijanie w najszerszych warstwach ludności zmysłu oszczędnościowego, ułatwianie gromadzenia oszczędności, gospodarowanie nimi w sposób zapewniający całkowicie bezpieczeństwo złożonego kapitału i słuszne odsetki, oraz popieranie produkcji przez udzielanie kredytu najszerszym warstwom społecznym.

§ 8.

Płoński Powiatowy Związek Samorządowy w Płońsku, jako związek założycielski Kasy, ponosi wobec osób trzecich odpowiedzialność jako poręczyciel za wszelkie zobowiązania Kasy.

§ 9.

Kapitał zakładowy Kasy wynosi 50.000 zł.

§ 10.

Ogłoszenia Kasy powinny być wywieszane na widok publiczny przez co najmniej 14 dni w lokalu Kasy, jej oddziałów, zbiornic, kantorów wymiany i zakładów zastawniczych (lombardów) oraz w lokalu urzędowym Płońskiego Powiatowego Związku Samorządowego w Płońsku.

§ 11.

Językiem urzędowym w Kasie jest język polski.

§ 12.

Kasa jest członkiem Związku Komunalnych Kas Oszczędno w Warszawie, który w dalszym ciągu niniejszego statutu nazywany będzie Związkiem Kas Oszczędności.

B.

Organa Kasy i ich kompetencje.

§ 13.

Organami Kasy są:

1) Rada Kasy jako organ stanowiący,

2) Dyrekcja Kasy jako organ zarządzający i wykonawczy,

3) Komisja Rewizyjna jako organ kontrolujący.

Rada Kasy.

§ 14.

Rada Kasy jest ciałem kolegialnym, składającym się z przewodniczącego i ośmiu członków wybieranych na lat 3 przez Radę Powiatową. Równocześnie z wyborem członków Rady, Rada Powiatowa wybiera na okres 3-letni po jednym zastępcy każdego członka Rady.

Tak członkowie Rady, jak i ich zastępcy, powinni być wybrani w połowie spośród osób należących do organów ustrojowych Płońskiego Powiatowego Związku Samorządowego w Płońsku, a w połowie spośród osób do organów ustrojowych Płońskiego Powiatowego Związku Samorządowego w Płońsku nie wchodzących. Członkami Rady Kasy nie mogą być pracownicy Kasy.

Ustępujący członkowie Rady pełnią swe funkcje do chwili wyboru nowej Rady.

Zastępcy wchodzą w skład Rady tylko w przypadku przedwczesnego ustąpienia, zawieszenia w czynności, bądź utraty mandatu przez członków Rady i to na pozostały czasokres urzędowania Rady.

Przewodniczącym Rady jest z urzędu przewodniczący Wydziału Powiatowego lub jego urzędowy zastępca. Przewodniczący Rady nie bierze udziału w głosowaniu. Rozstrzyga on w razie równości głosów.

Przewodniczący oraz członkowie Rady Kasy pełnią swe funkcje bezpłatnie. Przysługują im jednak diety za udział w protokołowanych posiedzeniach, o ile nie stoją temu na przeszkodzie przepisy specjalne, oraz zwrot kosztów podróży w wysokości, uchwalonej przez Radę Kasy, w myśl zasad ustalonych przez Związek Kas Oszczędności.

§ 15.

Posiedzenia Rady Kasy zwołuje przewodniczący Rady co najmniej raz na kwartał.

Rada Kasy musi być ponadto zwołana na żądanie Władzy Nadzorczej, Związku Kas Oszczędności, Komisji Rewizyjnej, Dyrekcji Kasy bądź też na pisemny wniosek co najmniej jednej trzeciej członków Rady z podaniem spraw, które mają być przedmiotem obrad.

Zwołanie Rady Kasy, poza przypadkami nagłymi, nastąpić powinno co najmniej na siedem dni przed terminem posiedzenia za pomocą pisemnego zawiadomienia z podaniem porządku obrad lub też w drodze ustnego zawiadomienia na posiedzeniu poprzednim.

Zawiadomienie pisemne powinno być doręczone za potwierdzeniem odbioru, zawiadomienie ustne powinno być stwierdzone protokolarnie.

§ 16.

Członkowie Rady Kasy obowiązani są uczęszczać regularnie na posiedzenia Rady Kasy. Członek, który bez usprawiedliwienia opuścił 3 kolejne posiedzenia Rady Kasy, może być pozbawiony mandatu na mocy uchwały Rady Powiatowej na wniosek Rady Kasy.

Członkowie Rady Kasy ulegają z samego prawa zawieszeniu w czynnościach w tych samych przypadkach i z tymi samymi skutkami co członkowie Rady Powiatowej.

§ 17.

Rada Kasy wyraża wolę swoją w formie uchwał.

Uchwałom Rady Kasy zastrzega się:

a) wybór i odwołanie członków Dyrekcji i ustalanie dla nich wynagrodzeń;

b) wybór delegata (delegatów) na walne zgromadzenie Związku Kas Oszczędności;

c) wybór komisji kredytowej i innych komisyj;

d) ustanawianie regulaminów dla czynności własnych, oraz regulaminów dla komisyj i Dyrekcji;

e) ustalanie ogólnych zasad i wytycznych co do sposobu administrowania majątkiem Kasy;

f) decyzje o nabywaniu, budowie i sprzedaży realności dla własnego użytku;

g) występowanie z wnioskiem do organów ustrojowych Płońskiego Powiatowego Związku Samorządowego w Płońsku w sprawie otwierania oddziałów, zbiornic, kantorów wymiany i zakładów zastawniczych (lombardów) oraz ustanawianie dla nich regulaminów;

h) zatwierdzanie preliminarzy budżetowych Kasy oraz zezwalanie na wydatki budżetem nieobjęte;

i) zatwierdzanie sprawozdań Dyrekcji, rocznych zamknięć rachunkowych, bilansów oraz r-ków zysków i strat i udzielanie Dyrekcji absolutorium;

j) postanawianie na wniosek Dyrekcji o zaciąganiu przez Kasę pożyczek;

k) postanawianie w granicach obowiązujących przepisów o rozdziale zysków, powstałych z obrotów Kasy, oraz o sposobie pokrycia strat;

l) powoływanie i odwoływanie na wniosek Dyrekcji prokurentów i pełnomocników Kasy;

m) ustalanie na wniosek Dyrekcji rodzaju i ilości stanowisk służbowych w administracji Kasy;

n) ustanawianie przepisów uposażeniowych, emerytalnych oraz przepisów ,dotyczących innych rodzajów ubezpieczeń dla członków Dyrekcji stale zatrudnionych w Kasie, prokurentów i innych pracowników Kasy;

o) wystąpienie do organów ustrojowych Płońskiego Powiatowego Związku Samorządowego w Pońsku z wnioskiem o likwidację lub połączenie Kasy;

p) projektowanie zmian statutu Kasy.

§ 18.

Uchwały Rady Kasy zapadają większością głosów członków obecnych na posiedzeniu. Rada Kasy zdolna jest do powzięcia uchwał oraz do przeprowadzenia wyborów, jeżeli na posiedzeniu jest obecna co najmniej połowa statutowej liczby członków Rady poza przewodniczącym.

W sprawach:

a) zbycia nieruchomości nabytych dla własnego użytku,

b) zaciągnięcia pożyczki,

c) wniosku o otwarcie oddziałów i zbiornic, jak również o zorganizowanie zakładów zastawniczych (lombardów),

d) wyboru i odwołania członków Dyrekcji i komisyj Kasy,

e) uchwalania projektów zmian statutu,

f) wniosków, dotyczących połączenia i likwidacji Kasy

Rada Kasy może powziąć uchwałę zwykłą większością głosów, jeżeli na posiedzeniu jest obecnych co najmniej $^2/_3$ liczby członków Rady.

O ile na posiedzeniu nie można powziąć uchwały z powodu braku wymaganej liczby obecnych, Rada Kasy na następnym posiedzeniu z tym samym porządkiem dziennym zdolna jest do powzięcia uchwał w obecności co najmniej połowy statutowej liczby członków Rady poza przewodniczącym.

§ 19.

Głosowanie jest jawne. Na żądanie dwóch obecnych członków Rady przewodniczący zarządza głosowanie imienne lub tajne. Przy wyborach oraz w sprawach personalnych głosowanie jest tajne.

Przewodniczącemu Rady Kasy służy prawo sprzeciwu i wstrzymania wykonania uchwał Rady Kasy, naruszających prawo albo statut lub szkodliwych dla interesu publicznego albo interesu Kasy — z obowiązkiem zwrócenia się w ciągu 3 dni o decyzję do Związku Kas Oszczędności.

Dyrekcja Kasy.

§ 20.

Dyrekcja Kasy jest organem kolegialnym, składającym się z trzech członków.

W skład Dyrekcji wchodzi dyrektor zarządzający, jego zastępca oraz 1 członek Dyrekcji.

Dyrektor zarządzający i jego zastępca powinni być stale zatrudnieni w Kasie i posiadać kwalifikacje, przewidziane w § 10 ust. (2) rozporządzenia Ministrów: Skarbu, Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości z dnia 16 marca 1937 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 25, poz. 173.)

Dyrektora zarządzającego, jego zastępcę oraz członka Dyrekcji powołuje i odwołuje Rada Kasy. Wybór i odwołanie dyrektora zarządzającego podlega zatwierdzeniu przez Władzę Nadzorczą.

Wybór dyrektora zarządzającego i jego zastępcy następuje spośród kandydatów uprzednio pozytywnie zaopiniowanych przez Związek Kas Oszczędności.

Członka Dyrekcji, nie zatrudnionego stale w Kasie, wybiera Rada Kasy na lat trzy. Nie pobiera on stałego wynagrodzenia, lecz przysługuje mu prawo do diet za udział w protokołowanych posiedzeniach Dyrekcji, Rady i komisyj Kasy.

Członkami Dyrekcji nie mogą być osoby należące do Rady Kasy, organów ustrojowych Płońskiego Powiatowego Związku Samorządowego w Płońsku, urzędnicy i pracownicy władz administracji ogólnej, ani też pracownicy Płońskiego Powiatowego Związku Samorządowego w Płońsku lub Związku Kas Oszczędności.

Członkowie Dyrekcji uczestniczą w posiedzeniach Rady Kasy, lecz nie biorą udziału w głosowaniu.

§ 21.

Dyrektor zarządzający sprawuje kierownictwo bieżących czynności Kasy Oszczędności; jest on przewodniczącym Dyrekcji i zwierzchnikiem służbowym wszystkich pracowników Kasy oraz reprezentuje Kasę wobec wszystkich władz, urzędów, instytucyj i osób.

Dyrektorowi zarządzającemu służy prawo sprzeciwu i wstrzymania wykonania uchwał lub zarządzeń Dyrekcji Kasy z obowiązkiem zwrócenia się w ciągu 3 dni do Związku Kas Oszczędności o decyzję.

Zastępca dyrektora zarządzającego wstępuje we wszystkie prawa i obowiązki dyrektora zarządzającego w zakresie wymienionym w ust. 1 § niniejszego tylko w razie jego nieobecności bądź w sprawach, zleconych przez dyrektora zarządzającego.

Bliższy podział funkcji pomiędzy członkami Dyrekcji stale zatrudnionymi w Kasie ustala regulamin uchwalony przez Dyrekcję, a zatwierdzony przez Radę Kasy.

§ 22.

Dokumenty, mocą których Kasa zaciąga zobowiązania wobec osób trzecich oraz pełnomocnictwa, upoważniające do zaciągania takich zobowiązań i do działania w imieniu Kasy, powinny być zaopatrzone pieczęcią Kasy i podpisane przez

dwie osoby, wchodzące w skład Dyrekcji lub przez osoby, upoważnione do podpisywania za Kasę; koniecznym jest jednak zawsze podpis dyrektora zarządzającego lub podpis jego zastępcy w przypadkach, określonych w § 21 ust. 3 statutu niniejszego.

§ 23.

Do zakresu działania Dyrekcji należy:

a) zarządzanie majątkiem i sprawami Kasy według zasad statutu niniejszego;

b) kierownictwo administracją Kasy, jej oddziałów, zbiornic, kantorów wymiany i zakładów zastawniczych (lombardów);

c) udzielanie kredytów zgodnie z postanowieniami statutu niniejszego oraz obowiązujących regulaminów;

d) sporządzanie preliminarza budżetowego Kasy, przedstawianie Radzie Kasy rocznych zamknięć rachunkowych, bilansów i sprawozdań Kasy;

e) postanawianie o nabyciu na licytacji nieruchomości obciążonych pożyczką Kasy i o ich sprzedaży;

f) kontrolowanie rachunkowości Kasy;

g) przyjmowanie pracowników na ustalone przez Radę Kasy stanowiska służbowe oraz zwalnianie pracowników;

h) przygotowywanie wniosków na posiedzenia Rady Kasy i wykonywanie jej uchwał powziętych zgodnie z §§ 18 i 19 statutu;

i) powoływanie i odwoływanie stałego radcy prawnego (syndyka);

j) wytaczanie sporów prawnych i odstępowanie od nich;

k) ustalanie stopy procentowej zarówno od operacyj biernych jak i czynnych;

l) przyjmowanie za zgodą Rady Kasy zapisów i darowizn;

m) wydatkowanie sum w ramach uchwalonego przez radę Kasy budżetu;

n) załatwianie wszelkich innych czynności statutem Radzie Kasy lub innym jej organom wyraźnie nie zastrzeżonych.

Komisja Rewizyjna.

§ 24.

Płoński Powiatowy Związek Samorządowy w Płońsku sprawuje kontrolę nad Kasą za pośrednictwem Komisji Rewizyjnej.

Komisja Rewizyjna jest organem kolegialnym, składającym się z trzech członków oraz z dwóch zastępców, wybieranych przez Radę Powiatową na jeden rok spośród lub spoza grona osób wchodzących w skład organów ustrojowych Płońskiego Powiatowego Związku Samorządowego w Płońsku.

Członkami Komisji Rewizyjnej nie mogą być członkowie Rady, Dyrekcji i komisji Kasy ani też pracownicy Kasy.

Komisja Rewizyjna działa na podstawie regulaminu uchwalonego przez Radę Powiatową według wzoru wydanego przez Związek Kas Oszczędności.

Członkowie Komisji Rewizyjnej wybierają przewodniczącego spośród swego grona.

W razie potrzeby Komisja Rewizyjna może powoływać rzeczoznawców, którzy biorą udział w pracach Komisji z głosem doradczym.

Koszty Komisji Rewizyjnej ponosi Płoński Powiatowy Związek Samorządowy w Płońsku.

§ 25.

Posiedzenia Komisji Rewizyjnej zwołuje przewodniczący Komisji co najmniej raz na kwartał.

Obowiązkiem Komisji Rewizyjnej jest zbadanie rocznego sprawozdania z działalności Kasy oraz bilansu, rachunku zysków i strat Kasy, a ponadto dokonywanie rewizyj Kasy przynajmniej raz na kwartał. Komisja Rewizyjna może również przeprowadzać dorywcze rewizje Kasy, jej oddziałów, zbiornic, kantorów wymiany i zakładów zastawniczych (lombardów), celem sprawdzenia zgodności zasobu gotówki z księgami Kasy, stanu portfelu wekslowego oraz zasobu papierów wartościowych itd. W celu wykonania powyższych czynności, Komisja Rewizyjna może żądać od Rady i Dyrekcji Kasy oraz kierownictwa oddziałów, zbiornic, kantorów wymiany i zakładów zastawniczych (lombardów) wszelkich potrzebnych wyjaśnień oraz badać akta, księgi i wszelkie urządzenia Kasy.

Ze swych czynności Komisja Rewizyjna przedkłada pisemne sprawozdanie Związkowi Kas Oszczędności, Wojewodzie Warszawskiemu i Wydziałowi Powiatowemu, a odpisy tych sprawozdań przesyła do wiadomości Radzie i Dyrekcji Kasy. Do obowiązków Komisji Rewizyjnej należy również przedkładanie pisemnych wniosków Radzie Kasy o udzielenie lub nieudzielenie absolutorium Dyrekcji.

Uchwały Komisji Rwizyjnej zapadają zwyczajną większością głosów pełnej liczby jej członków. Do ważności uchwał niezbędną jest obecność co najmniej dwóch członków Komisji Rewizyjnej.

Inne przepisy dotyczące członków organów i pracowników Kasy.

§ 26.

Członkami organów oraz stałym radcą prawnym (syndykiem) nie mogą być osoby pozostające z sobą w związku małżeńskim oraz w stosunkach pokrewieństwa lub powinowactwa w linii prostej bez względu na stopień, a w linii bocznej do drugiego stopnia włącznie. Stosunek pokrewieństwa lub powinowactwa, określony w zdaniu poprzednim, nie może zachodzić również pomiędzy członkami Dyrekcji i pracownikami.

Członkowie organów i pracownicy Kasy nie mogą być bez zezwolenia Związku Kas Oszczędności członkami rad nadzorczych, zarządów, komisyj rewizyjnych i pracownikami innych zakładów i instytucyj kredytowych.

§ 27.

Członkowie organów i pracownicy Kasy nie mogą korzystać z bezpośredniego kredytu w Kasie. Przepis ten nie dotyczy zaliczek, jakie mogą pobierać pracownicy Kasy na poczet stałych uposażeń.

Osoby zadłużone w Kasie w razie wybrania ich do organów Kasy lub przyjęcia do Kasy w charakterze pracowników nie mogą korzystać z indywidualnych ulg przy spłacaniu tego zadłużenia.

Za bezpośredni kredyt uważać należy zobowiązania wynikające z podpisów na wekslach, skryptach dłużnych lub na jakichkolwiek innych dokumentach.

§ 28.

Z każdego posiedzenia Rady Kasy, Dyrekcji oraz Komisji Rewizyjnej spisuje się protokół. Do protokołu wpisuje

się nazwiska: przewodniczącego, piszącego protokół oraz wszystkich obecnych na posiedzeniu, porządek dzienny, zgłoszone wnioski i powzięte uchwały w dosłownym brzmieniu z podaniem liczby głosów „za“ i „przeciw“ oraz liczby wstrzymujących się od głosowania, a przy wyborach liczbę głosów oddanych na poszczególnych kandydatów oraz nazwiska członków odnośnego organu, którzy nie usprawiedliwili swej nieobecności na posiedzeniu.

Protokół ten powinien być najpóźniej na następnym posiedzeniu odczytany oraz podpisany przez przewodniczącego, piszącego protokół oraz co najmniej przez jednego członka odnośnego organu. Protokół z posiedzenia Komisji Rewizyjnej podpisują wszyscy członkowie obecni na posiedzeniu.

§ 29.

Członkowie organów Kasy i jej pracownicy, jak również członkowie komisyj są obowiązani do zachowania tajemnicy urzędowej i handlowej, w szczególności zaś do zachowania tajemnicy co do znajdujących się w Kasie kont wkładów i depozytów.

§ 30.

Przepisy służbowe i dyscyplinarne dla członków Dyrekcji, jak również dla prokurentów i innych pracowników Kasy wydaje Związek Kas Oszczędności, zaś przepisy uposażeniowe, ubezpieczeniowe i emerytalne uchwala Rada Kasy, a zatwirdza Związek Kas Oszczędności, o ile przepisy szczególne inaczej nie stanowią.

§ 31.

Spory pomiędzy organami Kasy rozstrzyga Związek Kas Oszczędności.

Spory między organami Kasy a organami ustrojowymi Płońskiego Powiatowego Związku Samorządowego w Płońsku wynikające ze statutowej działalności Kasy, rozstrzyga Władza Nadzorcza.

II. ZAKRES DZIAŁANIA KASY OSZCZĘDNOŚCI.

§ 32.

Kasa uprawniona jest do wykonywania tylko tych czynności, które są wymienione w statucie niniejszym lub na które uzyskała zezwolenie Ministra Skarbu.

§ 33.

Do zakresu czynności Kasy należy:

1) przyjmowanie — w ramach przepisów zawatych w §§ 38 — 54 statutu niniejszego — na książeczki oszczędnościowe terminowych i bezterminowych wkładów oszczędnościowych;

2) przyjmowanie na imienne książeczki wkładkowe lokat, w szczególności lokat instytucyj finansowych i ubezpieczeniowych;

3) otwieranie i prowadzenie rachunków bieżących o saldach kredytowych;

4) udzielanie pożyczek za zabezpieczeniem hipotecznym;

5) udzielanie pożyczek wekslowych i na skrypty dłużne z podpisami na wekslu lub skrypcie co najmniej trzech osób majątkowo odpowiedzialnych, przy czym warunek ten nie dotyczy pożyczek udzielanych osobom prawa publicznego;

6) udzielanie pożyczek pod zastaw:

a) książeczek oszczędnościowych, wystawionych przez komunalne kasy oszczędności, Pocztową Kasę Oszczędności, banki państwowe i komunalne i Galicyjską Kasę Oszczędności;

b) papierów wartościowych, posiadających bezpieczeństwo prawne (pupilarne) i akcji Banku Polskiego do wysokości 75% wartości giełdowej lub targowej, nie wyżej jednak ich wartości imiennej;

7) udzielanie kredytów w rachunkach bieżących, zabezpieczonych hipotecznie papierami wartościowymi, bądź też w inny sposób, ustalony w regulaminie, o którym mowa w § 37 statutu;

8) dyskontowanie weksli, posiadających charakter krótkoterminowy i pochodzących z obrotu gospodarczego oraz zaopatrzonych co najmniej w dwa podpisy osób odpowiedzialnych majątkowo;

9) dyskontowanie, nie wcześniej jak na sześć miesięcy przed terminem płatności, wypowiedzianych lub wylosowanych papierów procentowych, wymienionych wyżej w p. 6 § niniejszego, oraz kuponów od tych papierów;

10) załatwianie na zlecenie i rachunek osób trzecich inkasa weksli i innych dokumentów;

11) kupno i sprzedaż na rachunek osób trzecich papierów wartościowych, przy czym kupna dokonywa się po złożeniu potrzebnej gotówki, a sprzedaży po dostarczeniu papierów wartościowych;

12) kupno i sprzedaż na rachunek własny papierów o stałym oprocentowaniu, posiadających bezpieczeństwo prawne (pupilarne), akcyj Banku Polskiego oraz akcyj i udziałów banków komunalnych;

13) redyskontowanie posiadanych przez Kasę weksli w państwowych i komunalnych instytucjach finansowych oraz w Banku Polskim;

14) zastawianie własnych papierów wartościowych i własnych wierzytelności hipotecznych;

15) zaciąganie pożyczek po uzyskaniu zezwolenia Władzy Nadzorczej;

16) umieszczanie wolnej gotówki:

a) w bankach państwowych i komunalnych, w Banku Polskim, w Pocztowej Kasie Oszczędności, tudzież w Galicyjskiej Kasie Oszczędności oraz w komunalnych kasach oszczędności za zgodą Związku Kas Oszczędności;

b) w biletach i bonach skarbowych oraz w asygnatach kasowych Banku Gospodarstwa Krajowego;

17) nabywanie i budowanie nieruchomości za zezwoleniem Władzy Nadzorczej dla własnego użytku z funduszu zasobowego i o szczególnym przeznaczeniu oraz z funduszu emerytalnego;

18) nabywanie nieruchomości w postępowaniu egzekucyjnym w poszukiwaniu pretensyj Kasy, oraz sprzedaż tych nieruchomości;

19) dokonywanie przekazów i przelewów krajowych oraz wystawianie przekazów i akredytyw na instytucje kredytowe, w których komunalnym kasom oszczędności wolno lokować fundusze, w granicach posiadanych przez klienta w kasie funduszów;

20) przyjmowanie na przechowanie papierów wartościowych i innych walorów;

21) wynajmowanie schowków w skarbcu lub w szafach bezpieczeństwa;

22) nabywanie wierzytelności hipotecznych, zabezpieczo-

nych w sposób określony w § 34 statutu niniejszego, oraz pozbywanie własnych wierzytelności hipotecznych.

§ 34.

Pożyczki hipoteczne mogą być udzielane tylko do wysokości pierwszej połowy wartości sprzedaznej nieruchomości, przy czym w pierwszej połowie wartości sprzedażnej nieruchomości powinno się mieścić również zabezpieczenie odsetek dwuletnich i przynajmniej 10% sumy pożyczkowej, jako zabezpieczenie ewentualnych kosztów postępowania sądowego i egzekucyjnego oraz zaległych świadczeń publicznych, korzystających z pierwszeństwa hipotecznego. Pożyczki hipoteczne nie mogą być zabezpieczone na gmachach użyteczności publicznej, jak szkoły, szpitale itp.

Budynki nieruchomości, obciążonej wpisem hipotecznym na rzecz Kasy, powinny być przez cały czas obciążenia ubezpieczone od ognia w Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych, bądź w innych publicznych zakładach ubezpieczeniowych lub w innych zakładach za zezwoleniem Ministra Skarbu.

§ 35.

Ogólna suma zadłużenia Płońskiego Powiatowego Związku Samorządowego w Płońsku i innych związków samorządowych, przedsiębiorstw i zakładów komunalnych nie może przekraczać 20% ogólnej sumy wkładów oszczędnościowych, wykazanej w bilansie Kasy na ostatni dzień ubiegłego roku obrotowego. Udzielenie kredytu ponad 10% wkładów oszczędnościowych wymaga zezwolenia Związku Kas Oszczędności.

Za udzielenie kredytu uważać należy również wszelkie zobowiązania, wynikające z żyr i poręczeń oraz z zakupu obligacyj emitowanych przez związki samorządowe.

§ 36.

Kasa obowiązana jest prowadzić rejestr imienny dłużników i poręczycieli z uwidocznienime wysokości zaciągniętych zobowiązań.

§ 37.

W działalności kredytowej Kasa powinna stosować się do porzepisów regulaminu, ustalonego przez Związek Kas Oszczędności, a zatwierdzonego przez Ministra Skarbu.

Przyjmowanie wkładów oszczędnościowych.

§ 38.

Kasa przyjmuje wkłady oszczędnościowe tylko w gotówce i tylko na takie wkłady wystawia książeczki oszczędnościowe. Książeczka oszczędnościowa stanowi dowód posiadania w Kasie wkładów oszczędnościowych w wysokości każdorazowego jej salda. Kasa Oszczędności przyjmuje wkłady osób fizycznych i prawnych na ich własny rachunek, bądź na rachunek osób trzecich.

Kasa nie jest obowiązana przyjmować na książeczkę oszczędnościową wpłat poniżej 1 zł. Kasie nie wolno przyjmować wkładów oszczędnościowych na jedną książeczkę oszczędnościową ponad najwyższą sumę, ustaloną przez Ministra Skarbu. Jeżeli wkład złożony na poszczególną książeczkę osiągnie najwyższą sumę, ustaloną przez Ministra Skarbu, wówczas może on być powiększany tylko przez dopisywanie odsetek.

Kasa nie może wystawiać książeczek oszczędnościowych z tytułu jakichkolwiek lokat, wpłacanych przez instytucje finansowe i ubezpieczeniowe, oraz z tytułu kredytów zaciągniętych przez Kasę.

§ 39.

Książeczki oszczędnościowe mogą być wystawiane stosownie do żądania wkładcy na okaziciela lub na imiennie oznaczoną osobę.

Wkładca może zastrzec, że wypłata z książeczki oszczędnościowej ma być dokonana wyłącznie do rąk oznaczonej osoby lub pod określonymi warunkami. W takim przypadku Kasa Oszczędności powinna wpisać do książeczki oszczędnościowej wzmiankę o zastrzeżeniu, a treść zastrzeżenia do księgi zastrzeżeń.

Zastrzeżenia mogą pochodzić również od Kasy, przy czym na warunki te musi wkładca wyrazić zgodę.

§ 40.

Książeczki oszczędnościowe wystawia Kasa w sposób przepisany dla dokumentów, mocą których Kasa zaciąga zobowiązania wobec osób trzecich.

Książeczka powinna zawierać na pierwszej stronie firmę Kasy, numer otworzonego w Kasie rachunku i wzmiankę o ewentualnych zastrzeżeniach, a w książeczkach wystawionych na imiennie oznaczoną osobę także nazwisko i imię tej osoby. Książeczka powinna ponadto zawierać wyciąg ze statutu niniejszego, zawierający przepisy dotyczące wkładów oszczędnościowych. Wpłata i wypłata w książeczce oszczędnościowej powinna być stwierdzona podpisami kasjera (skarbnika) i osoby do tego upoważnionej.

Notatek lub zastrzeżeń osób prywatnych w książeczkach Kasa nie jest obowiązana uwzględniać, choćby nawet pochodziły od wkładcy lub osoby uprawnionej do podejmowania wkładu.

§ 41.

Kasa może zbierać wkłady oszczędnościowe poza lokalem Kasy przez osoby do tego upoważnione i potwierdzać ich przyjęcie w sposób, określony przez Związek Kas Oszczędności.

§ 42.

Kasa może organizować szkolne, robotnicze itp. kasy oszczędności i dla tych kas wystawiać specjalne książeczki oszczędnościowe. Tego rodzaju książeczki posiadają pełne prawa i przywileje książeczek oszczędnościowych.

Kasa może przyjmować wkłady o specjalnym przeznaczeniu (celowe), jak również wydawać znaczki oszczędnościowe oraz skarbonki oszczędnościowe.

§ 43.

Wpłaty mogą być uskuteczniane również bez przedkładania książeczki oszczędnościowej. Tego rodzaju wpłaty wpisuje się do książeczki oszczędnościowej przy najbliższym jej przedstawieniu w Kasie.

§ 44.

Całkowita lub częściowa wypłata wkładu, nawet w przypadku egzekucji, może nastąpić tylko za przedstawieniem książeczki.

Każdej osobie, przedstawiającej do wypłaty książeczkę oszczędnościową, nie opatrzoną zastrzeżeniem, choćby książeczka wystawiona była na imiennie oznaczoną osobę, Kasa może wypłacić wkład i nie ma obowiązku badania legalności posiadania książeczki, o ile utrata książeczki nie została uprzednio zgłoszona w Kasie.

Wypłata wkładów z książeczki oszczędnościowej opatrzonej zastrzeżeniem, powinna być dokonana zgodnie z treścią zastrzeżenia.

Całkowita lub częściowa wypłata przez Kasę wkładów, wykazanych w książeczce oszczędnościowej, może nastąpić również za poprzednim nadesłaniem Kasie książeczki, podaniem sposobu przekazania wypłaty, oraz adresu wkładcy bądź osoby, na ręce której wypłata ma nastąpić i za wyraźnym wskazaniem, w jaki sposób i do czyich rąk książeczka ma być zwrócona, lub też czy ma zostać zatrzymana do rozporządzenia wkładcy. Wypłata może być dokonana w powyższy sposób na polecenie wkładcy do rąk osoby trzeciej tylko wtedy, jeżeli osoba ta odpowiednio do polecenia się wylegitymuje i jeżeli zastrzeżenie w księdze zastrzeżeń co do odnośnego wkładu wypłacie takiej się nie sprzeciwia. Wypłaty takiej dokonywa Kasa na ryzyko wkładcy.

Kasa upoważnioną jest do potrącenia z wkładu poniesionych przez siebie kosztów pocztowych.

Przy wypłaceniu całego kapitału wraz z odsetkami Kasa książeczkę oszczędnościową zatrzymuje i unieważnia.

§ 45.

Wysokość obowiązującej stopy procentowej od wkładów podaje Kasa do publicznej wiadomości w sposób, przewidziany dla ogłoszeń Kasy (§ 10 niniejszego statutu).

§ 46.

Odsetki od wkładów oszczędnościowych dolicza się do wkładów co pół roku. Przy likwidacji wkładu wypłaca się odsetki bieżące. Bieg odsetek rozpoczyna się od następnego dnia powszedniego po dniu wpłaty i biegnie do ostatniego dnia powszedniego, poprzedzającego dzień wypłaty. Kasa może w drodze udzielania premii lub nagród wyróżniać pewne kategorie książeczek oszczędnościowych, na warunkach ustalonych przez Związek Kas Oszczędności, a zatwierdzonych przez Ministra Skarbu.

§ 47

O zniszczeniu lub utraceniu książeczki oszczędnościowej powinien jej właściciel zgłosić pisemnie lub ustnie bezpośrednio w Kasie bądź w jej oddziale lub zbiornicy, skąd mu książeczkę wydano.

Zgłoszenie właściciela książeczki oszczędnościowej w Kasie o jej zniszczeniu lub utraceniu ma ten skutek, że Kasa obowiązana jest wstrzymać wszelkie wypłaty z takiej książeczki. Obowiązek ten wygasa po upływie 1-go miesiąca od dnia zgłoszenia, jeżeli zgłaszający nie przedstawi w ciągu tego terminu dowodu sądowego o wszczęciu postępowania umarzającego.

Wydanie duplikatu oraz wypłata wkładu lub odsetek po upływie 6-ciu miesięcy od zgłoszenia, a przed uznaniem książeczki za nieważną, nastąpić może na odpowiedzialność Kasy tylko do rąk tej osoby, która jest uprawniona do rozporządzania wkładem.

Umorzenie zniszczonej lub utraconej książeczki oszczędnościowej, z wyjątkiem książeczek wystawionych na imiennie oznaczoną osobę z zastrzeżeniem odbioru wkładu dla osób imiennie oznaczonych oraz książeczek do sumy 50 złotych, następuje trybem przewidzianym dla unieważnienia utraconych tytułów na okaziciela.

§ 48.

Przepisy § 47 statutu niniejszego nie mają zastosowania do książeczek oszczędnościowych, wystawionych na imiennie oznaczoną osobę, z zastrzeżeniem odbioru wkładu dla osób imiennie oznaczonych.

O zniszczeniu lub utraceniu takiej książeczki powinien jej właściciel zgłosić pisemnie w Kasie lub jej oddziale bądź zbiornicy, skąd mu książeczkę wydano, oraz ogłosić o tym w Warszawskim Dzienniku Wojewódzkim.

Po upływie jednego miesiąca od dnia ogłoszenia, Kasa może wydać nową książeczkę oszczędnościową, na którą przenosi się saldo książeczki zniszczonej lub utraconej.

§ 49.

Wkłady na książeczki oszczędnościowe mają charakter lokat z bezpieczeństwem prawnym (pupilarnym).

Książeczki oszczędnościowe mogą być przyjmowane na kaucje i wadia, wymagane z jakiegokolwiek tytułu przez władze, urzędy, przedsiębiorstwa i zakłady państwowe i komunalne oraz monopole państwowe, na równi z kaucjami i wadiami, składanymi w gotówce.

Na książeczki oszczędnościowe mogą być składane depozyty sądowe, wkłady sieroce, wkłady osób pozostających pod opieką i kuratelą.

Wkłady na książeczki oszczędnościowe wolne są od zajęcia do wysokości 2.500 złotych.

§ 50.

Do umownego przeniesienia własności książeczki oszczędnościowej na inną osobę konieczne jest jej wręczenie. Okaziciel książeczki oszczędnościowej, chociażby książeczka wystawiona była na imiennie oznaczoną osobę, będzie uważany za jej właściciela, o ile książeczka nie jest opatrzona zastrzeżeniem.

§ 51.

Kasie przysługuje prawo wypowiadania wkładów.

Wypowiedzenie wkładu poszczególnemu wkładcy może być dokonane ustnie z zaznaczeniem tego w książeczce oszczędnościowj lub przez zawiadomienie pisemne.

Wypowiedzenie wkładów może nastąpić także przez podanie do wiadomości publicznej w sposób przewidziany dla ogłoszeń Kasy (§ 10 statutu).

Wkłady wypowiedziane, o ile nie zostaną podniesione przez wkładców w terminie oznaczonym w zawiadomieniu lub ogłoszeniu, mogą być złożone do depozytu sądowego.

Od wkładów wypowiedzianych Kasa z upływem terminu wypowiedzenia nie ma obowiązku płacić lub doliczać dalszych odsetek.

§ 52.

Kasa może odmówić przyjęcia wkładu w następujących przypadkach:

a) gdy zgłaszane przez wkładcę warunki Kasa uzna za niedogodne dla siebie;

b) gdy wkładca nadużył zaufania Kasy;

c) gdy Kasa stoi przed likwidacją.

§ 53.

Niepodjęte wkłady na książeczki oszczędnościowe oraz dopisane do nich odsetki przedawniają się z upływem 20 lat od dnia, w którym nastąpiła ostatnia wpłata lub wypłata.

Przedawnione wkłady przelewa Kasa na fundusz zasobowy.

§ 54.

Kasa powinna umieszczać w papierach państwowych lub przez państwo gwarantowanych taką część sumy wkładów oszczędnościowych, aby wartość imienna tych papierów wartościowych odpowiadała co najmniej 5% tej sumy. Od obowiązku tego zwolniona jest Kasa, jeśli jej wkłady oszczędnościowe nie przekraczają sumy 200.000 zł.

III. MAJĄTEK I FUNDUSZE KASY.

§ 55.

Majątek Kasy stanowią wszystkie należące do niej, jako osoby prawnej, nieruchomości, ruchomości oraz fundusze i prawa.

Majątek Kasy tworzy całość odrębną od majątku Płońskiego Powiatowego Związku Samorządowego w Płońsku i jest osobno administrowany.

§ 56.

Kasa powinna tworzyć następujące fundusze:

a) fundusz zasobowy,

b) fundusz wyrównawczy,

c) fundusz amortyzacyjny nieruchomości.

§ 57.

Fundusz zasobowy tworzy się z corocznych czystych zysków na pokrycie strat bilansowych Kasy. Powinien on wynosić co najmniej 10% sumy wkładów oszczędnościowych i innych zobowiązań Kasy z końca roku obrotowego, nie wliczając w tę sumę zobowiązań z tytułu redyskonta.

Fundusz zasobowy Kasy powinien być w 50% swej wysokości bądź nadwyżki ponad lokatę w nieruchomościach umieszczony w polskich państwowych papierach procentowych lub papierach przez państwo gwarantowanych. W razie zamiaru nabycia lub budowy własnego gmachu lub potrzeby upłynnienia zasobów Kasa może papiery wartościowe stanowiące lokatę funduszu zasobowego zbyć lub zastawić na podstawie uchwały Rady Kasy, zatwierdzonej przez Związek Kas Oszczędności.

Nabycie lub budowa nieruchomości dla własnego użytku może nastąpić tylko z funduszów zasobowych i funduszów o szczególnym przeznaczeniu na podstawie uchwały Rady Kasy i za zezwoleniem Władzy Nadzorczej.

§ 58.

Fundusz wyrównawczy przeznaczony na pokrycie strat kursowych na papierach wartościowych powinna Kasa tworzyć z osiągniętych na papierach zwyżek kursowych oraz z sum przeznaczonych na ten cel przy podziale czystego zysku.

§ 59.

Fundusz amortyzacyjny nieruchomości obowiązaną jest Kasa tworzyć przez coroczne odpisy na amortyzację nieruchomości Kasy. Fundusz ten ma na celu gromadzenie rezerwy wyrównawczej, wyrażającej obniżenie wartości nieruchomości na skutek zużycia przy równoczesnym pozostawieniu po stronie czynnej bilansu pełnej wartości nabycia nieruchomości.

Odpisom na fundusz amortyzacyjny podlegają również nieruchomości nabyte przez Kasę w poszukiwaniu własnych pretensyj.

Za podstawę obliczenia wartości amortyzacji należy przyjąć wartość nabycia danego obiektu majątkowego, powiększoną o kwotę nakładów kapitałowych (kapitalnych remontów).

§ 60.

Fundusz emerytalny powinien być osobno administrowany oraz lokowany bądź w papierach wartościowych, posiadających zgodnie z przepisami prawa bezpieczeństwo prawne (pupilarne), bądź w nieruchomościach przynoszących dochód.

IV. RACHUNKOWOŚĆ.

§ 61.

Rokiem obrotowym Kasy jest rok kalendarzowy.

Kasa prowadzi rachunkowość według zasad stosowanych przez przedsiębiorstwa obowiązane do publicznego składania rachunków oraz zgodnie z instrukcją Związku Kas Oszczędności.

§ 62.

Najpóźniej w ciągu 3 miesięcy po upływie roku obrotowego Dyrekcja Kasy powinna złożyć Radzie Kasy sprawozdanie z działalności za rok ubiegły wraz z bilansem i rachunkiem zysków i strat, zbadane przez Komisję Rewizyjną. Rada Kasy powinna powziąć uchwałę najpóźniej w ciągu jednego miesiąca od daty ich otrzymania, po czym Dyrekcja powinna przesłać je Związkowi Kas Oszczędności do zbadania oraz Wydziałowi Powiatowemu i Wojewodzie Warszawskiemu do wiadomości.

Najpóźniej do dnia 1 czerwca każdego roku Dyrekcja Kasy powinna podać do wiadomości publicznej bilans i rachunek zysków i strat w sposób przepisany dla ogłoszeń Kasy i przez zamieszczenie w organie prasowym Związku Kas Oszczędności.

§ 63.

Szczegółowy sposób sporządzania rocznego zamknięcia rachunków określa instrukcja bilansowa, wydana przez Związek Kas Oszczędności.

§ 64.

O przeznaczeniu czystych zysków i o sposobie ich podziału stanowi Rada Kasy, stosując przepisy art. 44 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 95, poz. 860).

Władza Nadzorcza może w wyjątkowych okolicznościach zakazać użycia części zysków na cele publiczne i polecić przelanie ich na dalsze powiększenie funduszu zasobowego.

§ 65.

Księgi i kartoteki wkładów oszczędnościowych powinny być przechowywane przez lat trzydzieści, inne zaś księgi, kartoteki, listy otrzymane, odpisy listów wysłanych, pisma dotyczące zapisów, oraz spłacone książeczki oszczędnościowe — przez lat dziesięć. Przy księgach i kartotekach terminy te liczy się od końca roku kalendarzowego, w którym został uskuteczniony ostatni zapis do księgi lub kartoteki.

V. SZCZEGÓLNE UPRAWNIENIA KASY.

§ 66.

Kasa wolną jest:

1) od państwowych podatków: dochodowego, od darowizn i przemysłowego;

2) od dodatków komunalnych do powyższych podatków;

3) od opłat semplowych:

a) od podań, wnoszonych tak przez Kasę Oszczędności, jak i przez zakłady zastawnicze (lombardy),

b) od pism, sporządzanych celem połączenia kas oszczędności, przewidzianego w dziale VIII rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o komunalnych Kasach oszczędności;

4) od podatku od kapitałów i rent od przychodów od wszelkiego rodzaju lokat pieniężnych Kasy Oszczędności, umieszczonych w innych instytucjach finansowych.

Przychody od wkładów na książeczki oszczędnościowe są wolne od podatku od kapitałów i rent do kwoty, której wysokość określi Minister Skarbu.

Wpisy w książeczkach oszczędnościowych oraz wszelkiego rodzaju zaświadczenia o złożeniu lub zwrocie wkładów, wydawane przez Kasę Oszczędności, jak również wszelkie pokwitowania z odbioru wkładów oszczędnościowych, wystawiane przez wkładców, oraz upoważnienia do odbioru wkładów oszczędnościowych — są wolne od opłaty stemplowej.

Obligi, stwierdzające pożyczkę, udzieloną przez Kasę Oszczędności, podlegają opłacie stemplowej w wysokości 0,3% sumy zobowiązania.

§ 67.

Należności pieniężne Kasy Oszczędności w sumie nieprzekraczającej 1.000 złotych mogą być ściągane w trybie administracyjnym. Przepis ten ma zastosowanie do poszczególnych obligów, bez względu na ogólne zadłużenie dłużnika.

Tytuł wykonawczy dla tych należności stanowią wykazy zaległości z ksiąg handlowych, wystawione przez Kasę i zaopatrzone stwierdzeniem, że pretensja prawnie dojrzała do egzekucji.

§ 68.

Dokumenty, wystawione przez Kasę Oszczędności, zaopatrzone podpisami i pieczęcią zgodnie z § 22 niniejszego statutu, są dokumentami publicznymi.

VI. LIKWIDACJA KASY.

§ 69.

Likwidacja Kasy Oszczędności może nastąpić:

1) na skutek uchwały Rady Powiatowej, zatwierdzonej przez Władzę Nadzorczą,

2) z mocy Zarządzenia Władzy Nadzorczej.

§ 70.

Likwidację Kasy przeprowadza się na podstawie przepisów art. 55 — 65 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 95, poz. 860) oraz przepisów §§ 39 — 43 rozporządzenia Ministrów: Skarbu, Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości z dnia 16 marca 1937 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 25, poz. 173).

VII. WŁADZA NADZORCZA.

§ 71.

Nadzór państwowy nad Kasą sprawuje Minister Skarbu działający w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

W granicach zleconych w rozporządzeniu Ministra Skarbu z dnia 8 lipca 1936 r., wydanym w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych o Związkach Komunalnych Kas Oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 56, poz. 410) bezpośredni nadzór nad Kasą sprawuje Związek Kas Oszczędności.

Kasa powinna zwracać się do Władzy Nadzorczej, jak również do Ministra Skarbu za pośrednictwem Związku Kas Oszczędności.

W celu wykonywania bezpośredniego nadzoru nad działalnością Kasy Władza Nadzorcza może mianować na koszt Kasy Komisarza Rządowego i jego zastępcę, określając zarazem jego prawa i obowiązki oraz wysokość jego wynagrodzenia.

§ 72.

W razie stwierdzenia, że działalność Kasy sprzeczna jest z prawem lub statutem, bądź jest szkodliwa dla interesu publicznego, Władza Nadzorcza może zawiesić w czynnościach lub rozwiązać organa Kasy, jak również zawiesić w czynnościach poszczególnych członków organów Kasy. Rozwiązanie Rady Kasy powoduje rozwiązanie komisyj wybranych przez Radę.

Władza Nadzorcza mianuje w miejsce zawieszonych w czynnościach lub rozwiązanych organów Kasy Tymczasowy Zarząd na koszt Kasy lub Płońskiego Powiatowego Związku Samorządowego w Płońsku. Tymczasowy Zarząd w zakresie powierzonych mu czynności wstępuje we wszystkie prawa i obowiązki Rady i Dyrekcji Kasy. Wybór nowych or-

ganów Kasy powinien nastąpić najpóźniej w ciągu jednego roku od czasu ustanowienia Tymczasowego Zarządu.

Władza Nadzorcza może uchylać lub zawieszać uchwały i zarządzenia organów Kasy, naruszające prawo lub statut albo szkodliwe dla interesu publicznego lub interesu Kasy.

VIII. PRZEPISY KOŃCOWE.

§ 73.

Statut niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia pełnej jego osnowy lub też wyciągu z tegoż statutu w myśl § 8 rozporządzenia Ministrów: Skarbu, Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości z dnia 16 marca 1937 r. (Dz. Ust. R. P. Nr 25, poz. 173) w Warszawskim Dzienniku Wojewódzkim oraz w organie Związku Kas Oszczędności — czasopiśmie „Oszczędność".

O ile oba ogłoszenia ukażą się w różnych terminach, — statut wchodzi w życie z dniem wcześniejszego ogłoszenia.

§ 74.

Wszelkie zmiany statutu niniejszego podlegają zatwierdzeniu przez Władzę Nadzorczą.

WYCIĄG ZE STATUTU KOMUNALNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI POWIATU OSTROWSKIEGO W OSTROWI MAZOWIECKIEJ,

uchwalonego przez Radę Powiatową w Ostrowi Mazowieckiej w dniu 24 lutego 1938 r., zatwierdzonego decyzją Związku Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie z dnia 21 marca 1938 r. Nr 112/S/38 w związku z przepisami art. 7 i 89 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. Ust. R. P. Nr 95, poz. 860) oraz na podstawie § 4 ustęp (1) punkt 1 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 8 lipca 1936 r., wydanego w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych o Związkach Komunalnych Kas Oszczędności (Dz. Ust. R. P. Nr 56, poz. 510) w brzmieniu ustalonym w § 52 rozporządzenia Ministrów: Skarbu, Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości z dnia 16 marca 1937 r. o K. K. O. (Dz. Ust. R. P. Nr 25, poz. 173).

Na oryginale decyzji Związku Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie, zatwierdzającej statut, figurują podpisy: Prezesa Związku Zygmunta Chudzyńskiego i Dyrektora Związku Kazimierza Kohlmanna.

A.

I. ORGANIZACJA KASY.

Firma, siedziba, terytorialny zakres działania, cel Kasy, odpowiedzialność związku założycielskiego za zobowiązania Kasy oraz przepisy ogólne.

§ 1. ustęp 1.

Statutem niniejszym rządzi się Komunalna Kasa Oszczędności powiatu Ostrowskiego w Ostrowi Mazowieckiej, założona przez Ostrowski Powiatowy Związek Samorządowy w Ostrowi Mazowieckiej w roku 1926 i działająca pod tą samą nazwą: 1) do dnia 15 stycznia 1929 roku na zasadzie statutu, zatwierdzonego przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych reskryptem z dnia 3 grudnia 1926 r. L. 3562/24, 2) a od dnia 15 stycznia 1929 roku do dnia wejścia w życie statutu niniejszego na zasadzie statutu zatwierdzonego przez Wojewodę Białostockiego decyzją z dnia 11 stycznia 1929 roku Nr S. M. 8040/28, opublikowanego w Białostockim Dzienniku Wojewódzkim z dnia 15 stycznia 1929 roku Nr 1 poz. 36.

§ 3.

Terytorialny zakres działania Kasy Oszczędności obejmuje, jeżeli chodzi o obowiązek przyjmowania wkładów oszczędnościowych, obszar Ostrowskiego Powiatowego Związku Samorządowego oraz obszar, na którym działają oddziały lub zbiornice Kasy.

§ 5.

Siedzibą Kasy jest miasto Ostrów Mazowiecka.

§ 6.

Kasa używa pieczęci owalnej, zawierającej herb województwa białostockiego.

W otoku herbu mieści się nazwa Kasy, ustalona w § 1 statutu niniejszego.

Do czasu ustalenia herbu województwa Kasa używa pieczęci bez herbu.

§ 7.

Zadaniem Kasy jest rozwijanie w najszerszych warstwach ludności zmysłu oszczędnościowego, ułatwianie gromadzenia oszczędności, gospodarowanie nimi w sposób zapewniający całkowicie bezpieczeństwo złożonego kapitału i słuszne odsetki, oraz popieranie produkcji przez udzielanie kredytu najszerszym warstwom społecznym.

§ 8.

Ostrowski Powiatowy Związek Samorządowy, jako związek założycielski ponosi wobec osób trzecich odpowiedzialność jako poręczyciel za wszelkie zobowiązania Kasy.

§ 9.

Kapitał zakładowy Kasy wynosi 50.000 zł.

§ 10.

Ogłoszenia Kasy powinny być wywieszane na widok publiczny przez co najmniej 14 dni w lokalu Kasy, jej oddziałów, zbiornic, kantorów wymiany i zakładów zastawniczych (lombardów) oraz w lokalu urzędowym Ostrowskiego Powiatowego Związku Samorządowego.

B.

Organa Kasy i ich kompetencje.

§ 13.

Organami Kasy są:

1) Rada Kasy jako organ stanowiący,

2) Dyrekcja Kasy jako organ zarządzający i wykonawczy,

3) Komisja Rewizyjna jako organ kontrolujący.

Rada Kasy.

§ 14. ustęp 1.

Rada Kasy jest ciałem kolegialnym, składającym się z przewodniczącego i 6 (sześciu) członków wybieranych na lat 3 przez Radę Powiatową powiatu Ostrowskiego. Równocześnie z wyborem członków Rady, Rada Powiatowa powiatu Ostrowskiego wybiera na okres 3-letni po jednym zastępcy każdego członka Rady.

Dyrekcja Kasy.

§ 20. ustępy 1, 2, 3 i 4.

Dyrekcja Kasy jest organem kolegialnym, składającym się z trzech członków.

W skład Dyrekcji wchodzi dyrektor zarządzający, jego zastępca oraz 1 członek Dyrekcji.

Dyrektor zarządzający i jego zastępca powinni być stale zatrudnieni w Kasie i posiadać kwalifikacje, przewidziane w § 10. ust. (2) rozporządzenia Ministrów: Skarbu, Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości z dnia 16 marca 1937 roku o komunalnych kasach oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 25, poz. 173).

Dyrektora zarządzającego, jego zastępcę oraz członka Dyrekcji powołuje i odwołuje Rada Kasy. Wybór i odwołanie dyrektora zarządzającego podlega zatwierdzeniu przez Władzę Nadzorczą.

§ 22.

Dokumenty, mocą których Kasa zaciąga zobowiązania wobec osób trzecich oraz pełnomocnictwa, upoważniające do zaciągania takich zobowiązań i do działania w imieniu Kasy, powinny być zaopatrzone pieczęcią Kasy i podpisane przez dwie osoby wchodzące w skład Dyrekcji lub przez osoby, upoważnione do podpisywania za Kasę; koniecznym jest jednak zawsze podpis dyrektora zarządzającego lub podpis jego zastępcy w przypadkach, określonych w § 21 ust. 3 statutu niniejszego.

Kamisja Rewizyjna.

§ 24. ustęp 1 i 2.

Ostrowski Powiatowy Związek Samorządowy sprawuje kontrolę nad Kasą za pośrednictwem Komisji Rewizyjnej.

Komisja Rewizyjna jest organem kolegialnym, składadającym się z 3 (trzech) członków oraz z 3 (trzech) zastępców, wybieranych przez Radę Powiatową powiatu Ostrowskiego na jeden rok spośród lub spoza grona osób, wchodzących w skład organów ustrojowych Ostrowskiego Powiatowego Związku Samorządowego.

II. ZAKRES DZIAŁANIA KASY OSZCZĘDNOŚCI.

§ 32.

Kasa uprawniona jest do wykonywania tylko tych czynności, które są wymienione w statucie niniejszym lub na które uzyskała zezwolenie Ministra Skarbu.

§ 33.

Do zakresu czynności Kasy należy:

1) przyjmowanie—w ramach przepisów zawartych w §§ 38 — 54 statutu niniejszego — na książeczki oszczędnościowe terminowych i bezterminowych wkładów oszczędnościowych;

2) przyjmowanie na imienne książeczki wkładkowe lokat, w szczególności lokat instytucyj finansowych i ubezpieczeniowych;

3) otwieranie i prowadzenie rachunków bieżących o saldach kredytowych;

4) udzielanie pożyczek za zabezpieczeniem hipotecznym;

5) udzielanie pożyczek wekslowych i na skrypty dłużne z podpisami na wekslu lub skrypcie co najmniej trzech osób majątkowo odpowiedzialnych, przy czym warunek ten nie dotyczy pożyczek udzielanych osobom prawa publicznego;

6) udzielanie pożyczek pod zastaw:

a) książeczek oszczędnościowych, wystawionych przez komunalne kasy oszczędności, Pocztową Kasę Oszczędności, banki państwowe i komunalne i Galicyjską Kasę Oszczędności;

b) papierów wartościowych posiadających bezpieczeństwo prawne (pupilarne) i akcji Banku Polskiego do wysokości 75% wartości giełdowej lub targowej, nie wyżej jednak ich wartości imiennej.

7) udzielanie kredytów w rachunkach bieżących, zabezpieczonych hipotecznie, papierami wartościowymi, bądź też w inny sposób, ustalony w regulaminie, o którym mowa w § 37 statutu:

8) dyskontowanie weksli posiadających charakter krótkoterminowy i pochodzących z obrotu gospodarczego oraz zaopatrzonych co najmniej w dwa podpisy osób odpowiedzialnych majątkowo;

9) dyskontowanie, nie wcześniej jak na sześć miesięcy przed terminem płatności, wypowiedzianych lub wylosowanych papierów procentowych wymienionych wyżej w p. 6 § niniejszego, oraz kuponów od tych papierów;

10) załatwianie na zlecenie i rachunek osób trzecich inkasa weksli i innych dokumentów;

11) kupno i sprzedaż na rachunek osób trzecich papierów wartościowych, przy czym kupna dokonywa się po złożeniu potrzebnej gotówki, a sprzedaży po dostarczeniu papierów wartościowych;

12) kupno i sprzedaż na rachunek własny papierów rów o stałym oprocentowaniu, posiadających bezpieczeństwo prawne (pupilarne), akcyj Banku Polskiego oraz akcyj i udziałów banków komunalnych;

13) redyskontowanie posiadanych przez Kasę weksli w państwowych i komunalnych instytucjach finansowych oraz w Banku Polskim;

14) zastawianie własnych papierów wartościowych i własnych wierzytelności hipotecznych;

15) zaciąganie pożyczek po uzyskaniu zezwolenia Władzy Nadzorczej;

16) umieszczanie wolnej gotówki:

a) w bankach państwowych i komunalnych, w Banku Polskim, w Pocztowej Kasie Oszczędności, tudzież w Galicyjskiej Kasie Oszczędności oraz w komunalnych kasach oszczędności za zgodą Związku Kas Oszczędności;

b) w biletach i bonach skarbowych oraz w asygnatach kasowych Banku Gospodarstwa Krajowego;

17) nabywanie i budowanie nieruchomości za zezwole-

niem Władzy Nadzorczej dla własnego użytku z funduszu zasobowego i o szczególnym przeznaczeniu oraz z funduszu emerytalnego;

18) nabywanie nieruchomości w postępowaniu egzekucyjnym w poszukiwaniu pretensyj Kasy oraz sprzedaż tych nieruchomości;

19) dokonywanie przekazów i przelewów krajowych oraz wystawianie przekazów i akredytyw na instytucje kredytowe, w których komunalnym kasom oszczędności wolno lokować fundusze, w granicach posiadanych przez klienta w Kasie funduszów;

20) przyjmowanie na przechowanie papierów wartościowych i innych walorów;

21) wynajmowanie schowków w skarbcu lub w szafach bezpieczeństwa;

22) nabywanie wierzytelności hipotecznych, zabezpieczonych w sposób określony w § 34 statutu niniejszego oraz pozbywanie własnych wierzytelności hipotecznych.

III. MAJĄTEK I FUNDUSZE KASY.

§ 55.

Majątek Kasy stanowią wszystkie należące do niej, jako osoby prawnej, nieruchomości, ruchomości oraz fundusze i prawa.

Majątek Kasy tworzy całość odrębną od majątku Ostrowskiego Powiatowego Związku Samorządowego i jest osobno administrowany.

VII. WŁADZA NADZORCZA.

§ 71. ustęp 1 i 2.

Nadzór państwowy nad Kasą sprawuje Minister Skarbu działający w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

W granicach zleconych w rozporządzeniu Ministra Skarbu z dnia 8 lipca 1936 roku wydanym w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych o Związkach Komunalnych Kas Oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 56, poz. 410) bezpośredni nadzór nad Kasą sprawuje Związek Kas Oszczędności.

WYCIĄG ZE STATUTU KOMUNALNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI POWIATU PRUŻAŃSKIEGO W PRUŻANIE,

uchwalonego przez Radę Powiatową w Prużanie w dniu 21 grudnia 1937 r., zatwierdzonego decyzją Związku Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie z dnia 9 marca 1938 r. Nr 107/S/38 w związku z przepisami art. 7 i 89 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. Ust. R. P. Nr 95, poz. 860) oraz na podstawie § 4 ustęp (1) punkt 1 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 8 lipca 1936 r., wydanego w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych o Związkach Komunalnych Kas Oszczędności (Dz. Ust. R. P. Nr 56, poz. 410) w brzmieniu ustalonym w § 52 rozporządzenia Ministrów: Skarbu, Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości z dnia 16 marca 1937 r. o K. K. O. (Dz. Ust. R. P. Nr 25, poz. 173).

Na oryginale decyzji Związku Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie, zatwierdzającej statut, figurują podpisy: Prezesa Związku Zygmunta Chudzyńskiego i Dyrektora Związku Kazimierza Kohlmanna.

I. ORGANIZACJA KASY.

A.

Firma, siedziba, terytorialny zakres działania, cel Kasy, odpowiedzialność związku założycielskiego za zobowiązania Kasy oraz przepisy ogólne.

§ 1 ustęp 1.

Statutem niniejszym rządzi się Komunalna Kasa Oszczędności powiatu Prużańskiego w Prużanie założona przez Prużański Powiatowy Związek Samorządowy w roku 1928, a działająca do dnia wejścia w życie statutu niniejszego pod nazwą Powiatowa Komunalna Kasa Oszczędności w Prużanie, na zasadzie stautu zatwierdzonego przez Wojewodę Poleskiego dn. 17.X.1928 r. i 8.I.1929 r. Nr III. S. F. 14/30 z uzupełnieniami z dn. 28.2 i 1.3.1929 r. Nr III. S. F. 14/12, a opublikowanego w Poleskim Dzienniku Wojewódzkim z dn. 13 maja 1929 r. Nr 7 str. 284.

§ 3.

Terytorialny zakres działania Kasy Oszczędności obejmuje, jeżeli chodzi o obowiązek przyjmowania wkładów oszczęcządnościowych, obszar Prużańskiego Powiatowego Związku Samorządowego oraz obszar, na którym działają oddziały lub zbiornice Kasy.

§ 5.

Siedzibą Kasy jest m. Prużana.

§ 6.

Kasa używa pieczęci owalnej, zawierającej herb województwa poleskiego.

W otoku herbu mieści się nazwa Kasy, ustalona w § 1 statutu niniejszego.

Do czasu ustalenia herbu województwa Kasa używa pieczęci bez herbu.

§ 7.

Zadaniem Kasy jest rozwijanie w najszerszych warstwach ludności zmysłu oszczędnościowego, ułatwianie gromadzenia oszczędności, gospodarowanie nimi w sposobie zapewniający całkowicie bezpieczeństwo złożonego kapitału i słuszne odsetki, oraz popieranie produkcji przez udzielanie kredytu najszerszym warstwom społecznym.

§ 8.

Prużański Powiatowy Związek Samorządowy, jako związek założycielski, ponosi wobec osób trzecich odpowiedzialność jako poręczyciel za wszelkie zobowiązania Kasy.

§ 9.

Kapitał zakładowy Kasy wynosi 50.000 zł.

§ 10.

Ogłoszenia Kasy powinny być wywieszane na widok publiczny przez co najmniej 14 dni w lokalu Kasy, jej oddziałów, zbiornic, kantorów wymiany i zakładów zastawniczych (lombardów) oraz w lokalu urzędowym Prużańskiego Powiatowego Związku Samorządowego.

B.

Organa Kasy i ich kompetencje.

§ 13.

Organami Kasy są:

1) Rada Kasy jako organ stanowiący,

2) Dyrekcja Kasy jako organ zarządzający i wykonawczy,

3) Komisja Rewizyjna jako organ kontrolujący.

Rada Kasy.

§ 14 ustęp 1.

Rada Kasy jest ciałem kolegialnym, składającym się z przewodniczącego i sześciu członków wybieranych na lat trzy przez Radę Powiatową. Równocześnie z wyborem członków Rady, Rada Powiatowa wybiera na okres 3-letni po jednym zastępcy każdego członka Rady.

Dyrekcja Kasy.

§ 20 ust. 1, 2, 3 i 4.

Dyrekcja Kasy jest organem kolegialnym, składającym się z trzech członków.

W skład Dyrekcji wchodzi dyrektor zarządzający, jego zastępca oraz 1 członek Dyrekcji.

Dyrektor zarządzający i jego zastępca powinni być stale zatrudnieni w Kasie i posiadać kwalifikacje, przewidziane w § 10 ust. (2) rozporządzenia Ministrów: Skarbu, Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości z dnia 16 marca 1937 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 25, poz. 173).

Dyrektora zarządzającego, jego zastępcę oraz członków Dyrekcji powołuje i odwołuje Rada Kasy. Wybór i odwołanie dyrektora zarządzającego podlega zatwierdzeniu przez Władzę Nadzorczą.

§ 22.

Dokumenty, mocą których Kasa zaciąga zobowiązania wobec osób trzecich oraz pełnomocnictwa, upoważniające do zaciągania takich zobowiązań i do działania w imieniu Kasy, powinny być zaopatrzone pieczęcią Kasy i podpisane przez dwie osoby, wchodzące w skład Dyrekcji lub przez osoby, upoważnione do podpisywania za Kasę; koniecznym jest jednak zawsze podpis dyrektora zarządzającego lub podpis jego zastępcy w przypadkach, określonych w § 21 ust. 3 statutu niniejszego.

Komisja Rewizyjna.

§ 24 ust. 1 i 2.

Prużański Powiatowy Związek Samorządowy sprawuje kontrolę nad Kasą za pośrednictwem Komisji Rewizyjnej.

Komisja Rewizyjna jest organem kolegialnym, składającym się z trzech członków oraz z tyluż zastępców, wybieranych przez Radę Powiatową na jeden rok spośród lub spoza grona osób, wchodzących w skład organów ustrojowych Prużańskiego Powiatowego Związku Samorządowego.

II. ZAKRES DZIAŁANIA KASY OSZCZĘDNOŚCI.

§ 32.

Kasa uprawniona jest do wykonywania tylko tych czynności, które są wymienione w statucie niniejszym lub na które uzyskała zezwolenie Ministra Skarbu.

§ 33.

Do zakresu czynności Kasy należy:

1) przyjmowanie — w ramach przepisów zawartych w §§ 38 — 54 statutu niniejszego — na książeczki oszczędnościowe terminowych i bezterminowych wkładów oszczędnościowych;

2) przyjmowanie na imienne książeczki wkładkowe lokat, w szczególności lokat instytucyj finansowych i ubezpieczeniowych;

3) otwieranie i prowadzenie rachunków bieżących o saldach kredytowych;

4) udzielanie pożyczek za zabezpieczeniem hipotecznym;

5) udzielanie pożyczek wekslowych i na skrypty dłużne z podpisami na wekslu lub skrypcie co najmniej trzech osób majątkowo odpowiedzialnych, przy czym warunek ten nie dotyczy pożyczek udzielonych osobom prawa publicznego;

6) udzielanie pożyczek pod zastaw:

a) książeczek oszczędnościowych, wystawionych przez komunalne kasy oszczędności, Pocztową Kasę Oszczędności, banki państwowe i komunalne i Galicyjską Kasę Oszczędności;

b) papierów wartościwych, posiadających bezpieczeństwo prawne (pupilarne) i akcji Banku Polskiego do wysokości 75% wartości giełdowej lub targowej, nie wyżej jednak ich wartości imiennej;

7) udzielanie kredytu w rachunkach bieżących zabezpieczonych hipotecznie, papierami wartościowymi, bądź też w inny sposób, ustalony w regulaminie, o którym mowa w § 37 statutu;

8) dyskontowanie weksli, posiadających charakter krótkoterminowy i pochodzących z obrotu gospodarczego oraz zaopatrzonych co najmniej w dwa podpisy osób odpowiedzialnych majątkowo;

9) dyskontowanie, nie wcześniej jak na sześć miesięcy przed terminem płatności, wypowiedzianych lub wylosowa-

nych papierów procentowych, wymienionych w p. 6 § niniejszego, oraz kuponów od tych papierów;

10) załatwianie na zlecenie i rachunek osób trzecich inkasa weksli i innych dokumentów;

11) kupno i sprzedaż na rachunek osób trzecich papierów wartościowych, przy czym kupna dokonywa się po złożeniu potrzebnej gotówki, a sprzedaży po dostarczeniu papierów wartościowych;

12) kupno i sprzedaż na rachunek własny papierów o stałym oprocentowaniu posiadających bezpieczeństwo prawne (pupilarne), akcyj Banku Polskiego oraz akcyj i udziałów banków komunalnych;

13) redyskontowanie posiadanych przez Kasę weksli w państwowych i komunalnych instytucjach finansowych oraz w Banku Polskim;

14) zastawianie własnych papierów wartościowych i własnych wierzytelności hipotecznych;

15) zaciąganie pożyczek po uzyskaniu zezwolenia Władzy Nadzorczej;

16) umieszczanie wolnej gotówki:

a) w bankach państwowych i komunalnych, w Banku Polskim, w Pocztowej Kasie Oszczędności oraz w komunalnych kasach oszczędności za zgodą Związku Komunalnych Kas Oszczędności;

b) w biletach i bonach skarbowych oraz asygnatach kasowych Banku Gospodarstwa Krajowego;

17) nabywanie i budowanie nieruchomości za zezwoleniem Władzy Nadzorczej dla własnego użytku z funduszu zasobowego i o szczególnym przeznaczeniu oraz z funduszu emerytalnego;

18) nabywanie nieruchomości w postępowaniu egzekucyjnym w poszukiwaniu pretensyj Kasy oraz sprzedaż tych nieruchomości;

19) dokonywanie przekazów i przelewów krajowych oraz wystawianie przekazów i akredytyw na instytucje kredytowe, w których komunalnym kasom oszczędności wolno lokować fundusze, w granicach posiadanych przez klienta w Kasie funduszów;

20) przyjmowanie na przechowanie papierów wartościowych i innych walorów;

21) wynajmowanie schowków w skarbcu lub w szafach bezpieczeństwa;

22) nabywanie wierzytelności hipotecznych, zabezpieczonych w sposób określony w § 34 statutu niniejszego, oraz pozbywanie własnych wierzytelności hipotecznych.

III. MAJĄTEK I FUNDUSZE KASY.

§ 55.

Majątek Kasy stanowią wszystkie należące do niej, jako osoby prawnej, nieruchomości, ruchomości oraz fundusze i prawa.

Majątek Kasy tworzy całość odrębną od majątku Prużańskiego Powiatowego Związku Samorządowego, i jest osobno administrowany.

VII. WŁADZA NADZORCZA.

§ 71 ust. 1 i 2.

Nadzór państwowy nad Kasą sprawuje Minister Skarbu działający w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

W granicach zleconych w rozporządzeniu Ministra Skarbu z dnia 8 lipca 1936 r., wydanym w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych o Związkach Komunalnych Kas Oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 56, poz. 410) bezpośredni nadzór nad Kasą sprawuje Związek Kas Oszczędności.

WYCIĄG ZE STATUTU KOMUNALNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI POWIATU WOŁOŻYŃSKIEGO W WOŁOŻYNIE,

uchwalonego przez Radę Powiatową w Wołożynie w dniu 19 października 1937 roku, zatwierdzonego decyzją Związku Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie z dnia 11 grudnia 1937 r. Nr 76/S/37 w związku z przepisami art. 7 i 89 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. Ust. R. P. Nr 95, poz. 860) oraz na podstawie § 4 ust. (1) pkt. 1 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 8 lipca 1936 r. wydanego w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych o Związkach Komunalnych Kas Oszczędności (Dz. Ust. R. P. Nr 56, poz. 410) w brzmieniu ustalonym w § 52 rozporządzenia Ministrów: Skarbu, Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości z dnia 16 marca 1937 r. o K. K. O. (Dz. Ust. R. P. Nr 25, poz. 173).

Na oryginale decyzji Związku Komunalnych Kas Oszczędności w Warszawie, zatwierdzającej statut, figurują podpisy: Prezesa Związku Zygmunta Chudzyńskiego i Dyrektora Związku Józefa Rożkowskiego.

I. ORGANIZACJA KASY.

A.

Firma, siedziba, terytorialny zakres działania, cel Kasy, odpowiedzialność związku założycielskiego za zobowiązania Kasy oraz przepisy ogólne.

§ 1. ustęp 1.

Statutem niniejszym rządzi się Komunalna Kasa Oszczędności powiatu Wołożyńskiego w Wołożynie, założona pod powyższą firmą przez Wołożyński Powiatowy Związek Samorządowy w roku 1927, a działająca do dnia wejścia w życie statutu niniejszego pod tą samą nazwą na zasadzie statutu zatwierdzonego przez Wojewodę Nowogródzkiego w dniu 10 listopada 1928 r. za L. 20, a opublikowanego w Nowogródzkim Dzienniku Wojewódzkim z dnia 5 stycznia 1929 r. Nr 1.

§ 3.

Terytorialny zakres działania Kasy Oszczędności obejmuje, jeżeli chodzi o obowiązek przyjmowania wkładów osz-

czędnościowych, obszar powiatu Wołożyńskiego oraz obszar, na którym działają oddziały lub zbiornice Kasy.

§ 5.

Siedzibą Kasy jest miasto Wołożyn.

§ 6.

Kasa używa pieczęci owalnej, zawierającej herb Wołożyńskiego Powiatowego Związku Samorządowego.

W otoku herbu mieści się nazwa Kasy, ustalona w § 1 statutu niniejszego.

Do czasu ustalenia herbu Wołożyńskiego Powiatowego Związku Samorządowego, Kasa używa pieczęci bez herbu.

§ 7.

Zadaniem Kasy jest rozwijanie w najszerszych warstwach ludności zmysłu oszczędnościowego, ułatwianie gromadzenia oszczędności, gospodarowanie nimi w sposób zapewniający całkowicie bezpieczeństwo złożonego kapitału i słuszne odsetki, oraz popieranie produkcji przez udzielanie kredytu najszerszym warstwom społecznym.

§ 8.

Wołożyński Powiatowy Związek Samorządowy, jako związek założycielski, ponosi wobec osób trzecich odpowiedzialność jako poręczyciel za wszelkie zobowiązania Kasy.

§ 9.

Kapitał zakładowy Kasy wynosi 31.000 zł.

§ 10.

Ogłoszenia Kasy powinny być wywieszane na widok publiczny przez co najmniej 14 dni w lokalu Kasy, jej oddziałów, zbiornic, kantorów wymiany i zakładów zastawniczych (lombardów) oraz w lokalu urzędowym Wołożyńskiego Powiatowego Związku Samorządowego.

B.

Organa Kasy i ich kompetencje.

§ 13.

Organami Kasy są:

1) Rada Kasy jako organ stanowiący,

2) Dyrekcja Kasy jako organ zarządzający i wykonawczy,

3) Komisja Rewizyjna jako organ kontrolujący.

Rada Kasy.

§ 14. ustęp 1.

Rada Kasy jest ciałem kolegialnym, składającym się z przewodniczącego i sześciu członków wybieranych na lat 3 przez Radę Powiatową. Równocześnie z wyborem członków Rady, Rada Powiatowa wybiera na okres 3-letni po jednym zastępcy każdego członka Rady.

Dyrekcja Kasy.

§ 20. ustępy 1, 2, 3 i 4.

Dyrekcja Kasy jest organem kolegialnym, składającym się z trzech członków.

W skład Dyrekcji wchodzi dyrektor zarządzający, jego zastępca oraz jeden członek Dyrekcji.

Dyrektor zarządzający i jego zastępca powinni być stale zatrudnieni w Kasie i posiadać kwalifikacje, przewidziane w § 10. ust. (2) rozporządzenia Ministrów: Skarbu, Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości z dnia 16 marca 1937 roku o komunalnych kasach oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 25, poz. 173).

Dyrektora zarządzającego, jego zastępcę oraz członka Dyrekcji powołuje i odwołuje Rada Kasy. Wybór i odwołanie dyrektora zarządzającego podlega zatwierdzeniu przez Władzę Nadzorczą.

§ 22.

Dokumenty, mocą których Kasa zaciąga zobowiązania wobec osób trzecich oraz pełnomocnictwa, upoważniające do zaciągania takich zobowiązań i do działania w imieniu Kasy, powinny być zaopatrzone pieczęcią Kasy i podpisane przez dwie osoby wchodzące w skład Dyrekcji lub przez osoby, upoważnione do podpisywania za Kasę; koniecznym jest jednak zawsze podpis Dyrektora zarządzającego lub podpis jego zastępcy w przypadkach, określonych w § 21 ust. 3 statutu niniejszego.

Komisja Rewizyjna.

§ 24. ustęp 1 i 2.

Wołożyński Powiatowy Związek Samorządowy sprawuje kontrolę nad Kasą, za pośrednictwem Komisji Rewizyjnej.

Komisja Rewizyjna jest organem kolegialnym, składającym się z trzech członków oraz z trzech zastępców, wybieranych przez Radę Powiatową na jeden rok spośród lub spoza grona osób, wchodzących w skład organów ustrojowych Wołożyńskiego Powiatowego Związku Samorządowego.

II. ZAKRES DZIAŁANIA KASY OSZCZĘDNOŚCI.

§ 32.

Kasa uprawniona jest do wykonywania tylko tych czynności, które są wymienione w statucie niniejszym lub na które uzyskała zezwolenie Ministra Skarbu.

§ 33.

Do zakresu czynności Kasy należy:

1) przyjmowanie—w ramach przepisów zawartych w §§ 38 — 54 statutu niniejszego — na książeczki oszczędnościowe terminowych i bezterminowych wkładów oszczędnościowych;

2) przyjmowanie na imienne książeczki wkładkowe lokat, w szczególności lokat instytucyj finansowych i ubezpieczeniowych;

3) otwieranie i prowadzenie rachunków bieżących o saldach kredytowych;

4) udzielanie pożyczek za zabezpieczeniem hipotecznym;

5) udzielanie pożyczek wekslowych i na skrypty dłużne z podpisami na wekslu lub skrypcie co najmniej trzech osób majątkowo odpowiedzialnych, przy czym warunek ten nie dotyczy pożyczek udzielanych osobom prawa publicznego;

6) udzielanie pożyczek pod zastaw:

a) książeczek oszczędnościowych wystawionych przez komunalne kasy oszczędności, Pocztową Kasę Oszczędności, banki państwowe i komunalne i Galicyjską Kasę Oszczędności;

b) papierów wartościowych posiadających bezpieczeństwo prawne (pupilarne) i akcji Banku Polskiego do wysokości 75% wartości giełdowej lub targowej, nie wyżej jednak ich wartości imiennej.

7) udzielanie kredytów w rachunkach bieżących, zabezpieczonych hipotecznie, papierami wartościowymi, bądź też w inny sposób, ustalony w regulaminie, o którym mowa w § 37 statutu;

8) dyskontowanie weksli posiadających charakter krótkoterminowy i pochodzących z obrotu gospodarczego oraz zaopatrzonych co najmniej w dwa podpisy osób odpowiedzialnych majątkowo;

9) dyskontowanie, nie wcześniej jak na sześć miesięcy przed terminem płatności, wypowiedzianych lub wylosowanych papierów procentowych wymienionych wyżej w p. 6 § niniejszego, oraz kuponów od tych papierów;

10) załatwianie na zlecenie i rachunek osób trzecich inkasa weksli i innych dokumentów;

11) kupno i sprzedaż na rachunek osób trzecich papierów wartościowych, przy czym kupna dokonywa się po złożeniu potrzebnej gotówki, a sprzedaży po dostarczeniu papierów wartościowych;

12) kupno i sprzedaż na rachunek własny papierów rów o stałym oprocentowaniu, posiadających bezpieczeństwo prawne (pupilarne), akcyj Banku Polskiego oraz akcyj i udziałów banków komunalnych;

13) redyskontowanie posiadanych przez Kasę weksli w państwowych i komunalnych instytucjach finansowych oraz w Banku Polskim;

14) zastawianie własnych papierów wartościowych i własnych wierzytelności hipotecznych;

15) zaciąganie pożyczek po uzyskaniu zezwolenia Władzy Nadzorczej;

16) umieszczanie wolnej gotówki:

a) w bankach państwowych i komunalnych, w Banku Polskim, w Pocztowej Kasie Oszczędności, tudzież w Galicyjskiej Kasie Oszczędności oraz w komunalnych kasach oszczędności za zgodą Związku Kas Oszczędności;

b) w biletach i bonach skarbowych oraz w asygnatach kasowych Banku Gospodarstwa Krajowego;

17) nabywanie i budowanie nieruchomości za zezwoleniem Władzy Nadzorczej dla własnego użytku z funduszu zasobowego i o szczególnym przeznaczeniu oraz z funduszu emerytalnego;

18) nabywanie nieruchomości w postępowaniu egzekucyjnym w poszukiwaniu pretensyj Kasy oraz sprzedaż tych nieruchomości;

19) dokonywanie przekazów i przelewów krajowych oraz wystawianie przekazów i akredytyw na instytucje kredytowe, w których komunalnym kasom oszczędności wolno lokować fundusze, w granicach posiadanych przez klienta w Kasie funduszów;

20) przyjmowanie na przechowanie papierów wartościowych i innych walorów;

21) wynajmowanie schowków w skarbcu lub w szafach bezpieczeństwa;

22) nabywanie wierzytelności hipotecznych, zabezpieczonych w sposób określony w § 34 statutu niniejszego oraz pozbywanie własnych wierzytelności hipotecznych.

III. MAJĄTEK I FUNDUSZE KASY.

§ 55.

Majątek Kasy stanowią wszystkie należące do niej, jako osoby prawnej, nieruchomości, ruchomości oraz fundusze i prawa.

Majątek Kasy tworzy całość odrębną od majątku Wołożyńskiego Powiatowego Związku Samorządowego i jest osobno administrowany.

VII. WŁADZA NADZORCZA.

§ 71. ustęp 1 i 2.

Nadzór państwowy nad Kasą sprawuje Minister Skarbu działający w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

W granicach zleconych w rozporządzeniu Ministra Skarbu z dnia 8 lipca 1936 roku wydanym w porozumieniu i Ministrem Spraw. Wewnętrznych o Związkach Komunalnych Kas Oszczędności (Dz. U. R. P. Nr 56, poz. 410) bezpośredni nadzór nad Kasą sprawuje Związek Kas Oszczędności.

KOMUNALNA KASA OSZCZĘDNOŚCI POWIATU DROHICKIEGO W DROHICZYNIE POLESKIM

BILANS ROCZNY NETTO NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 1937 ROKU.

Stan czynny.

	W wal. obc Zł	Zł	Zł
1. Kasa i sumy do dyspozycji			
a) gotowizna		24.771,57	
b) pozost. w Banku Polskim i P. K. O.		3.076,49	
c) pozostałość w Bankach Państwowych i Komunalnych		18 129,00	
d) pozostałość w P. K. O.			
e) bony inwestycyjne			45.977,06
2. Kupony			
3. Waluty obce			
4. Papiery wartościowe 1)			
a) bilety skarbowe			
b) papiery państwowe		37.138.70	
c) listy zastawne i obligacje			
d) obligacje związków komunalnych			
e) akcje Banku Polskiego, akcje i udziały w Bankach Komunalnych		8.155,00	45.293,70
5. Banki i K. K. O. Loro			
6. Banki i K. K. O. Nostro			
7. Weksle zdyskontowane (6 kont)			4.500,00
8. Pożyczki wekslowe (1978 kont)			258.182,75
9. Weksle protestowane			
a) pochodzące z dysk. i poż. wekslowych (36 kont)		8.465,88	
b) poch. z innych kredytów (.... kont)			8.465,88
10. Rachunki bieżące otwartego kredytu			
a) zabezp. papierami wart. (... kont)			
b) zabezpieczone hipoteką (7 kont)		10.177,00	
c) zabezp. innymi wartośc. (5 kont)		44.680,00	54.857 00
11. Pożyczki terminowe na zastaw			
a) papierów wartościowych i książeczek oszczędności (10 kont)		765.00	
b) innych wartości			
c) pożyczki zakładu zastawniczego			765,00
12. Pożyczki na skrypty dłużne (... kont)			
13. Pożyczki hipoteczne (7 kont)			
14. Należności z tyt. układów konwersyjnych zatwierdzonych przez Kom. Konwersyjny Banku Akcept. (162 kont)			65.970.45
15. Odsetki zaległe			
16. Nieruchomości			476'23
17. Ruchomości			3.944 00
18. Różne			7.471,20
19. Sumy przechodnie (rozliczenia międzyokresowe)			120,00
20. Straty:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy			
Razem			496.023,27
21. Depozyty			682,00
22. Udzielone gwarancje			
23. Inkaso			15.145,37
24. Akcepty Banku Akceptacyjnego			
25. Kokrycie Funduszu Emerytalnego			
Ogółem			511.959,64

Stan bierny.

	W wal. obc. Zł	Zł	Zł
1. Kapitał zakładowy			75.000.00
2. Fundusz zasobowy			35.092,89
3. Fundusze specjalne			
a) Fundusz Rezerw. na wątpliwe należ.		1.000 00	
b)			1.000.00
4. Fundusz wyrównawczy			5.262.08
5. Fundusz amortyzacji nieruchomości			
6. Wkłady oszczędnościowe instytucyj państwowych, samorządowych i innych prawno-publicznych:			
a) bezterminowe (3 kont)		844.50	
b) terminowe (2 kont)		54.815.08	55.659.58
7. Wkłady oszczędnościowe osób fizycznych i prawno-prywatnych			
a) bezterminowe (358 kont)		137.529,15	
b) terminowe do 3-ch mies. (2499 kont)		113.993.91	
c) term. ponad 3 m. i warunk. (k.)			251.523.06
8. Rachunki bieżące (czekowe, przekazowe itp.)			
a) instytucyj państw., samorząd. i innych prawno - publ. (18 kont)		23.697,70	
b) osób fizycznych i prawno-prywatnych (29 kont)		11.896.52	35.594 22
9. Salda kredytowe rachunków otwartego			5.960,00
kredytu			2 564.08
10. Zobowiązania inkasowe			
11. Redyskonto weksli			
a) w Banku Polskim			
b) w Bankach Państwowych			
c) w Bankach Komunalnych i K. K. O.			
d) w innych instytucjach kredytowych.			
12. Dyskonto akceptów Banku Akceptac.			
13. Zastaw papierów wartościowych			
14. Kredyty udzielone Kasie			
a) przez Bank Polski			
b) przez Banki Państwowe			
c) przez Banki Komunalne i K. K. O.			
d) przez inne instytucje		20.583,34	20 583 34
15. Banki i K. K. O. Loro			
16. Banki i K. K. O. Nostro			
17. Przekazy na Kasę			
18. Zobowiązania hipoteczne			
19. Różne			506.00
20. Sumy przechodnie (rozlicz. międzyokresowe)			4.636 40
21. Nadwyżki:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy			2.641,62
Razem			496.023,27
22. Różni za depozyty			682,00
23. Zobowiązania z tyt. udziel. gwarancyj			
24. Różni za inkaso			15 154,37
25. Bank Akceptacyjny			
26. Fundusz Emerytalny			
Ogółem			511.859,64

RACHUNEK STRAT I ZYSKOW ZA 1937 ROK.

Straty.

	Zł	Zł
1. Odsetki wypłacone i dopisane		
a) od wkładów oszczędnościowych	11.678,82	
b) od rachunków bieżących	966 85	
c) od redyskonta weksli	265.65	
d) od zastawu papierów i od kredytów udzielonych Kasie	1.183,86	
e) różne inne		14.095.18
2. Prowizje wypłacone		189,90
3. Koszty administracyjne		
a) wydatki osobowe	17.588,40	
b) świadczenia socjalne	3.047,73	
c) wydatki rzeczowe	7.050.50	27.686.63
4. Podatki i opłaty skarbowe		
5. Amortyzacja		
a) nieruchomości		
b) ruchomości	360.00	360.00
6. Odpisy na dłużnikach		1.799 56
7. Różnice kursowe na rach. w wal. obcych		
8. Różnice kursowe na papierach wartośc.		
9. Różne		
10. Dotacja na rzecz fund. wyrównawczego		
11. Nadwyżka		2.641,62
Razem		46.772.89

Zyski.

	Zł	Zł
1. Odsetki pobrane i dopisane		
a) od weksli	30.740.55	
b) od rachunków bieżących	2.704.54	
c) od pożyczek terminowych na zastaw		
d) od pożyczek na skrypty dłużne		
e) od pożyczek i wierzyteln. hipotecznych		
f) od papierów wartościowych	3,084.90	
g) od K. K. O. i Banków	1.033,54	
h) różne inne. Należności z ukł. konwers. B-ku Akc.	5.693,66	43.257.19
2. Prowizje pobrane		1.055,99
3. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		
4. Różnice kursowe na papierach wartośc.		
5. Dochód netto z nieruchomości		
6. Odzyskane straty		
7. Opłaty na koszty administracji		2 459.71
8. Różne dochody		
9. Odpis z funduszu wyrównawczego na pokrycie strat kursowych		
10 Strata		
Razem		46 772,89

Buchalter: (—) J. Dzikowska

Komisja Rewizyjna:
(—) Czapiński Ludwik
(—) Piotrowski Włodzimierz
(—) Karpiński Jan

Dyrekcja Kasy:
(—) Stefan Wojtkowski — Dyrektor Zarządzający
(—) Jerzy Marczonok — Zast. Dyrektora Zarz.
(—) Stanisław Wysłouch — Członek Dyrekcji

KOMUNALNA KASA OSZCZĘDNOŚCI POWIATU GARWOLIŃSKIEGO W GARWOLINIE.

BILANS ROCZNY NETTO NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 1937 R.

Stan czynny.

	W wal. obc. Zł	Zł	Zł
1. Kasa i sumy do dyspozycji			
a) gotowizna		16.324,67	
b) pozost. w Banku Polskim i P. K. O.		51.936,99	
c) pozostałość w Bankach Państwowych i Komunalnych		64.858,(0	
d) pozostałość w innych K. K. O.			
e) bony inwestycyjne			133.119,66
2. Kupony			65[illegible].61
3. Waluty obce			
4. Papiery wartościowe			
a) bilety skarbowe			
b) papiery państwowe		3 021.00	
c) listy zastawne i obligacje		74.400,00	
d) obligacje związków komunalnych			
e) akcje Banku Polskiego, akcje i udziały w Bankach Komunalnych		2 702,50	80.123,50
5. Banki i K. K. O. Loro			
6. Banki i K. K. O. Nostro			
7. Weksle zdyskontowane (98 kont)		107,765.63	
8. Pożyczki wekslowe (838 kont)		242,625,32	
9. Weksle protestowane			
a) pochodzące z dysk. i poż. wekslowych (169 kont)		28.676,26	
b) poch. z innych kredytów (... kont)			379 067,21
10. Rachunki bieżące otwartego kredytu:			
a) zabezp. papierami wartośc. (1 k.)		4 000,00	
b) zabezpieczone hipoteką			
c) zabezp. innymi wart. (... kont)			4.000.00
11. Pożyczki terminowe na zastaw			
a) papierów wartościowych książeczek oszczędności (41 kont)		4.390,00	
b) innych wartości (2 kont)		65,00	
c) pożyczki zakładu zastawn. (... kont)			4.455,00
12. Pożyczki na skrypty dłużne (... kont)			
13. Pożyczki hipoteczne (kont)			
14. Należności z tyt. układów konwersyjnych zatwierdzonych przez Komitet Konwersyjny Banku Akcept. (467 kont)			184.519 59
15. Odsetki zaległe			
16. Nieruchomości			
17. Ruchomości			1.598,40
18. Różne			1.071,89
19. Sumy przechodnie (rozliczenia międzyokresowe)			2.441,54
20. Straty:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy			
Razem			791.047.40
21. Depozyty			19.273 00
22. Różni za nasze weksle kaucyjne			54.001,00
23. Inkaso			20.706 56
24. Akcepty Banku Akceptacyjnego			127 445,00
25. Różni za zaległe odsetki			8 538,32
Ogółem			1 021 011,28

Stan bierny

	W wal obc. Zł	Zł	Zł
1. Kapitał zakładowy		100.000,00	
2. Fundusz zasobowy		23.860.00	
3. Fundusze specjalne			
a)			
b)			123.860,00
4. Fundusz wyrównawczy			
5. Fundusz amortyzacji nieruchomości			
6. Wkłady oszczędn. instytucyj państwowych, samorządowych i in. prawno-publ.			
a) bezterminowe (4 kont)		5.306,40	
b) terminowe (... kont)			5.306,40
7. Wkłady oszczędnościowe osób fizycznych i prawno-prywatnych			
a) bezterminowe (1761 kont)		303.879,36	
b) terminowe do 3 mies. (61 kont)		119.677,68	
c) terminowe ponad 3 mies. i warunkowe (... kont)			423.557,04
8. Rachunki bieżące (czekowe, przekazowe itp.)			
a) instytucyj państw., samorząd., i innych prawno-publ. (9 kont)		30.499,75	
b) osób fizycznych i prawno-prywatnych (43 kont)		28.231,56	58.731,31
9. Salda kredytowe rachunków otwartego kredytu			
10. Zobowiązania inkasowe			2.250,10
11. Redyskonto weksli			
a) w Banku Polskim			
b) w Bankach Państwowych			
c) w Bankach Komunalnychi K. K. O.			
d) w innych instytucjach kredytowych			
12. Dyskonto akceptów Banku Akceptac.			127.445,00
13. Zastaw papierów wartościowych			
14. Kredyty udzielone Kasie			
a) przez Bank Polski			
b) przez Banki Państwowe		24.863,65	
c) przez Banki Komunalne i K. K. O.			
d) przez inne instytucje			24 863,65
15. Banki i K. K. O. Loro			
16. Banki i K. K. O. Nostro			
17. Przekazy na Kasę			534.00
18. Zobowiązania hipoteczne			
19. Różne			12.886,56
20. Sumy przechodnie (rozlicz. międzyokr.)			8.479,73
21. Nadwyżki:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy			3.133,61
Razem			791.047.40
22. Różni za depozyty			19 273,00
23. Weksle kaucyjne			54.001,00
24. Różni za inkaso			20.706,56
25. Bank Akceptacyjny			127.445,00
26. Odsetki zaległe			8.538,32
Ogółem			1 021 011,28

RACHUNEK STRAT I ZYSKÓW ZA 1937 ROK.

Straty.

	Zł	Zł
1. Odsetki wypłacone i dopisane		
a) od wkładów oszczędnościowych	15.333,33	
b) od rachunków bieżących	860.98	
c) od redyskonta weksli	8.572,29	
d) od zastawu papierów i od kredytów udzielonych Kasie	1.212,13	
e) różne inne	512,72	26.491,45
2. Prowizje wypłacone		272,89
3. Koszty administracyjne		
a) wydatki osobowe	16.335,30	
b) świadczenia socjalne	1.309,10	
c) wydatki rzeczowe	5.752,00	23.396,40
4. Podatki i opłaty skarbowe		411,94
5. Amortyzacja		
a) nieruchomości		
b) ruchomości 10%		177,60
6. Odpisy na dłużnikach		7.728,24
7. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		
8. Różnice kursowe na papierach wartośc.		
9. Różne sumy z lat 1929 — 1930		
10. Dotacja na rzecz fund. wyrównawczego		
11. Nadwyżka		3.133,61
Razem		61.612,13

Zyski.

	Zł	Zł
1. Odsetki pobrane i dopisane		
a) od weksli	30.420.57	
b) od weksli protestowanych	4.841,28	
c) od pożyczek terminowych na zastaw	521.00	
d) od układów konwersyjnych	8.654 58	
e) pomoc Skarbu Państwa	5.068,80	
f) od papierów wartościowych	4.086.05	
g) od K. K. O. i Banków	1.478.17	
h) różne inne		55,070 45
2. Prowizje pobrane		3.051,76
3. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		
4. Różnice kursowe na papierach wartośc.		
5. Dochód netto z nieruchomości		
6. Odzyskane straty		1 126.61
7. Opłaty na koszty administracji		750,33
8. Różne dochody		1.612,98
9. Odpis z funduszu wyrównawczego na pokrycie strat kursowych		
10. Strata		
Razem		61 612,13

Buchalter: (—) **M. Kozicki**

Komisja Rewizyjna:
(—) **A. Hrycko**
(—) **L. Pudło**
(—) **B. Biernacki**

Zarząd Kasy:
Prezes Zarządu: (—) **J. Krzyspiak**
Członkowie: (—) **A. Piesio** — **Dyrektor Kasy**
(—) **J. Krzysztoszek**

KOMUNALNA KASA OSZCZĘDNOŚCI POWIATU HRUBIESZOWSKIEGO W HRUBIESZOWIE

BILANS ROCZNY NETTO NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 1937 R.

Stan czynny.

	W wal. obc. Zł	Zł	Zł
1. Kasa i sumy do dyspozycji			
a) gotowizna		55 398.34	
b) pozost. w Banku Polskim i P. K. O.		42.915,79	
c) pozostałość w Bankach Państwowych i Komunalnych		1.198,50	
d) pozostałość w innych K. K. O.			
e) bony inwestycyjne			99.512,63
2. Kupony			
3. Waluty obce			
4. Papiery wartościowe 1)			
a) bilety skarbowe		140.000,00	
b) papiery państwowe		26.232,75	
c) listy zastawne i obligacje			
d) obligacje związków komunalnych			
e) akcje Banku Polskiego, akcje i udziały w Bankach Komunalnych		5 989,50	172.222,25
5. Banki i K. K. O. Loro			
6. Banki i K. K. O. Nostro			
7. Weksle zdyskontowane (16 kont)			8.753.00
8. Pożyczki wekslowe (2676 kont)			430.859,73
9. Weksle protestowane			
a) pochodzące z dysk. i poż. wekslowych (85 kont)		12.348,46	
b) poch. z innych kredytów (... kont)			12.348 46
10. Rachunki bieżące otwartego kredytu:			
a) zabezp. papierami wartośc. (... kont)			
b) zabezpieczone hipoteką (... kont)			
c) zabezp. innymi wartośc. (8 kont)		16.121 04	16.121,04
11. Pożyczki terminowe na zastaw			
a) papierów wartościowych i książeczek oszczędności (48 kont)		12.130,00	
b) innych wartości (.... kont)			
c) pożyczki zakładu zastawniczego			12.130,00
12. Pożyczki na skrypty dłużne (... kont)			
13. Pożyczki hipoteczne (5 kont)			35.212.00
14. Należności z tyt. układów konwersyjnych zatwierdzonych przez Komitet Konsyjny Banku Akcept. (304 kont)			259.814.87
15. Odsetki zaległe			
16. Nieruchomości			
17. Ruchomości			3 712,10
18. Różne			24.069,31
19. Sumy przechodnie (rozliczenia międzyokresowe)			
20. Straty:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy			
Razem			1.074.755,39
21. Depozyty			48.327,39
22. Udzielone gwarancje			
23. Inkaso			91,735,87
24. Akcepty Banku Akceptacyjnego			255,422,00
25. Pokrycie Funduszu Emerytalnego			
Ogółem			1.470,240.65

Stan bierny.

	W wal. obc. Zł	Zł	Zł
1. Kapitał zakładowy			60.000,—
2. Fundusz zasobowy			3.678,69
3. Fundusze specjalne			
a)			
b)			
4. Fundusz wyrównawczy			
5. Fundusz amortyzacji nieruchomości			
6. Wkłady oszczędn. instytucyj państwowych, samorządowych i in. prawno-publ.			
a) bezterminowe (17 kont)		27,091.33	
b) terminowe (2 kont)		160.542,64	187 633.97
7. Wkłady oszczędnościowe osób fizycznych i prawno-prywatnych			
a) bezterminowe (1868 kont)		260.426,93	
b) terminowe do 3 mies. (11 kont)		30.555 06	
c) terminowe ponad 3 mies. i warunkowe (33 kont)		66.956 04	357,938,03
8. Rachunki bieżące (czekowe, przekazowe itp.)			
a) instytucyj państw., samorząd., i innych prawno-publ. (16 kont)		66 390,09	
b) osób fiz. i prawno-pryw. (59 kont)		110,653.96	177.044.05
9. Salda kredytowe rachunków otwartego kredytu			6.644.18
10. Zobowiązania inkasowe			360.60
11. Redyskonto weksli			
a) w Banku Polskim			
b) w Bankach Państwowych			
c) w Bankach Komunalnych i K. K. O.			
d) w innych instytucjach kredytowych			
12. Dyskonto Akceptów Banku Akceptac.			255.422,00
13. Zastaw papierów wartościowych			
14 Kredyty udzielone Kasie			
a) przez Bank Polski			
b) przez Banki Państwowe		2.416,13	
c) przez Banki Komunalne i K. K. O.			
d) przez inne instytucje			2 416,13
15. Banki i K. K. O. Loro			
16. Banki i K. K. O. Nostro			
17. Przekazy na Kasę			
18. Zobowiązania hipoteczne			
19. Różne			13.787,64
20. Sumy przechodnie (rozliczenia międzyokresowe)			
21. Nadwyżki:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy		9.830 10	9.830,10
Razem			1.074.755,39
22. Różni za depozyty			48.327,39
23. Zobow. z tytułu udzielonych gwarancyj			
24. Różni za inkaso			91.735.87
25. Bank Akceptacyjny			255.422.00
26. Fundusz Emerytalny			
Ogółem			1.470.240.65

1) W tym papiery wartościowe Funduszu zasobowego zł 2.095,50.

RACHUNEK STRAT I ZYSKÓW ZA 1937 R.

Straty.

	Zł	Zł
1. Odsetki wypłacone i dopisane		
a) od wkładów oszczędnościowych	19.595 63	
b) od rachunków bieżących	5.084,73	
c) od redyskonta weksli		
d) od zastawu papierów i od kredytów udzielonych Kasie	11.141 34	
e) różne inne		35.821 70
2. Prowizje wypłacone		198,93
3. Koszty administracyjne		
a) wydatki osobowe	19 865.00	
b) świadczenia socjalne	1 918 67	
c) wydatki rzeczowe	8 473 89	30.257,56
4. Podatki i opłaty skarbowe		
5. Amortyzacja		
a) nieruchomości		
b) ruchomości	498.75	498.75
6. Odpisy na dłużnikach		551.56
7. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		
8. Różnice kursowe na papierach wartośc.		
9. Różne		
10. Dotacja na rzecz fund. wyrównawczego		
11. Nadwyżka		9.830,10
Razem		77 158 60

Zyski.

	Zł	Zł
1. Odsetki pobrane i dopisane		
a) od weksli	44.257,77	
b) od rachunków bieżących	1.848,40	
c) od pożyczek terminowych na zastaw	804,30	
d) od pożyczek na skrypty dłużne	76,83	
e) od pożyczek i wierzytelności hipoteczn.	1.435,06	
f) od papierów wartościowych	3.672,95	
g) od K. K. O. i Banków	351,86	
h) różne inne	19.007.32	71 454,49
2. Prowizje pobrane		4 647 60
3. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		656,47
4. Różnice kursowe na papierach wartośc.		36.77
5. Dochód netto z nieruchomości		
6. Odzyskane straty		363.27
7. Opłaty na koszty administracji		
8. Różne dochody		
9. Odpis z funduszu wyrównawczego na pokrycie strat kursowych		
10. Strata		
Razem		77.158.60

Księgowy: (—) Al. Kalicki

Dyrekcja Kasy:
Dyrektor Zarządzający: (—) St. Bohdanowicz
Członkowie Dyrekcji: (—) Al. Kalicki
(—) Z. Zawadzki

Komisja Rewizyjna:
Przewodniczący: (—) J. Suchodolski
Członkowie Komisji: (—) F. Pietrzak
(—) J. Górnicki

KOMUNALNA KASA OSZCZĘDNOŚCI POWIATU KOWELSKIEGO W KOWLU.

Bilans roczny netto na dzień 31-go grudnia 1937 r.

Stan czynny.

	W wal. obc. Zł	Zł	Zł
1. Kasa i sumy do dyspozycji			
a) gotowizna		24.019,44	
b) pozost. w Banku Polskim i P. K. O.		30.881,72	
c) pozostałość w Bankach Państwowych i Komunalnych		85.193,00	
d) pozostałość w innych K. K. O.			
e) bony inwestycyjne			140.094,16
2. Kupony			
3. Waluty obce			
4. Papiery wartościowe 1)			
a) bilety skarbowe			
b) papiery państwowe		32.885,00	
c) listy zastawne i obligacje			
d) obligacje zwizków komunalnych			
e) akcje Banku Polskiego, akcje i udziały w Bank. Komunaln.		4.500,00	28.385,00
5. Banki i K. K. O. Loro			1.926,45
6. Banki i K. K. O. Nostro			
7. Weksle zdyskontowane (35 kont)			28.388,00
8. Pożyczki wekslowe (1121 kont)			234.114,47
9. Weksle protestowane			
a) pochodzące z dysk. i poż. wekslowych (95 kont)		3.501,19	
b) poch. z innych kredytów (... kont)		957,50	4.458,69
10. Rachunki bieżące otwartego kredytu			
a) zabezp. papierami wart. (1 kont)		1.725,00	
b) zabezpieczone hipoteką (... kont)			
c) zabezp. innymi wart. (21 kont)		24.609,00	26.434,00
11. Pożyczki terminowe na zastaw			
a) papierów wart. i ks. osz. (328 kont)		35.798,59	
b) innych wartości (1 kont)		75,00	
c) pożyczki zakładu zastawniczego			35.873,59
12. Pożyczki na skrypty dłużne (... kont)			
13. Pożyczki hipoteczne (... kont)			
14. Należności z tyt. układów konwers. zatwierdzonych przez Komitet Konwers. Banku Akceptacyjnego (170 kont)			57.363,00
15. Odsetki zaległe			
16. Nieruchomości			
17. Ruchomości			3.589,30
18. Różne			14.004,37
19. Sumy przechodnie (rozliczenia międzyokresowe)			126,02
20. Straty:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy			
Razem			574.757,05
21. Depozyty			242.946,11
22. Udzielone gwarancje			
23. Inkaso			230.650,86
24. Różni za nasze akcepty			7.000,00
25. Pokrycie Funduszu Emerytalnego			
Ogółem			1.064.354,02

Stan bierny.

	W wal. obc. Zł	Zł	Zł
1. Kapitał zakładowy			60.000,00
2. Fundusz zasobowy			10.118,28
3. Fundusze specjalne			
a) Darowizny na budowę wł. gmachu		3.136,96	
b)			3.136,96
4. Fundusz wyrównawczy			549,62
5. Fundusz amortyzacji nieruchomości			
6. Wkłady oszczędnościowe instytucyj państwowych, samorządowych i innych prawno - publicznych *			
a) bezterminowe (3 kont)		1.194,52	
b) terminowe (1 kont)		68.968,60	70.163,12
7. Wkłady oszczędnościowe osób fizycznych i prawno - prywatnych *)			
a) bezterminowe (1656 kont)		296.728,05	
b) terminowe do 3 mies. (... kont)			
c) terminowe ponad 3 mies. i warunkowe (... kont)			296.728,05
8. Rachunki bieżące (czek., przek. it.p.)			
a) instytucyj państw., samorząd. i innych prawno-publ. (17 kont)		27.354,00	
b) osób fizycznych i prawno-prywatnych (64 kont)		52.286,00	79.640,00
9. Salda kredytowe rachunków otwartego kredytu			15.223,00
10. Zobowiązania inkasowe			385,50
11. Redyskonto weksli			
a) w Banku Polskim			
b) w Bankach Państwowych		9.717,00	
c) w Bankach Komunalnych i K.K.O.			
d) w innych instytucjach kredytowych.			9.717,00
12. Dyskonto akceptów Banku Akceptac.			
13. Zastaw papierów wartościowych			
14. Kredyty udzielone Kasie			
a) przez Bank Polski			
b) przez Banki Państwowe		7.000,00	
c) przez Banki Komunalne i K. K. O.			
d) przez inne instytucje			7.000,00
15. Banki i K. K. O. Loro			
16. Banki i K. K. O. Nostro			
17. Przekazy na Kasę			
18. Zobowiązania hipoteczne			7.431,65
19. Różne			7.451,06
20. Sumy przech. (rozlicz. międzyokr.)			
21. Nadwyżki: a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy		7.212,81	7.212,81
Razem			574.757,05
22. Różni za depozyty			242.946,11
23. Zobow. z tytułu udzielonych gwarancyj.			
24. Różni za inkaso			239.650,86
25. Nasze akcepty			7.000,00
26. Fundusz Emerytalny			
Ogółem			1.064.354,02

RACHUNEK STRAT I ZYSKÓW ZA 1937 ROK.

Straty

	Zł	Zł
1. Odsetki wypłacone i dopisane		
a) od wkładów oszczędnościowych	13.936,83	
b) od rachunków bieżących	2.710,33	
c) od redyskonta weksli	649,18	
d) od zastawu papierów i od kredytów udzielonych Kasie	44,42	
e) różne inne	23,85	17.364,61
2. Prowizje wypłacone		970,02
3. Koszty administracyjne		
a) wydatki osobowe	31.228,70	
b) świadczenia socjalne	2.471,20	
c) wydatki rzeczowe	16.465,11	50.165,01
4. Podatki i opłaty skarbowe		
5. Amortyzacja		
a) nieruchomości		
b) ruchomości	1.436,86	1.436,86
6. Odpisy na dłużnikach		
7. Różnice kurs. na r-kach w walut. obcych		
8. Różnice kursowe na papierach wartościowych		174,17
9. Różne 1)		549,62
10. Dotacja na rzecz funduszu wyrównaw.		
11. Nadwyżka		7.212,81
Razem		77.873,10

Zyski.

	Zł	Zł
1. Odsetki pobrane i dopisane		
a) od weksli	23.759,89	
b) od rachunków bieżących	2.796,75	
c) od pożyczek terminowych na zastaw	3.254,57	
d) od układów konwersyjnych	2.883,09	
e) od pożyczek i wierzytelności hipotecznych		
f) od papierów wartościowych	2.687,94	
g) od K. K. O. i Banków	3.824,45	
h) różne inne	124,21	39.330,90
2. Prowizje pobrane		37.341,26
3. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		
4. Różnice kursowe na papierach wartośc.		549,62
5. Dochód netto z nieruchomości		
6. Odzyskane straty		
7. Opłaty na koszty administracji		448,86
8. Różne dochody		202,46
9. Odpis z funduszu wyrównawczego na pokrycie strat kursowych		
10. Strata		
Razem		77.873,10

Księgowy: (—) Grzegorz Dobrzyński

Dyrekcja:
Dyrektor Zarządzający: (—) Jan Grochowski
Zast. Dyrektora: (—) Grzegorz Dobrzyński
Członek Dyrekcji: (—) Witold Gubkowski

Komisja Rewizyjna:
Przewodniczący: (—) Inż. Teofan Chomiak
Członkowie: (—) Michał Filnk
(—) Teodor Prystupa

KOMUNALNA KASA OSZCZĘDNOŚCI POWIATU KOZIENICKIEGO W KOZIENICACH.

BILANS ROCZNY NETTO NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 1937 R.

Stan czynny.

	W wal. obc. Zł	Zł.	Zł.
1. Kasa i sumy do dyspozycji			
a) gotowizna		8.626,92	
b) pozost. w Banku Polskim i P. K. O.		22.285,20	
c) pozostałość w Bankach Państwowych i Komunalnych		38.322,21	
d) pozostałość w innych K. K. O.			
e) bony inwestycyjne			69.234,33
2. Kupony			
3. Waluty obce			
4. Papiery wartościowe 1)			
a) bilety skarbowe			
b) papiery państwowe		4.336,59	
c) listy zastawne i obligacje			
d) obligacje związków komunalnych			
e) akcje Banku Polskiego, akcje i udz. w Bankach Komunalnych		2 982,00	7.318,59
5. Banki i K. K. O. Loro			
6. Banki i K. K. O. Nostro			
7. Weksle zdyskontowane (... kont)			
8. Pożyczki wekslowe (1044 kont)			192.470,17
9. Weksle protestowane			
a) poch. z dysk. i poż. weksl. (105 kont)		14 058,33	
b) poch. z innych kredytów (... kont)			14.058,33
10. Rachunki bieżące otwartego kredytu			
a) zabezp. papierami wartośc. (... kont)			
b) zabezpieczone hipoteką (... kont)			
c) zabezp. innymi wartościami (1 kont)		53.954,12	53.954,12
11. Pożyczki terminowe na zastaw			
a) papierów wartościowych i książeczek oszczędności (23 kont)		2.680,00	
b) innych wartości (.... kont)			
c) pożyczki zakł. zastawn. (... kont)			2.680,00
12. Pożyczki na skrypty dłużne (1 kont)			7.200,00
13. Pożyczki hipoteczne (... kont)			
14. Należności z tyt. układów konwersyjnych zatwierdzonych przez Komitet Konwersyjny Banku Akcept. (159 kont)			57.805,95
15. Odsetki zaległe			1.706,51
16. Nieruchomości			
17. Ruchomości			3.983,61
18. Różne			7.010,65
19. Sumy przechodnie (rozliczenia międzyokresowe)			3.436,77
20. Straty:			
a) z lat ubiegłych		5.475,89	
b) za rok sprawozdawczy			5.475,89
Razem			426.334,82
21. Depozyty			63.409,00
22. Udzielone gwarancje			
23. Inkaso			20.134,44
24. Akcepty Banku Akceptacyjnego			
25. Pokrycie Funduszu Emerytalnego			
Ogółem			509.878,26

Stan bierny.

	W wal. obc. Zł	Zł	Zł
1. Kapitał zakładowy			100 000,00
2. Fundusz zasobowy			
3. Fundusze specjalne			
a)			
b)			
4. Fundusz wyrównawczy			
5. Fundusz amortyzacji nieruchomości			
6. Wkłady oszczędnościowe instytucyj państwowych, samorządowych i innych prawno-publicznych			
a) bezterminowe (1 kont)		11.328,25	
b) terminowe (1 kont)			11.328,25
7. Wkłady oszczędnościowe osób fizycznych i prawno-prywatnych			
a) bezterminowe (1116 kont)		170.092 00	
b) terminowe do 3 mies. (64 kont)		77.517,03	
c) terminowe ponad 3 miesiące i warunkowe (... kont)			247.609 03
8. Rachunki bieżące (czek., przekaz. itp.)			
a) instytucyj państw., samorząd. i innych prawno-publ. (22 kont)		23 143,48	
b) osób fizycznych i prawno - prywatnych (2 kont)		193,36	23.336,84
9. Salda kredytowe rachunków otwartego kredytu			
10. Zobowiązania inkasowe			360,00
11. Redyskonto weksli			
a) w Banku Polskim			
b) w Bankach państwowych			
c) w Bankach Komunalnych i K.K.O.			
d) w innych instytucjach kredytowych.			
12. Dyskonto akceptów Banku Akceptac.			
13. Zastaw papierów wartościowych			
14. Kredyty udzielone Kasie			
a) przez Bank Polski			
b) przez Banki Państwowe		31.200,00	
c) przez Banki Komunalne i K. K. O.			
d) przez inne instytucje			31.200,00
15. Banki i K. K. O. Loro			
16. Banki i K. K. O. Nostro			
17. Przekazy na Kasę			
18. Zobowiązania hipoteczne			
19. Różne			6.624,26
20. Sumy przechodnie (rozlicz. międzyokr.)			5.712,88
21. Nadwyżki:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy		163,56	163,56
Razem			426 334,82
22. Różni za depozyty			63.409,00
23. Zobowązania z tytułu udziel. gwarancyj			
24. Różni za inkaso			20.134,44
25. Bank Akceptacyjny			
26. Fundusz Emerytalny			
Ogółem			509 878,26

RACHUNEK STRAT I ZYSKOW ZA 1937 R.

Straty.

	Zł.	Zł.
1. Odsetki wypłacone i dopisane		
a) od wkładów oszczędnościowych	11.782,60	
b) od rachunków bieżących	240,14	
c) od redyskonta weksli		
d) od zastawu papierów i od kredytów udzielonych Kasie	671,31	
e) różne inne	232,62	12 926,67
2. Prowizje wypłacone		97,31
3. Koszty administracyjne:		
a) wydatki osobowe	15.081,81	
b) świadczenia socjalne	1.320,83	
c) wydatki rzeczowe	6 805,58	23.208,22
4. Podatki i opłaty skarbowe		170,50
5. Amortyzacja		
a) nieruchomości		
b) ruchomości		528,00
6. Odpisy na dłużnikach		29,60
7. Różnice kursowe na rach. w wal. obcych		
8. Różnice kursowe na papierach wartośc.		1.205,48
9. Różne		
10. Dotacja na rzecz fund. wyrównawczego		
11. Nadwyżka		163,46
Razem		38.329,34

Zyski.

	Zł.	Zł.
1. Odsetki pobrane i dopisane		
a) od weksli	17.356,04	
b) od rachunków bieżących	5.052,66	
c) od pożyczek terminowych na zastaw	163 52	
d) od pożyczek na skrypty dłużne	226,35	
e) od pożyczek i wierzytelności skonw.	3 302,11	
f) od papierów wartościowych	1 005,84	
g) od K. K. O. i Banków	1.709,33	
h) różne inne	343,76	29 159,61
2. Prowizje pobrane		2 498 01
3. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		
4. Różnice kursowe na papierach wartośc.		
5. Dochód netto z nieruchomości		
6. Odzyskane straty		507,97
7. Opłaty na koszty administracji		4.554,55
8. Różne dochody		1.609,20
9. Odpis z funduszu wyrównawczego na pokrycie strat kursowych		
10. Strata		
Razem		38.329,34

Buchalter: (—) Kupis Antoni

Komisja Rewizyjna:
Przewodniczący: (—) Piotr Sokół
Członek Komisji: (—) Zygmunt Pomarański

Dyrekcja:
Dyrektor Zarządzający: (—) W. Zarski
Zastępca Dyrektora Zarządzającego: (—) J. Dobrowolski
Członek Dyrekcji: (—) Bernady Tomasz

KOMUNALNA KASA OSZCZĘDNOŚCI ZWIĄZKU MIĘDZYKOMUNALNEGO W OLKUSZU

Bilans roczny netto na dzień 31 grudnia 1937 r.

Stan czynny

	W wal. obc. Zł	Zł	Zł
1. Kasa i sumy do dyspozycji			
a) gotowizna		8.683,40	
b) pozost. w Banku Polskim i P. K. O.		32.443,48	
c) pozostałość w Bankach Państwowych i Komunalnych		844,43	
d) pozostałość w innych K. K. O.			
e) bony inwestycyjne			41,971,31
2. Kupony			2.683,54
3. Waluty obce			
4. Papiery wartościowe			
a) bilety skarbowe			
b) papiery państwowe		110.000,00	
c) listy zastawne i obligacje		47.247.14	
d) obligacje związków komunalnych		31.943,10	
e) akcje Banku Polskiego, akcje i udziały w Bankach Komunalnych		5.400.00	194.590,24
5. Banki i K. K. O. Loro			
6. Banki i K. K. O. Nostro			2.155,79
7. Weksle zdyskontowane (52 kont)			26.160,39
8. Pożyczki wekslowe (1411 kont)			461.023,98
9. Weksle protestowane			
a) pochodzące z dysk. i poż. wekslowych (7 kont)		9 730.53	
b) pochodz. z innych kredyt. (1 kont).		8.500,00	18.230.53
10. Rachunki bieżące otwartego kredytu:			
a) zabezp. papierami wart. (... kont)			
b) zabezpieczone hipoteką (... kont)			
c) zabezp. innymi wartośc. (4 kont).		177.265.13	17[illegible].265.13
11. Pożyczki terminowe na zastaw			
a) papierów wartościowych i książeczek oszczędności (27 kont)		3.612,00	
b) innych wartości (... kont)			
c) pożyczki zakładu zastawn. (... kont)			3.612,00
12. Pożyczki na skrypty dłużne (1 kont).			121.868.75
13. Pożyczki hipoteczne (.... kont)			
14. Należności z tyt. układów konwersyjnych zatwierdzonych przez Komitet Konwersyjny Banku Akceptac. (107 kont).			56.077.20
15. Odsetki zaległe			17.042,64
16. Nieruchomości			14.485.00
17. Ruchomości			3.375,27
18. Różne			6.426,07
19. Sumy przechodnie (rozliczenia międzyokresowe)			
20. Straty:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy			
Razem			1.146.968,84
21. Depozyty			410.031.68
22. Udzielone gwarancje			
23. Inkaso			46.702,82
24. Akcepty Banku Akceptacyjnego			53.605.00
25. Pokrycie Funduszu Emerytalnego			
Ogółem			1 657 308.34

Stan bierny.

	W wal. obc. Zł	Zł	Zł
1. Kapitał zakładowy			100 000,00
2. Fundusz zasobowy			21,565,34
3. Fundusze specjalne			
a)			
b)			
4. Fundusz wyrównawczy			
5. Fundusz amortyzacji nieruchomości			5,249.90
6. Wkłady oszczędn. instytucyj państwowych, samorządowych i in. prawno-publ.			
a) bezterminowe (2 kont)		8 154 87	
b) terminowe (2 kont)		99.017 78	107.172,65
7. Wkłady oszczędnościowe osób fizycznych i prawno-prywatnych			
a) bezterminowe (1412 kont)		219.363.87	
b) termin. do 3-ch miesięcy (211 kont).		213.179,68	
c) terminowe ponad 3 mies. i warunkowe		-	432.543,55.
8. Rachunki bieżące (czekowe, przekazowe itp.)			
a) instytucyj państw., samorząd., i innych prawno - publ. (8 kont)		114.621,26	
b) osób fizycznych i prawno - prywatnych (38 kont)		53.438.51	168,059,77
9. Salda kredytowe rachunków otwartego kredytu			1,817.00
10. Zobowiązania inkasowe			498,50
11. Redyskonto weksli			
a) w Banku Polskim			
b) w Bankach Państwowych		15.643,00	
c) w Bankach Komunalnych i K. K. O.			
d) w innych instytucjach kredytowych			15.643,00
12. Dyskonto akceptów Banku Akceptac.			
13. Zastaw papierów wartościowych			
14. Kredyty udzielone Kasie			
a) przez Bank Polski			
b) przez Banki Państwowe		20.000.00	
c) przez Banki Komunalne i K. K. O.			
d) przez inne instytucje		261.425,19	281.425,19
15. Banki i K. K. O. Loro			
16. Banki i K. K. O. Nostro			
17. Przekazy na Kasę			
18. Zobowiązania hipoteczne			3.345,91
19. Różne			
20. Sumy przechodnie (rozliczenia międzyokresowe)			7.033.60
21. Nadwyżki:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy		2.614,43	2.614.43
Razem			1.146.968,84
22. Różni za depozyty			410 031,68
23. Zobowiązania z tytułu udziel. gwarancyj			
24. Różni za inkaso			46.702,82
25. Bank Akceptacyjny			53.605.00
26. Fundusz Emerytalny			
Ogółem			1.657.308,34

RACHUNEK STRAT I ZYSKÓW ZA 1937 R.

Straty.

	Zł	Zł
1. Odsetki wypłacone i dopisane		
a) od wkładów oszczędnościowych	38.077,79	
b) od rachunków bieżących.	4.274,08	
c) od redyskonta weksli	689 65	
d) od zastawu papierów i od kredytów udzielonych Kasie	139,00	
e) różne inne	229,16	43,409,68
2. Prowizje wypłacone		300,76
3. Koszty administracyjne		
a) wydatki osobowe	29.474,60	
b) świadczenia socjalne	3.361,04	
c) wydatki rzeczowe	10.423,14	43 258,78
4. Podatki i opłaty skarbowe		300.45
5. Amortyzacja		
a) nieruchomości	1 448,60	
b) ruchomości	1 118.72	2.567,32
6. Odpisy na dłużnikach		3.706,97
7. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		
8. Różnice kursowe na papierach wartośc.		83,43
9. Różne		
10. Dotacja na rzecz fund. wyrównawczego		
11. Nadwyżka		2.614,43
Razem		96.241 82

Zyski.

	Zł	Zł
1. Odsetki pobrane i dopisane		
a) od weksli.	45,126 07	
b) od rachunków bieżących.	12 829,29	
c) od pożyczek terminowych na zastaw	271,00	
d) od pożyczek na skrypty dłużne	8 876.63	
e) od pożyczek i wierzytelności hipoteczn.		
f) od papierów wartościowych	7.005.35	
g) od K. K. O. i Banków	1.058,68	
h) różne inne	1.634,51	76.801,53
2. Prowizje pobrane.		4.686,61
3. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		
4. Różnice kursowe na papierach wartośc.		
5. Dochód netto z nieruchomości		860.70
6. Odzyskane straty		1.719.02
7. Opłaty na koszty administracji		12.173.96
8. Różne dochody		
9. Odpis z funduszu wyrównawczego na pokrycie strat kursowych		
10. Strata		
Razem		96.241,82

Buchalter: (—) **W. Gęgotek**

Dyrekcja:

Dyrektor Zarządzający: (—) **A. Machnicki**
Zastępca Dyrektora Zarządzającego: (—) **W. Gęgotek**
Członek Dyrekcji: (—) **J. Ostachowski**

Komisja Rewizyjna:

Przewodniczący: (—) **J. Dobrek**
Członkowie: (—) **J. Podworski**
(—) **J. Urasiński**

KOMUNALNA KASA OSZCZĘDNOŚCI POWIATU OSTROŁĘCKIEGO W OSTROŁĘCE.

Bilans roczny netto na dzień 31 grudnia 1937 roku.

Stan czynny.

	W wal. obc. Zł	Zł	Zł
1. Kasa i sumy do dyspozycji			
a) gotowizna		13 792,56	
b) pozost. w Banku Polskim i P. K. O.		3.778,62	
c) pozostałość w Bankach Państwowych i Komunalnych		8.179 39	
d) pozostałość w innych K. K. O.			
e) bony inwestycyjne			25.750,57
2. Kupony			510,65
3. Waluty obce			
4. Papiery wartościowe 1)			
a) bilety skarbowe			
b) papiery państwowe		18 025,33	
c) listy zastawne i obligacje			
d) obligacje związków komunalnych			
e) akcje Banku Polskiego, akcje i udziały w Bankach Komunalnych		12 969,50	30.994,83
5. Banki i K. K. O. Loro			
6. Banki i K. K. O. Nostro			7.178,71
7. Weksle zdyskontowane			6.700,00
8. Pożyczki wekslowe			137.304,00
9. Weksle protestowane			
a) pochodzące z dysk. i poż. wekslowych (. kont)			
b) pochodz. z innych kredytów (... k.)			17.123,14
10. Rachunki bieżące otwartego kredytu:			
a) zabezp. papierami wartościowymi			
b) zabezpieczone hipoteką			
c) zabezpieczone innymi wartościami		3.011,04	3 011,04
11. Pożyczki terminowe na zastaw			
a) papierów wartościowych - książeczek oszczędności (kont)		4.360,00	
b) innych wartości (... kont)			
c) pożyczki zakładu zastawn. (... kont)			4.360,00
12. Pożyczki na skrypty dłużne			
13. Pożyczki hipoteczne (.... kont)			
14. Należności z tyt. układów konwersyjnych zatwierdzonych przez Komitet Konwersyjny Banku Akcept. (kont)			288.943,00
15. Odsetki zaległe			6.358,83
16. Nieruchomości			84.872,64
17. Ruchomości			3.406,03
18. Różne			2 015,56
19. Sumy przechodnie (rozliczenia międzyokresowe)			3.603,83
20. Straty:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy			
Razem			622.132,83
21. Depozyty			404.630,85
22. Udzielone gwarancje			
23. Inkaso			62 286,72
24. Akcepty Banku Akceptacyjnego			251.311,00
25. Pokrycie Funduszu Emerytalnego			
Razem			718.228,57
Ogółem			1.340.361,40

Stan bierny.

	W wal. obc. Zł	Zł	Zł
1. Kapitał zakładowy			100.000,00
2. Fundusz zasobowy			15.532,19
3. Fundusze specjalne			
a)			
b)			
4. Fundusz wyrównawczy			509 83
5. Fundusz amortyzacji nieruchomości			3.647,72
6. Wkłady oszczędn. instytucyj państwowych, samorządowych i in. prawno-publ.			
a) bezterminowe		3.251,03	
b) terminowe		79 029,12	82.280,15
7. Wkłady oszczędnościowe osób fizycznych i prawno-prywatnych			
a) bezterminowe		42 967,31	
b) terminowe do 3-ch miesięcy		51.819,04	
c) terminowe ponad 3 mies. i warunkowe (kont)		78.637,11	173 423,46
8. Rachunki bieżące (czekowe, przekazowe itp.)			
a) instytucyj państw., samorząd., i innych prawno-publ. (kont)		3.191,04	
b) osób fiz. i prawno-pryw. (kont)		9.233,14	12.424,18
9. Salda kredytowe rachunków otwartego kredytu			486,39
10. Zobowiązania inkasowe			
11. Redyskonto weksli			
a) w Banku Polskim			
b) w Bankach Państwowych		16.430,00	
c) w Bankach Komunalnych i K. K. O.			
d) w innych instytucjach kredytowych			16.430,00
12. Dyskonto akceptów Banku Akceptac.			193.025,00
13. Zastaw papierów wartościowych			
14. Kredyty udzielone Kasie			
a) przez Bank Polski			
b) przez Banki Państwowe			
c) przez Banki Komunalne i K. K. O.			
d) przez inne instytucje			
15. Banki i K. K. O. Loro			243,34
16. Banki i K. K. O. Nostro			
17. Przekazy na Kasę			
18. Zobowiązania hipoteczne			17.631,82
19. Różne			1.028,54
20. Sumy przechodnie (rozliczenia międzyokresowe)			4.563,21
21. Nadwyżki:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy		907,00	907,00
Razem			622.132,83
22. Różni za depozyty			404.630,85
23. Zobow. z tyt. udzielonych gwarancyj.			
24. Różni za inkaso			62 286,72
25. Bank Akceptacyjny			251.311,00
26. Fundusz Emerytalny			
Razem			718.228,57
Ogółem			1.340.361,40

RACHUNEK STRAT I ZYSKÓW ZA 1937 R.

Straty.

	Zł	Zł
1. Odsetki wypłacone i dopisane		
a) od wkładów oszczędnościowych	11.390,73	
b) od rachunków bieżących	233,96	
c) od redysk. weksli i akceptów B-ku Akc.	15.405,13	
d) od zastawu papierów i od kredytów udzielonych Kasie	146,27	
e) różne inne		27.176,09
2. Prowizje wypłacone		476,74
3. Koszty administracyjne		
a) wydatki osobowe	12.979,10	
b) świadczenia socjalne	1 093,25	
c) wydatki rzeczowe	4.841,58	18.913,93
4. Podatki i opłaty skarbowe		
5. Amortyzacja		
a) nieruchomości	848,72	
b) ruchomości	873,76	1.722,48
6. Odpisy na dłużnikach		574,29
7. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		85,50
8. Różnice kursowe na papierach wartośc.		205,48
9. Różne		
10. Dotacja na rzecz fund. wyrównawczego		45,85
11. Nadwyżka		907,00
Razem		50.107,36

Zyski.

	Zł	Zł
1. Odsetki pobrane i dopisane		
a) od weksli	15.181,67	
b) od rachunków bieżących	1.559,30	
c) od pożyczek terminowych na zastaw	355,11	
d) od poż. na skrypty dłużne (ukł. konw.)	13.443,51	
e) od pożyczek i wierzytelności hipoteczn.		
f) od papierów wartościowych	1.198,47	
g) od K. K. O. i Banków	167,15	
h) różne inne (Pomoc Skarbu Państwa)	8.555,77	40.460,98
2. Prowizje pobrane		2.401,00
3. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		251,95
4. Różnice kursowe na papierach wartośc.		84,88
5. Dochód netto z nieruchomości		91,70
6. Odzyskane straty		
7. Opłaty na koszty administracji		2.556,00
8. Różne dochody		4.260 85
9. Odpis z funduszu wyrównawczego na pokrycie strat kursowych		
10. Strata		
Razem		50.107,36

Buchalter: (—) Majewski

Komisja Rewizyjna:
Przewodniczący: (—) **Z. Górski**
Członkowie: (—) **Grzybowski**
(—) **Anger**
(—) **Rydel**

Dyrekcja Kasy:
(—) **Majewski**
(—) **H. Mantey**

KOMUNALNA KASA OSZCZĘDNOŚCI POWIATU PŁOŃSKIEGO W PŁOŃSKU.

BILANS ROCZNY NETTO NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 1937 R.

Stan czynny.

	W wal. obc. Zł	Zł	Zł
1. Kasa i sumy do dyspozycji			
a) gotowizna		25.314,14	
b) pozostałość w Banku Polsk. i PKO.		38.765.02	
c) pozostałość w Bankach Państwowych i Komunalnych . . .		31.888,50	
d) pozostałość w innych K. K. O. .			
e) bony inwestycyjne			95.967.66
2. Kupony			3.323,91
3. Waluty obce			
4. Papiery wartościowe 1)			
a) bilety skarbowe			
b) papiery państwowe	1.070,94	163.537,89	
c) listy zastawne i obligacje . .			
d) obligacje związków komunalnych .			
e) akcje Banku Polskiego, akcje i udz. w Bankach Komunalnych . .		7.962,50	171.500.39
5. Banki i K. K. O. Loro . . .			
6. Banki i K. K. O. Nostro . . .			
7. Weksle zdyskontowane (9 kont) . .			3.210 00
8. Pożyczki wekslowe (1959 kont) . .			608,208,85
9. Weksle protestowane			
a) pochodzące z dysk. i poż. wekslowych (29 kont)		34.868,87	
b) poch. z innych kredytów (... kont)			34.868,87
10. Rachunki bieżące otwartego kredytu			
a) zabezpieczone papierami wartościow.			
b) zabezpieczone hipoteką (3 kont) .		46.591,63	
c) zabezp. innymi wartościami (1 kont)		8.904 37	55.896.00
11. Pożyczki terminowe na zastaw			
a) papierów wartościowych i książeczek oszczędności (121 kont) . .		20.777,00	
b) innych wartości (kont) . . .			
c) pożyczki zakładu zastawniczego .			20,777,00
12. Pożyczki na skrypty dłużne (... kont) .			
13. Pożyczki hipoteczne (konta) . .			
14. Należności z tyt. układów konwersyjnych zatwierdz. przez Komitet Konwersyjny Banku Akcept. (92 kont) .			202.923.55
15. Odsetki zaległe.			3.471.17
16. Nieruchomości 2)			6.313,15
17. Ruchomości			8.663.00
18. Różne			24.167,72
19. Sumy przechodnie (rozliczenia międzyokresowe)			126,00
20. Straty:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy . . .			
Razem. .	1.070,94		1.239.417 27
21. Depozyty			110.031,89
22. Różni za akcepty własne kasy . .			58,050,00
23. Inkaso			12.716,00
24. Akcepty Banku Akceptacyjnego . .			65.880 00
25. Różni za należności wątpliwe . .			11.003.17
Ogółem. .	1.070 94		1.497 098.33

Stan bierny.

	W wal. obc. Zł	Zł	Zł
1. Kapitał zakładowy			50.000,00
2. Fundusz zasobowy			12.648,48
3. Fundusze specjalne:			
a) rezerwa na wątpliwe należności .			
b)			
4. Fundusz wyrównawczy			
5. Fundusz amortyzacji nieruchomoci .			
6. Wkłady oszczędnościowe instytucyj państwowych, samorządowych i innych prawno publicznych			
a) bezterminowe (... kont) . . .			
b) terminowe (2 kont)		73.184,67	73.184 67
7. Wkłady oszczędnościowe osób fizycznych i prawno - prywatnych . .			
a) bezterminowe (1892 kont) . . .		170.172,62	
b) terminowe do 3 mies. (338 kont) .	10.851 42	652 024,00	
c) terminowe ponad 3 mies. i warunkowe (46 kont)		69.512 88	891.709.50
8. Rachunki bieżące (czek., przekaz. itp.):			
a) instytucyj państw., samorząd. i innych prawno-publ. (14 kont) . .		9.089,67	
b) osób fizycznych i prawno-prywatnych (84 kont)		26.731.95	35 821,62
9. Salda kredytowe rachunków otwartego kredytu			
10. Zobowiązania inkasowe			
11. Redyskonto weksli			
a) w Banku Polskim			
b) w Bankach państwowych . .			
c) w Bankach Komunalnych i K.K.O.			
d) w innych instytucjach kredytowych			
12. Dyskonto akceptów Banku Akcept. .			51.080,00
13. Zastaw papierów wartościowych .			176 00
14. Kredyty udzielone Kasie			
a) przez Bank Polski			
b) przez Banki Państwowe . . .		111 781.00	
c) przez Banki Komunalne i K. K. O.			
d) przez inne instytucje . . .			111.781,00
15. Banki i K. K. O. Loro . . .			
16. Banki i K. K. O. Nostro . . .			
17. Przekazy na Kasę			
18. Zobowiązania hipoteczne . . .			
19. Różne			5.586,36
20. Sumy przechodnie (rozlicz. międzyokr.)			7.075,57
21. Nadwyżki:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy . . .		354,07	354.07
Razem. .	10 851 42		1.239.417,27
22. Różni za depozyty i swoje kaucje . .			110 031.89
23. Akcepty własne kasy			68.050.00
24. Różni za inkaso			12.716,00
25. Bank Akceptacyjny			65.880,00
26. Należności wątpliwe			11.003.17
Ogółem. .			1.497.098,33

1) W tym papiery wartościowe Funduszu zasobowego zł 5.000,—. 2) W tym nieruchomości Funduszu zasobowego zł 6.313,15.

RACHUNEK STRAT I ZYSKÓW ZA 1937 ROK.

Straty.

	Zł	Zł
1. Odsetki wypłacone i dopisane:		
a) od wkładów oszczędnościowych . .	39.070,50	
b) od rachunków bieżących . . .	1.169,57	
c) od redyskonta weksli	4.779,27	
d) od zastawu papierów i od kredytów udzielonych Kasie	4.058,39	
e) różne inne	12.30	49,090,03
2. Prowizje wypłacone		402 75
3. Koszty administracyjne:		
a) wydatki osobowe	28 142,05	
b) świadczenia socjalne	2.459,75	
c) wydatki rzeczowe	12.566,61	43. 68,41
4. Podatki i opłaty skarbowe . . .		537,98
5. Amortyzacja		
a) nieruchomości		
b) ruchomości	1.470,27	1.470 27
6. Odpisy na dłużnikach		2.165,00
7. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		
8. Różnice kursowe na papierach wartośc.		1.211,11
9. Różne. Zaległe %% i koszty nieściągalne		1.165,16
10. Dotacja na rzecz fund. wyrównawczego		
11. Nadwyżka		354,07
Razem. .		99.564,78

Zyski.

	Zł	Zł
1. Odsetki pobrane i dopisane:		
a) od weksli	61.048,60	
b) od rachunków bieżących . . .	6.434,28	
c) od pożyczek terminowych na zastaw	1.156,08	
d) od pożyczek na skrypty dłużne .		
e) od pożyczek i wierzytelności hipot. .		
f) od papierów wartościowych . . .	8.676,05	
g) od K. K. O. i Banków . . .	388,52	
h) różne inne	7.365,50	85.069,03
2. Prowizje pobrane		7.732,48
3. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		
4. Różnice kursowe na papierach wartośc.		
5. Dochód netto z nieruchomości . . .		
6. Odzyskane straty		
7. Opłaty na koszty administracji . .		6.763,27
8. Różne dochody		
9. Odpis z funduszu wyrównawczego na pokrycie strat kursowych		
10. Strata		
Razem. .		99.564,78

Buchalter: (—) Rutkowski Edward

Dyrekcja:
(—) Poskoczym Karol
(—) Rutkowski Edward
(—) dr Szpakowski Jan

Komisja Rewizyjna:
(—) dr Sokólski Zdzisław
(—) Dłużniewski Franciszek
(—) Napiórkowski Stanisław

KOMUNALNA KASA OSZCZĘDNOŚCI POWIATU RADOMSZCZAŃSKIEGO W RADOMSKU.

BILANS ROCZNY NETTO NA DZIEŃ 31 GRUDNIA 1937 R.

Stan czynny.

	W wal. obc. Zł	Zł	Zł
1. Kasa i sumy do dyspozycji			
a) gotowizna		81.795.90	
b) pozostałość w Banku Polskim		68.852,27	
c) pozost. w Bankach Państw. i Kom.		195.445,00	
d) pozostałość w innych K. K. O.		40.875,00	
e) bony inwestycyjne			386.968,17
2. Kupony			
3. Waluty obce			
4. Papiery wartościowe 1)			
a) bilety skarbowe			
b) papiery państwowe		8.886,20	
c) listy zastawne i obligacje			
d) obligacje związków komunalnych			
e) akcje Banku Polskiego, akcje i udziały w Bankach Komunalnych		7.000,00	15.886,20
5. Banki i K. K. O. Loro			
6. Banki i K. K. O. Nostro			
7. Weksle zdyskontowane (2272 kont)			406.696,30
8. Pożyczki wekslowe (1615 kont)			184,545 00
9. Weksle protestowane			
a) pochodzące z dysk. i poż. wekslowych (... kont)			
b) pochodzące z innych kredytów			
10. Rachunki bieżące otwartego kredytu			
a) zabezp. papierami wartośc. (... kont)			
b) zabezpieczone hipoteką (3 kont)		1.933,00	
c) zabezp. innymi wartośc. (14 kont)		41.498,00	43.431,00
11. Pożyczki terminowe na zastaw			
a) papierów wartościowych i książeczek oszczędności (146 kont)		22.572,00	
b) innych wartości (... kont)			
c) pożyczki zakładu zastawn. (.... k.)			22.572,00
12. Pożyczki na skrypty dłużne (kont)			
13. Pożyczki hipoteczne (kont)			
14. Należności z tyt. układów konwers. zatwierdzonych przez Kom. Konwersyjny Banku Akceptacyjnego (103 kont)			36.563,00
15. Odsetki zaległe			133,16
16. Nieruchomości			
17. Ruchomości			4.101,29
18. Różne			60.788,70
19. Sumy przechodnie (rozlicz. międzyokr.)			
20. Straty:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy			
Razem			1.161.684,82
21. Depozyty			435.645,00
22. Udzielone gwarancje			
23. Inkaso			329 771,26
24. Akcepty Banku Akceptacyjnego			32.340,00
25. Pokrycie Funduszu Emerytalnego			
26. Różni za weksle gwarancyjne własne			40.000,00
Ogółem			1.999.441,08

Stan bierny.

	W wal. obc. Zł	Zł	Zł
1. Kapitał zakładowy			50.000 00
2. Fundusz zasobowy			17.021,93
3. Fundusze specjalne			
a)			
b)			
4. Fundusz wyrównawczy			
5. Fundusz amortyzacji nieruchomości			
6. Wkłady oszczędn. instytucyj państw., samorząd. i innych prawno-publicznych			
a) bezterminowe (13 kont)		12.721,31	
b) terminowe (... kont)			12.721,31
7. Wkłady oszczędnościowe osób fizycznych i prawno-prywatnych			
a) bezterminowe (2636 kont)		649.177,61	
b) terminowe do 3-ch miesięcy (8 kont)		21.751,34	
c) terminowe ponad 3 miesiące i warunkowe (20 kont)		14,238 82	685.167,77
8. Rachunki bież. (czekowe, przekaz. itp.)			
a) instyt. państw., samorz. i innych prawno - publ. (6 kont)		17.507,83	
b) osób fizycznych i prawno-prywatnych (76 kont)		194.212,00	211.719,83
9. Salda kredytowe rachunków otwartego kredytu			72.760,00
10. Zobowiązania inkasowe			4.557,96
11. Redyskonto akceptów			
a) w Banku Polskim			
b) w Bankach państwowych		13.938,00	
c) w Bankach Komunalnych i K. K. O.			
d) w innych instytucjach kredytowych			13.938,00
12. Dyskonto akceptów Banku Akceptacyjnego			
13. Zastaw papierów wartościowych			
14. Kredyty udzielone Kasie:			
a) przez Bank Polski			
b) przez Banki Państwowe			
c) przez Banki Komunalne i K. K. O.			
d) przez inne instytucje			
15. Banki i K. K. O. Loro			
16. Banki i K. K. O. Nostro			
17. Przekazy na Kasę			
18. Zobowiązania hipoteczne			
19. Różne			77.569 48
20. Sumy przechodnie (rozlicz. międzyokr.)			8.114,86
21. Nadwyżki:			
a) z lat ubiegłych			
b) za rok sprawozdawczy		8.113.68	8.113.68
Razem			1.161.684,82
22. Różni za depozyty			435.645,00
23. Zobowiązania z tyt. udziel. gwarancyj			
24. Różni za inkaso			329.771,26
25. Bank Akceptacyjny			32,340 00
26. Fundusz Emerytalny			
27. Weksle gwarancyjne własne			40.000 00
Ogółem			1,999.441.08

1) W tym papiery wartościowe Funduszu zasobowego zł 8.068,20.

RACHUNEK STRAT I ZYSKÓW ZA 1937 ROK.

Straty.

	Zł	Zł
1. Odsetki wypłacone i dopisane:		
a) od wkładów oszczędnościowych	25.660,45	
b) od rachunków bieżących	14.201,42	
c) od redyskonta weksli	697,50	
d) od zastawu papierów i od kredytów udzielonych Kasie		
e) różne inne	202.82	40.762,19
2. Prowizje wypłacone		139.61
3. Koszty administracyjne		
a) wydatki osobowe	23.610 00	
b) świadczenia socjalne	1.985,93	
c) wydatki rzeczowe	13.549.63	39.145,56
4. Podatki i opłaty skarbowe		108,00
5. Amortyzacja:		
a) nieruchomości		
b) ruchomości	2.618 84	2,618.84
6. Odpisy na dłużnikach		13.294,76
7. Różnice kursowe na rachunkach w walutach obcych		
8. Różnice kursowe na papierach wartośc.		
9. Różne		
10. Dotacja na rzecz funduszu wyrównawcz.		
11. Nadwyżka		8.113,68
Razem		104.182,64

Zyski.

	Zł	Zł
1. Odsetki pobrane i dopisane:		
a) od weksli	42.871,87	
b) od rachunków bieżących	6.918,03	
c) od pożyczek terminowych na zsataw	987.22	
d) od pożyczek na skrypty dłużne		
e) od pożyczek i wierzytelności hipotecżn.		
f) od papierów wartościowych	453,00	
g) od K. K. O. i Banków	12,092,11	
h) różne inne	2.071,10	65.393,33
2. Prowizje pobrane		21.887,88
3. Różnice kursowe na rach. w wal. obcych		
4. Różnice kursowe na papierach wartośc.		
5. Dochód netto z nieruchomości		
6. Odzyskane straty		1 374.01
7. Opłaty na koszty administracji		15,527,42
8. Różne dochody		
9. Odpis z funduszu wyrównawczego na pokrycie strat kursowych		
10. Strata		
Razem		104.182,64

Dyrektor Zarządzający: (—) Stanisław Kancler

Zast. dyrektora — buchalter: (—) Jan Kokosza

Członek Dyrekcji: (—) Władysław Płaneta.

Komisja Rewizyjna:
Przewodniczący: (—) Jan Andrzejewski
Członkowie: (—) Jerzy Kozłowski
(—) Zygmunt Czubaj

Redaktor odpowiedzialny: Bolesław Obszyński. Wydawca: Samorządowy Instytut Wydawniczy sp. z o. o.

Drukarnia Samorzadowego Instytutu Wydawniczego. Warszawa, ulica Miodowa Nr. 6.